Şarpele

Mircea Eliade

Tu şerpe balaur,
Cu solză de aur,
Cu nouă limbe împungătoare,
Cu nouă cozi izbătoare,
Să te duci la ea,
Unde-o vei afla...
Şi tu să n-o laşi
Până ce ea,
Mândra mea,
Cu mine s-a întâlni
Şi îmi va vorbi .....

Descântec de dragoste

I

Liza se pregătea să aplaude, presimţind sfârşitul romanţei. Nădăjduia că gestul zgomotos, şi cuvintele pe care va trebui să le spună, şi comentariile celorlalţi o vor ajuta să-şi reţină lacrimile. Căci refrenul o emoţiona stupid, aproape sălbatec; în special primele rânduri:

În părul meu, odată blond,

E o şuviţă argintie...

De unde năvăleau deodată atâtea amintiri, atâtea nostalgii? I se părea că mai auzise undeva aceleaşi cuvinte, de foarte mult timp, când era mică şi mătuşa Leana îi recita poezii la modă înainte de război:

E o şuviţă argintie...

Ştiuse parcă, înainte ca să le audă, cuvintele ce trebuiau să vină. Aştepta sfârşitul, căruia vocea de bariton timid îi da o mirată tristeţe:

...Eu n-am avut copilărie!...

Întocmai cum presimţise ea, fără ca să-şi poată stăpâni emoţia şi neliniştea. Cuvintele acestea îi amintiră deodată chipul zâmbitor al Leanei, grădina cu duzi din Bulevardul Pache şi tristeţile de atunci. I se păru că e foarte nefericită, că tinereţea ei e un dezastru şi că nu o înţelege nimeni, că nu o va înţelege nimeni, niciodată. I se păru atât de deşartă căsătoria ei cu un funcţionar superior - după atâta aşteptare!... - atât de triste toate întâmplările... I-ar fi plăcut să se afle acum undeva singură, ascultând romanţa şi putând să plângă fără sfială.

— Să-mi scrii cuvintele! auzi glasul Dorinei de la celălalt capăt al mesei. Sunt superbe!...

— Cuvintele sunt vechi, răspunse d-l Stamate parcă mai timid. Numai melodia e nouă... Îmi place, pentru că e o melodie tristă...

Se întoarse către Liza, fără ca ea să-l vadă. Părea destul de surprins de succesul pe care îl avusese glasul lui. Nu primise să cânte decât după multe insistenţe. Cunoştea prea puţin pe gazdă, pe ceilalţi invitaţi. Şi totuşi, ce oameni cumsecade; în special gazdele. O primire atât de grandioasă, aici, la Fierbinţi, un biet sat la treizeci de kilometri de capitală...

— Puţin vin cu sifon, dacă nu te superi, se rugă Stere, întinzând paharul gol peste masă.

Liza îl privi dezgustată. „Să faci un asemenea gest, după o romanţă... Şi ăsta e bărbatul meu..."

— De cine sunt cuvintele? întrebă din nou Dorina. Nu le-am întâlnit până acum...

Vorbea tare, de la capătul mesei, ca să fie auzită şi de căpitanul Manuilă. Îşi dedea foarte bine seama de ce a fost aranjată petrecerea aceasta, cu atâţia invitaţi, aici la ţară, în casa cumnatului ei. „Vor să mă mărite"... îi venea să zâmbească. De câte ori se uita la căpitanul Manuilă şi-l vedea mâncând corect, controlându-se neîncetat, nu cumva să-şi pună coatele pe masă, i se părea că se pregăteşte să joace o farsă: ea se va preface că este o tânără care se logodeşte, iar căpitanul Manuilă va juca rolul logodnicului... Cum, aşa, deodată? cu un om pe care nu-l cunoşti?!...

— Nu cred că sunt de Bacovia, adăugă ea, tot atât de tare. Şi nici de Arghezi...

„Numele acestea vor ului puţin pe domnul căpitan", gândea Dorina.

— ...N-aş putea să spun de cine sunt, se scuză Stamate. Ştiu că sunt foarte vechi...

Căpitanul Manuilă continua să asculte pe gazdă, fără să ridice ochii.

— ...în condiţiile astea, n-aş putea nici eu închiria apartamentul, domnule căpitan, spuse d-na Solomon. Vedeţi d-stră, lumea vorbeşte aşa şi pe dincolo despre proprietari.

D-na Solomon trase un fum din ţigară, lung, cu atenţie, apropiindu-şi genele. Este exasperant băiatul ăsta cu tăcerea lui. Şi n-are nici un subiect de conversaţie. Oare să se fi îndrăgostit atât de repede?

Căpitanul nici nu îndrăznea să-şi îndrepte privirile spre capătul mesei, de unde Dorina zvârlea întruna întrebări. I se dăduse a înţelege, înainte de a ajunge la Fierbinţi, în timp ce rămăsese singur cu Stere în maşină, că hotărârea trebuie luată repede. Părinţii fetei nu pot aştepta prea mult. Dorina şi-a trecut licenţa în toamnă. Nu că ar avea nevoie să profeseze - căci el doară ştie situaţia -, dar aşa a voit ea, i-a plăcut să-nveţe. Şi-acum sunt mai multe partide. Şi părinţii vor să aranjeze într-un fel. Dorina spunea că visul ei este să petreacă luna de miere ca o vacanţă, şi în străinătate...

— Cine mai vrea o cafea? întrebă d-l Solomon, ridicând mâna în sus.

D-na Solomon tresări, fericită că are un motiv să-şi părăsească taciturnul ei tovarăş de masă.

— Mă ierţi, te rog, un moment!... Să văd de cafele!...

Căpitanul Manuilă roşi, înclinând exagerat capul, ca şi când ar fi vroit să spună: „Vai, doamnă; desigur! D-stră, ca gazdă"... Dădu cu ochii de Dorina, care părea că-l priveşte visătoare, şi zâmbi, începea să capete curaj.

— Văd că vă place poezia, domnişoară, vorbi el pe neaşteptate. Se făcu deodată tăcere. Dorina se îmbujoră brusc şi începu să-şi numere mărgelele din jurul gâtului. Auzind că începe discuţia despre poezie, Stamate se plecă atent deasupra mesei, curios să asculte.

— Îmi plac doar anumiţi poeţi, vorbi Dorina. Şi mai mult moderni...

— Am băgat de seamă, zâmbi căpitanul Manuilă. Versurile de-adineauri nu le-aţi recunoscut, deşi nu sunt atât de vechi. Sunt din Radu Rosetti...

Liza privi cu mirare pe căpitan. Aşadar, nu e chiar atât de prost...

Şi are dreptate: sunt versurile lui Radu Rosetti. Leana avea volumele lui

de poezii şi cărţile acelea şi le mai reaminteşte şi acum, atâţia ani după moartea Leanei. Le ţinea pe policioara din salon, în casa veche din Bulevardul Pache; au rămas acolo până ce a murit şi Leana, tot de tuberculoză, aşa cum muriseră şi celelalte mătuşi. Liza era pe atunci în cele dintâi clase de liceu, îşi aminteşte cu ce jind privea atunci policioara încărcată cu cărţi. Era acolo şi *Ion,* apărut de curând, şi după moartea Leanei se bucurase chiar în ascuns că va putea lua cele două volume şi le va păstra pentru totdeauna; nimeni nu se va mai gândi să le ceară înapoi.

Şi, deodată, poruncitor, glasul mamei: „Să nu iei nimic, că au microbi!"... Cărţile apoi le-au ars, aşa i-au spus, împreună cu coşul de rufe în care se afla colecţia *Universului literar...*

— Ce poet, domnule, şi Radu Rosetti! exclamă Stere. L-am cunoscut în timpul războiului...

Liza plecă fruntea. „Are numai nouă ani mai mult ca mine şi pare atât de bătrân, atât de strein"...Şi se-mbătrâneşte singur, fără să i-o ceară nimeni, parcă numai ca să-i facă ei în necaz, să-i amintească aspru că el a cunoscut altă viaţă, că e dintr-o altă generaţie...

D-l Solomon, văzând discuţia începută, se ridică şi plecă din odaie. Trecu în săliţă şi, după ce închise uşa, privi cu atenţie sticlele şi sifoanele din căldările cu gheaţă. Deschise apoi uşa de la dormitor. D-na Solomon era în faţa oglinzii, privindu-se fumând. Cu mâna stângă îşi aranja părul.

— Ştii că am terminat vinul, spuse d-l Solomon.

D-na Solomon ridică din umeri. Se depărtă de oglindă cu paşi moi şi se aşează pe marginea patului.

— Bine că s-a terminat masa, vorbi ea plictisită.

— Dar a ieşit totul excelent, adăugă d-l Solomon. Şi-a fost berechet. Tu spuneai că n-are să ajungă puii... Şi ai văzut c-a mai rămas... *A propos,* i-ai spus femeii să-i acopere bine? Cu căldurile astea... Şi-au să trebuiască diseară.

Îşi aprinse şi el o ţigară şi se aşează pe pat, lângă nevastă-sa.

— Nu ştiu cum a rămas hotărât, mergem şi noi la mănăstire?

— Cum vrei tu, răspunse d-na Solomon. Dar să ştii că eu nu dorm acolo, cu ploşniţe şi cu ţânţari...

— Nu sunt decât ţânţari, zâmbi d-l Solomon.

— Parcă tu simţi vreodată!...

Tăcură amândoi, câteva clipe, fumând cu ochii în tavan.

— Tu ce crezi de căpitanul ăsta? întrebă d-l Solomon.

— Mă-ntrebam şi eu de unde l-aţi mai găsit...

— Să ştii că nu-i prost, întrerupse d-l Solomon. După ce-ai plecat tu, a început o discuţie foarte serioasă... Dar am impresia că s-a intimidat. Ori se pare că l-a luat Stere cam repede...

— Şi ălalaltul cine e? întrebă d-na Solomon ridicându-se.

— Stamate, un prieten de-al căpitanului, mi se pare că-i inginer agronom...

D-l Solomon ascultă o clipă încruntat, încercând să ghicească ce se petrece alături, apoi întrebă cu alt glas:

— S-or fi făcut cafelele?

Din sufragerie se auzeau voci, râsete. Câţiva paşi greoi, apoi uşa se deschise şi apăru bătrâna d-na Solomon. Intră cu multă grijă, temându-se parcă să nu facă zgomot.

— Aicea eraţi? întrebă ea, fără să se mire.

Se apropie încet de pat, călcând cu aceeaşi băgare de seamă, şi se aşeză chinuit, oftând.

— Cum vi se pare? întrebă din nou, ridicând privirile.

— Numai de s-o hotărî... vorbi d-l Solomon.

— Asta ziceam şi eu...

D-l Solomon se întoarse către nevastă-sa.

— Aglo, eu aş zice să te mai duci tu prin sufragerie. Vezi, poate vor să treacă în grădină... Nici nu mai e prea cald acum...

D-na Solomon se opri în trecăt în faţa oglinzii, ca să-şi aranjeze din nou coafura.

— Tu ce zici? o întrebă bătrâna.

D-na Solomon ridică din umeri şi plecă.

— De, ştiu şi eu...

După ce se închise uşa, bătrâna privi din nou spre d-l Solomon.

— Ei nu-i prea place...

— Aşa e ea, n-o ştii? Când stăm singuri cuci aici, oftează după musafiri şi când are musafiri, cade obosită. Dar mie îmi place căpitanul. Are şi şcoală...

— Şi ălalaltul e drăguţ, vorbi d-na Solomon.

De alături se auziră zgomote; scaune depărtate de masă, râsete, mulţumiri. D-l Solomon se grăbi să iasă din odaie.

— Mamă, spuse el din prag, vezi, ocupă-te d-ta pentru diseară. Ştii, la mănăstire trebuie să venim bine pregătiţi...

II

În grădină era încă destul de cald şi Stere îşi scoase haina, agăţându-şi-o de ramura unui vişin. Rămase în cămaşă. I se vedea ceafa rotundă, netedă, albă. Riri trecu în acea clipă pe lângă el, cu tava încărcată cu pahare aburite. Stere o opri.

— Mie fără dulceaţă, mulţumesc, spuse el apucând două pahare deodată, cu amândouă mâinile.

Rezemată de vişin, Liza îl văzu cum înghite apa, pe nerăsuflate, aplecându-şi capul mult pe spate, ca şi cum ar fi voit s-o primească de-a dreptul în gâtlej. Liza îl privi aproape fără mirare. Avu din nou, în acea clipă, sentimentul că şi-a ratat viaţa, că a fost păcălită - fără voia ei, înainte ca ea să prinză de veste. Ar fi vrut un singur lucru: să povestească cuiva, să se împrietenească cu cineva, cu cineva necunoscut, căruia să-i spună an cu an viaţa ei întreagă.

Întoarse capul. Alături, pe iarbă, era Vladimir, fratele Ririei, şi cu cei doi musafiri. I se păru că e ceva schimbat în gesturile lui Vladimir. Vorbea parcă altfel, mai solemn, mai responsabil. Îl privi câteva clipe fără să înţeleagă. Apoi zări deodată ţigara pe care băiatul o ţinea atent între degete. Fumul se înălţa albăstrui în aerul cald al grădinii, o şuviţă stingheră, tremurând, pierzându-se repede în lumină.

— Tu ce ai, te doare capul?

Stere venise lângă ea, blajin, şi-i apucase braţul.

— N-am nimic, zâmbi Liza.

— Ei, parcă eu nu ştiu! exclamă Stere destul de tare. Ai auzit romanţa aia. Aşa ai rămas tu: o sentimentală!...

Stamate ridică ochii şi se îmbujoră brusc. Stere îl mângâie cu o privire

prietenească, recunoscătoare.

— N-ai vrea să ne cânţi şi ceva mai vesel, domnule inginer?! întrebă el, apropiindu-se de grup şi trăgând braţul Lizei.

Stamate voi să se ridice, dar Stere îi puse mâna pe umăr.

— Nu te deranja, te rog, doar suntem între prieteni...

— Mă gândeam că poate doamna, bâigui Stamate.

— Ea a rămas ce-a fost: o sentimentală şi o romantică, zâmbi Stere. D-aia te-ntrebam: poate ne mai cântai ceva, mai vesel...

Stamate încercă din nou să se ridice. Se simţea prost, aşa cum stătea pe iarbă, cu genunchii strânşi, apropiaţi de coate, şi privind în sus, silindu-se să zâmbească, silindu-se să-şi ascundă încurcătura şi lipsa de vervă printr-o mimică exagerată.

— Lasă, domnule, nu te deranja, vorbi Stere apăsându-i încă o dată mâna pe umăr. Sau poate cânţi mai bine din picioare.

— Nu cred că se poate cânta în grădină, spuse Liza. Nu e mediul.

Vladimir zvârli iritat ţigara peste gard. Îl întrerupsese tocmai când se simţea mai încălzit în discuţie, când îi pierise timiditatea din timpul mesei.

— Cum o să cânte cineva în căldura asta? exclamă el ironic. Mai bine vă aşezaţi şi voi pe iarbă şi mai stăm de vorbă până se înserează... Domnul căpitan ştie o sumă de lucruri interesante. Spunea c-a cetit acum de curând o carte...

— Vai, lăsaţi!... se scuză căpitanul.

— După câte văd eu, eşti savant, nu glumă! îl necăji cu admiraţie Stere.

— Să vezi, Liza, despre existenţa lui Isus! exclamă Vladimir.

Liza se prefăcu mirată şi interesată de această veste.

— Cine poate să ştie vreodată ceva sigur despre Isus! spuse Stere placid.

— Sunt documente, îndrăzni căpitanul Manuilă.

— Dar parcă documentele astea nu le-au făcut tot popii? întrebă ironic Stere. Eu repet ce-am spus de atâtea ori: că religia e bună pentru ţărani, pentru oamenii de jos, care altminteri ar fi nişte anarhici... Sau mai poţi spune şi altceva: că Isus a fost un ideal de moralitate, de abnegaţie şi aşa mai departe. Ca ideal, nimic de spus; dimpotrivă, noi ar trebui să-l luăm de model...

— Dar ce discutaţi cu atâta aprindere? întrebă deodată Dorina apropiindu-se de grup.

Căpitanul se ridică politicos în picioare, urmat de Stamate. Stere nu avu timp să intervină.

— Vorbeam despre existenţa lui Isus, spuse Liza. Domnul căpitan a citit de curând o carte şi tocmai voia să ne spună...

— Nu e *Fiul omului* a lui Emil Ludwig? întrebă Dorina.

— Care Ludwig e ăsta? întrerupse Stere. Nu e ăla cu viaţa lui Napoleon? Lizule, avem şi noi cartea asta...

Căpitanul Manuilă se întoarse cu delicateţe spre Dorina şi răspunse, fără ca să-l poată auzi toţi:

— Nu, domnişoară, era vorba de o carte mai puţin celebră. De altfel, nici nu e atât de nouă; a apărut acum vreo zece ani. îi spune *Le Mystère de Jesus* de P.I. Couchoud...

— Să mi-o împrumuţi şi mie, se rugă Vladimir.

— Cu plăcere, domnule Săveanu, vorbi căpitanul corect.

Liza începuse să-l privească cu mai multă simpatie. Nu părea deloc prost. Şi apoi, dăduse prilej lui Stere să se reabiliteze. Ceea ce spusese el despre existenţa lui Isus părea destul de interesant. Deşi s-ar fi putut exprima cu mai multă îngrijire; ar fi putut vorbi şi de mistica creştină, de catedrale...

Vladimir voia să se depărteze cu căpitanul, Stamate şi Dorina, să facă un grup aparte, ca să poată discuta în voie, dar Riri îl apucă de braţ şi-l luă deoparte.

— Du-te în casă, îi şopti ea, te cheamă Aglaia.

Vladimir alergă spre intrarea principală cu pasul lui sportiv, care îi dedea întotdeauna un sentiment stenic, amintindu-i parcă încă o dată că nu are decât 19 ani, că e student la Litere şi are toată viaţa înaintea lui.

Găsi pe d-na Solomon în sufragerie, răscolind sertarele ca să caute şerveţele de masă curate.

— M-ai chemat? întrebă el răsuflând adânc.

— Voiam să te întreb dacă putem lua patefonul la mănăstire, lămuri d-na Solomon.

Vladimir tăcu câteva clipe, ca şi cum ar fi încercat să se gândească. Îi

venea greu să răspundă; întrebarea căzuse atât de neaşteptată, atât de străină de gândurile pe care i le răscolise discuţia de-adineauri...

— Nu ştiu dacă o să mai fie timp de dansat, vorbi el distrat. O să ajungem acolo pe seară, o să trebuiască să le arătăm lacul, pădurea şi celelalte... Apoi o să ne aşezăm la masă...

— Atunci ai adus patefonul degeaba, spuse d-na Solomon plictisită.

— Credeam că o să se danseze aici, se scuză Vladimir.

— Văd că acum s-au aşezat la vorbă, răspunse d-na Solomon, arătând cu capul spre grădină. Nici n-au să mai vrea să intre înăuntru...

— E mult mai comod afară, încercă s-o îmbuneze Vladimir. Şi cred că e mai convenabil şi pentru voi; scăpaţi mai devreme de musafiri...

Vladimir râse, ca să-şi sublinieze gluma. Dar se simţea şi el puţin vinovat. Când, cu o săptămână înainte, îi telefonase d-na Solomon la Bucureşti, invitându-l la Fierbinţi împreună cu Riri, el propusese să vină cu patefonul, ca să antreneze musafirii. Ştia despre ce e vorba şi, cunoscând-o bine pe Dorina, îi era teamă de o masă glacială şi de o după-amiază plicticoasă. Având patefonul, tinerii puteau începe să danseze imediat după dejun - şi gheaţa era ruptă. Ştia mai ales câtă plăcere face dansul d-nei Solomon, care stătea o bună parte din an departe de Bucureşti, singură cu soţul ei, într-o margine de sat.

— Ţie cum ţi se pare căpitanul? o întrebă el după câteva clipe, văzând că Aglaia nu-i răspundea. Ştii că s-a dezgheţat acuma, la urmă...

— Faceţi cum vreţi, eu nu m-amestec, vorbi tăios d-na Solomon.

„De ce Dumnezeu o fi atât de îmbufnată astăzi? se întrebă mirat Vladimir. Poate pentru că nu i-a făcut nimeni curte." Îşi aminti că Aglaia nu se amuză decât dacă se ocupă cineva de ea, insistent, galant şi curtenitor - cineva, dar nu d-l Solomon. Din nefericire, astăzi nu era nici un cavaler. Căpitanul ar fi trebuit să se ocupe de Dorina. Iar prietenul lui, inginerul, pare a fi foarte timid. Dacă s-ar fi dansat...

— Poate că ar trebui să aranjăm ceva aici, îndrăzni din nou Vladimir. Acum nu e nici cinci. Noi plecăm de-abia pe la şapte jumătate... Dacă am dansa, poate le dăm prilejul să se cunoască mai bine...

— Până acum nici n-au avut timp să-şi vorbească, spuse d-na Solomon. Staţi cu toţii pe capul lor...

Tăcură amândoi. Vladimir căuta un motiv agreabil ca să se poată întoarce în curte.

— Cine e prietenul lui? vorbi din nou d-na Solomon.

— Astăzi l-am cunoscut şi eu. Spune că e inginer agronom. Lui Stere i-a năzărit să-l pună să cânte în curte...

— Aşa e el întotdeauna, vorbi d-na Solomon.

Vladimir simţi că trebuie să abată discuţia. Aglaia putea în orice clipă să alunece în chestiunile familiale şi-ar fi fost silit s-o asculte fără să îndrăznească să apere pe cineva.

— Ce-ar fi dacă le-am propune să viziteze satul? întrebă el brusc.

Aglaia îl privi mirată şi batjocoritoare. Era gata să-i spună: „Parcă ai fi Jorj!" - când uşa se deschise şi intră d-l Solomon.

— Întreba Liza de tine, spuse el, făcându-şi vânt cu batista. Apoi, către Vladimir: Păcat că n-ai fost şi tu!... Să vezi, domnule, ce frumos explică!... Să ştiţi că e băiat cu carte şi are viitor... Se apropie de nevastă-sa: Mergem şi noi la mănăstire, le-am făgăduit... Am uitat să-ţi spun, adăugă el după câteva clipe, sunt acolo şi Zamfireştii. Ei au venit de azi-dimineaţă direct de la Bucureşti. S-au oprit însă la pădure...

D-na Solomon deveni deodată curioasă.

— De unde ştii?

— A venit omul de la judecătorie, îl trimiseseră în sat după sifoane...

Vladimir profită că d-na Solomon se antrenase la vorbă şi se întoarse în curte. Erau toţi strânşi sub vişin. Căpitanul Manuilă părea acum mult mai familiar, mult mai intim. Vorbea cu Dorina şi cu Liza. Riri şi cu Stere erau lângă Stamate.

— Să-mi spuneţi şi mie ce-aţi discutat, începu Vladimir, silindu-se să-şi ascundă necazul.

Simţise, cum se apropiase de grup, că îl uitaseră pe el, că toţi aceşti oameni vorbiseră fără să ţină seama de ideile lui, de acele observaţii inteligente pe care le făcuse pe când se afla pe iarbă, numai el şi cu cei doi musafiri, îşi simţea orgoliul rănit; în fond, el adusese discuţia asupra unor lucruri serioase, el se sacrificase stând de vorbă cu nişte necunoscuţi, îndrăznind să abată conversaţia de la subiectele vulgare la probleme şi la cărţi. Dacă n-ar fi fost el, căpitanul n-ar fi avut curajul să vorbească despre

lucruri atât de serioase...

— Am vorbit o sumă de erezii, tinere, încercă să-i răspundă căpitanul Manuilă.

Vladimir îi fu recunoscător şi îi zâmbi, apropiindu-se.

Dar Dorina îl întrerupse:

— Vreau să-mi răspunzi la ce te gândeşti de obicei când te uiţi în gol, vorbi ea, reluând conversaţia dinainte.

— Eu nu ştiu niciodată la ce mă gândesc când rămân cu ochii în gol, spuse Liza.

Căpătase şi ea vervă acum. O interesa discuţia.

— De obicei eşti atât de obosit, încât nu-ţi aminteşti nimic, interveni Vladimir.

— Dar d-tale ţi se întâmplă să ţi se pară c-ai mai trăit o dată aceleaşi lucruri? întrebă cu vioiciune Dorina. Că, de pildă, tot ce se întâmplă acum, aici, în grădină, s-a mai petrecut o dată, întocmai, cu aceiaşi oameni şi că ai spus aceleaşi cuvinte?!...

Părea că întrebarea o interesează foarte mult, căci nu lăsă timp căpitanului să răspundă, ci adăugă o sumă de amănunte şi explicaţii.

— ...Ştii, uneori, când mi se-ntâmplă să cred că am mai trăit întocmai aceleaşi lucruri, mă cuprinde groaza...

I se păru, în acea clipă, că are să i se întâmple acelaşi lucru şi acum. Dar nu, era peste putinţă. „Pe căpitanul Manuilă nu l-am întâlnit niciodată", îşi spuse ea liniştindu-se. Totuşi, simţise o uşoară ameţeală.

— Dacă-mi pare rău că nu m-am înscris şi la Filozofie, vorbi Vladimir, este tocmai din cauza problemelor acestora ale sufletului. La noi, la Istorie, nu se rezolvă nimic...

D-l Solomon ieşise pe verandă.

— Cine vrea ceai, cine vrea cafea şi cine vrea plăci de patefon! exclamă el jovial.

Stamate râse. I se păruse foarte reuşită întreruperea aceasta. Stere îi vorbea, de altfel, despre tifosul exantematic de la Iaşi, din timpul războiului şi nu putea asculta discuţia grupului de alături. Auzea la răstimpuri, foarte clare, toate cuvintele Lizei. Cu ce bucurie i-ar fi răspuns. Atâtea lucruri de povestit, de comentat. Şi chiar cu Riri, care pare o fată foarte de treabă...

— Hotărâţi-vă repede! se auzi încă o dată glasul d-lui Solomon.

— Am putea dansa puţin, şopti Riri.

Se îndreptară cu toţii spre verandă. Stamate rămase puţin în urmă.

— ...Ai mult spirit analitic, auzi el glasul Lizei.

III

Când au plecat maşinile din Fierbinţi, amurgea. Căldura se risipise cu totul. Cerul începea să se înalţe.

— Are să fie o seară superbă, spuse Dorina, întorcând capul către căpitanul Manuilă.

— Păcat că n-avem o şosea asfaltată, regretă Vladimir.

Maşina lor înainta, e adevărat, cu greutate. Nu plouase de mult şi pe alocuri praful era de o palmă.

— După ce cotim spre pădure, se-ndreaptă drumul, spuse şoferul.

Liza îşi rezemă ceafa de perna maşinii şi sorbi cu nesaţ aerul câmpului. Ce bine că Stere a rămas în urmă, în cealaltă maşină, care va sosi de-abia peste o jumătate de ceas...

— Ce stea e asta? arătă Dorina ridicând brusc braţul.

— Luceafărul! exclamă Vladimir. Nici atâta astronomie nu ştii?!

Căpitanul Manuilă zâmbi şi vorbi galant, fără să întoarcă privirile:

— Domnişoara n-a fost poate niciodată îndrăgostită... Luceafărul se învaţă chiar fără astronomie...

— Aşa e, întări Liza. Şi Eminescu a scris...

Dorina încercă în acea clipă să-şi aducă aminte versurile din *Luceafărul,* dar nu izbuti să reconstruiască mental decât câteva fragmente.

— Ce frumos trebuie să fie să trăieşti afară din oraş, într-o căsuţă la ţară!... vorbi din nou Liza.

Atunci, i se părea că ar fi într-adevăr o fericire să ai o vilă într-o pădure, nu prea departe de Bucureşti, pe marginea unui lac. Cu puţine luni înainte văzuse un film american plin de asemenea vile elegante la marginea oraşului; căsuţe albe, cu terase largi, ascunse în pădure. Şi la Snagov sunt vile luxoase, chiar pe ţărmul lacului, şi o barcă cu motor aşteaptă la

debarcader, în faţa terasei, şi se leagănă uşor. Ca în străinătate...

— ... Să scapi odată de lume, de zgomote, de telefoane, adăugă ea visătoare, continuând să privească cerul.

Era atât de odihnitoare liniştea şi lumina amurgului, încât Lizei i-ar fi plăcut să fie într-adevăr extenuată, ruinată de viaţa capitalei, ca să se poată bucura mai deplin de frumuseţile acestea noi. În acea clipă se închipui o femeie de lume, obosită de nebuneşti petreceri nocturne, epuizată de baluri diplomatice şi ceaiuri, dezamăgită de aventuri - o eroină de film, căreia viaţa nu-i refuzase nimic până acum şi care totuşi, în fundul sufletului, continua să fie nemulţumită. Ar fi vrut altceva, mereu altceva...

Întoarse capul spre căpitanul Manuilă şi-l privi cu o infinită superioritate, amestecată cu ironie şi blândeţe în acelaşi timp. Dacă ar şti el...

— Astăzi o să avem o lună splendidă, spuse Dorina. Ar trebui să ne grăbim, ca să ne rămână timp de plimbare...

Intraseră acum pe şoseaua secundară. Departe, se zărea, ca o coamă ascunsă în zare, pădurea mănăstirii.

— Ce-or fi făcând ceilalţi? se întrebă Dorina, întorcând capul. O fi pornit maşina?

Ceilalţi erau soţii Solomon, Stere, Stamate şi cu Riri. Ei veneau cu maşina unui prieten, silvicultor. Plecaseră destul de târziu, dar maşina era mai bună şi se apropiau. La marginea cealaltă a orizontului apăruse un nor de praf.

— Ei sunt! întări Vladimir, după ce privi cu atenţie.

— Prietenul d-tale, domnul inginer, e foarte timid, vorbi Liza.

— Până se obişnuieşte, lămuri căpitanul. Adevărul este că nici unul dintre noi nu suntem prea expansivi. D-stră, generaţia aceasta mai tânără - se adresă el Dorinei -, aveţi o comunicativitate sportivă, vă împrieteniţi foarte repede. Şi bine faceţi... Mie, bunăoară, mi-e destul de greu să devin, cum se spune, camarad cu oamenii pe care îi cunosc de curând, deşi meseria noastră...

În maşina cealaltă, Riri, lângă şofer, încerca să străbată depărtarea, cu palma streaşină la ochi, să vadă dacă se apropie de cei dinainte.

— ...Eu îţi spun ca unui frate, ascultă-mă pe mine, vorbea Stere, la vârsta d-tale, totul e să nu scapi trenul...

— Dar nici nu sunt atât de bătrân, râse Stamate, mirându-se. De-abia am împlinit treizeci şi trei de ani...

— Asta spun şi eu, întări Stere. Acum începe vârsta primejdioasă. Dacă nu te hotărăşti într-un an, doi, nu te mai hotărăşti decât foarte târziu, şi atunci întotdeauna te arzi, asculta ce-ţi spun eu...

Stamate privea îmbujorat ceafa lui Riri. Nu îndrăznea să mişte capul, să întâlnească ochii soţilor Solomon. Ce gafă făcuse, acceptând discuţia asupra căsătoriei... El ar fi trebuit să se prefacă naiv, ca şi cum n-ar fi ştiut nimic de planurile familiei Solomon cu căpitanul.

Îi plăcuse, totuşi, la început, să-i audă vorbind despre căsătorie, crezând mai ales că-i face un serviciu prietenului care plecase înainte, cu Dorina. Poate chiar că într-adevăr îl lăsaseră pe el la urmă, ca să mai discute cu familia... Dar discuţia, deşi pornită foarte general şi impersonal, se abătuse repede asupra sa. Stere îl întrebase, aproape fără preliminarii, de ce nu se însoară...

— Suntem teribil de indiscreţi, vorbi deodată d-na Solomon.

În acelaşi timp, ea lovi cu vârful pantofului, discret, piciorul lui Stere. Când cumnatu-său întoarse capul, mirat, d-na Solomon încruntă din sprâncene, indignată, aproape schimonosindu-şi faţa.

— Aglo! Maşina celorlalţi s-a oprit! exclamă Riri, ridicând mâna.

Priviră cu toţii; la vreo cinci sute de metri în faţă, aproape de marginea pădurii, maşina se oprise.

Cineva făcuse semn, cu amândouă braţele, din mijlocul şoselei. Era un tânăr înalt, brun, cu capul gol şi cu ochelari de soare. Probabil îi uitase la ochi din timpul zilei, căci acum soarele apusese şi lumina era străvezie.

— Nu vă supăraţi că v-am oprit din drum, spuse el foarte corect, apropiindu-se de maşină şi salutând. Bănuiesc că vă duceţi la Căldăruşani şi v-aş ruga să mă luaţi şi pe mine pe scara maşinii.

Zâmbea, dar nu era deloc intimidat, îşi rezemase mâna dreaptă de uşa automobilului şi cu stânga îşi scoase încet ochelarii. Dorina tresări. Avea nişte ochi foarte ageri, arzători, cu pupilele neobişnuit de mari. După vorbă, după gesturi, tânărul părea a fi de familie bună. Liza îi privi cu admiraţie hainele perfect tăiate, sport, cu buzunare mari în faţă.

— ...M-am rătăcit, dacă se poate aşa ceva! adăugă vesel tânărul. Mai

bine zis, am adormit în pădure, iar prietenii mei au plecat cu maşina mai departe. Mergeam şi noi la mănăstire...

Căpitanul se ridică să-i dea locul.

— Dar nu vreau să vă deranjaţi, protestă necunoscutul. Când spuneam că merg pe scara maşinii, nu exageram deloc... Am să stau şi aici foarte bine...

— Mai bine ne înghesuim noi un pic, spuse Liza. Sau iau eu pe Dorina în braţe...

Tânărul trebui să se supună. Se sui în maşină, continuând să-şi ceară scuze.

— O să-mi permiteţi să mă prezint, spuse el. Numele meu este Sergiu Andronic, de meserie aviator, sau aproape aviator...

Râse din nou, descoperindu-şi dinţii. Întinzându-i mâna, Liza observă că tânărul e mai mult ars de soare decât brun. Părea un pasionat sportiv, un bărbat care trăieşte o bună parte de zi în plin aer. Domnul Sergiu Andronic sărută mâinile cu o perfectă eleganţă. Dorina se îmbujoră. Din părul lui se desprindea un foarte stins parfum de sănătate bărbătească.

— Atunci să cunoşti şi pe ceilalţi, spuse Vladimir, zărind apropiindu-se maşina din urmă.

Sergiu Andronic întoarse capul. A doua maşină se opri alături, pe şosea. Vladimir făcu prezentările. Stere părea foarte înveselit de întâmplarea aceasta.

— Nu te necăji dacă nu-ţi găseşti prietenii, îi spuse el. Rămâi cu noi.

Tânărul înclină capul, mulţumind. De altfel, nu părea deloc necăjit, nici măcar îngrijorat; îndată ce-şi găsi loc în fundul maşinii, între Liza - care ţinea în braţe pe Dorina - şi căpitanul Manuilă, începu să vorbească, destul de volubil, încercând chiar glume. „Ce însemnează să ai "*usage du monde",* gândea Liza, fascinată de acest tânăr care trăda atâta siguranţă de sine şi atâta fantezie.

— Am venit de la Pipera azi-dimineaţă, ca să mâncăm în pădure, începu necunoscutul îndată ce porni maşina. Au trecut ei să mă ia; ei, adică prietenii mei. Eu îmi fac acolo orele de zbor... Să nu credeţi însă că pot zbura singur. Acum învăţ...

Dorina şi Liza îl ascultau nesăţioase. Ce voluptate, să poţi zbura!...

— Trebuie să fie destul de greu, interveni Vladimir, pasionat deodată.

— Prima dată, când te ridică avionul. Atunci e rău. Ai impresia că totul e sfârşit, că n-ai să te mai întorci niciodată teafăr pe pământ... Pe urmă, te obişnuieşti; şi-ţi place. Simţi că nu începi să trăieşti decât sus...

Căpitanul Manuilă zâmbi pentru sine, cu o uşoară tristeţe. Ce literar vorbeşte tânărul acesta şi ce impresie extraordinară lasă totuşi vorbele lui. Mai ales cucoanelor. Ia te uită...

Într-adevăr, Dorina şi cu Liza păreau transfigurate. Li se întâmpla atât de rar să stea de vorbă cu un aviator... Şi niciodată nu întâlniseră unul civil, tânăr, elegant, care să meargă în aceeaşi maşină cu ele şi să le fie recunoscător că l-au primit să stea alături...

— ...Să nu vă speriaţi când vă voi prezenta prietenii mei, continuă tânărul. Sunt înfiorători. Nici nu vă pot spune cu ce au să semene când îi voi întâlni. Eu i-am lăsat treji şi decenţi; mai exact, ei m-au lăsat pe mine...

Începu să râdă din nou. Avea un râs sănătos, masculin, contagios. Au râs şi Liza şi Dorina. Căpitanul Manuilă se mulţumi să zâmbească. Nu te poţi supăra pe un băiat ca ăsta. Dar trebuie să fie o puşlama...

— Dar ne îngrozeşti de-a binelea! exclamă Liza, care-şi găsise tonul de conversaţie pe care îl căuta de la urcarea tânărului în maşină. — Cine sunt? întrebă, mai sfios, Dorina.

— Cel mai responsabil e un inginer de la Uzinele Reşiţa, explică serios Andronic. Ceilalţi sunt de fapt mai mult celelalte; căci este, primo, un arhitect, şi apoi prietenele lui, două preafrumoase streine. Mai mult nu ştiu nici eu...

Dorina zâmbi silit. Nu va fi tocmai agreabil; poate fetele acelea nu ştiu o boabă românească şi se va vorbi franţuzeşte, lucru ce nu o încânta deloc.

Liza, dimpotrivă, era fericită că se va putea vorbi franţuzeşte. Ea stătuse doi ani la Paris; de altfel, încerca întotdeauna să vorbească franţuzeşte cu prietenele ei... Şi apoi, cine ştie, streinele acelea au o sumă de cunoştinţe interesante la Bucureşti. Cercuri diplomatice, ceaiuri, serate aristocratice... Oricum, întâlnirea e admirabilă. Se va petrece de minune...

— Ce păcat că n-avem costume de baie, vorbi din nou Andronic când se apropiară de mănăstire. Nici nu vă daţi seama ce plăcut e să înoţi noaptea, pe lună, în lac...

— Dar trebuie să fie frig, spuse Vladimir. Suntem de-abia în mai... — A! eu aş face baie şi în februarie, exclamă tânărul.

Părea sincer. Vorbea de altfel mult, repede, sigur, dar nu lăsa impresia de laudă deşartă. Aşa cum era, cu umerii laţi, cu braţele bine legate, arse de soare, părea firesc să-l vezi scăldându-se într-o dimineaţă de februarie.

— Dar dacă iese luna trebuie neapărat să facem o serenadă cu barca, adăugă el. Are Arsenic o balalaică. — Cine are? întrebă mirată Liza. — Arsenic, prietenul de care vă vorbeam. — Dar de ce-i spuneţi aşa? începu să râdă Liza. — Oh! câte femei s-au omorât pentru el până acum, clătină din cap Sergiu Andronic.

Maşina intrase pe alee şi se opri lin la poarta mănăstirii. De-abia aici, între pomi, îşi dară seama că se-nserase de-a binelea. Cele două femei simţiră un fior umed strângându-le spatele.

IV

Când grupul, după ce-şi lăsase valizele şi coşurile cu mâncare la arhondaric, se pregătea să coboare spre lac, Sergiu Andronic îi ajunse alergând dinspre chilii.

— Nu-i găsesc nicăieri! exclamă el, necăjit şi parcă amuzat de propria sa încurcătură. Au intrat în pământ!...

Dorina nu-şi putu ascunde un gest de bucurie. O observară, în aceeaşi clipă, şi Riri, şi căpitanul Manuilă.

— Poate au plecat la Bucureşti, îndrăzni ea.

— Asta nu, în nici un caz! vorbi Andronic. Bănuiesc eu ce-au făcut: au nemerit la altă mănăstire!...

Începu să râdă şi-şi băgă amândouă mâinile în buzunare, privind lacul, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Nu despera, spuse Stere, te luăm cu noi în maşină, mâine dimineaţă.

— Vă mulţumesc! dar întrebarea e cu ce am să dorm eu la noapte şi cum am să mă rad mâine dimineaţă!... Se întoarse către Liza, care îl privea zâmbind.

— Mă iertaţi, doamnă, de asemenea amănunte indiscrete. Dar dacă aţi şti ce înspăimântător devin peste noapte, dacă aţi bănui ce barbă hidoasă îmi

creşte... E teribil!

Cucoanele începură să râdă, îndeosebi d-na Solomon.

— E teribil! nu exagerez deloc, întări Andronic. Nici n-o să aveţi curajul să mă luaţi în maşină. Doar dacă aveţi vreo ladă de bagaje...

Vorbea atât de sincer, atât de spontan, încât nici căpitanul Manuilă nu-şi putu stăpâni râsul.

— Credeţi că mai e timp să ne plimbăm cu barca? întrebă Vladimir.

D-l Solomon se uită la ceas. El continua să se socotească gazdă şi aici, la mănăstire. De altfel, el aranjase totul şi aici. Arhondăria lui îi fusese încredinţată. Cei mai mulţi dintre călugări îl cunoşteau.

— Opt fără un sfert! spuse d-l Solomon. Dacă nu vă este foame...

— Lasă, frate, că o să ţinem masa toată noaptea! spuse Liza.

Ea voia cu tot dinadinsul să se plimbe în barcă, alături de tânărul necunoscut. D-l Solomon simţi după tonul Lizei că făcuse o gafă vorbindu-le de masă.

— Cum vreţi, spuse el. Numai să găsim bărci...

D-l Andronic coborâse foarte aproape de apă; era o minune că nu se afundase în mâlul umed, cu luciul stins. Privea parcă foarte atent un punct în mijlocul lacului.

— Să nu aluneci! îi strigă Stere. Apa asta e păcătoasă rău!...

Tânărul întoarse capul cu un zâmbet turbure.

— N-o cunosc eu?!... Mă uitam acum să văd dacă-mi mai amintesc exact locul unde s-a scufundat barca acum vreo doi ani şi era să mă înec...

— Ce vorbeşti? se sperie d-l Solomon.

Andronic urcă malul spre ceilalţi. Părea schimbat: gânditor, aproape melancolic, îşi pusese din nou mâinile în buzunare. Avea pasul tărăgănat. Parcă se întorcea de la un mormânt.

— Era să mă-nec... asta e prea puţin spus, adăugă el. Atunci s-a înecat un prieten al meu, avocatul Haralambie...

— Cum, domnule, erai şi d-ta în barcă?! Extraordinar! Când spuseşi de înec, era tocmai să-ţi amintesc de Haralambie... Ce coincidenţă! Ştii că l-am cunoscut şi eu?! Când am aflat, aş fi vrut să vin şi eu, dar nu ştiu ce s-a întâmplat că n-am putut...

— Aveai proces în ziua aia, îi aminti d-na Solomon.

— Aşa e, întări d-l Solomon. Un necaz de-al meu... Ce păcat de omul ăla!...

— Dar cum s-a întâmplat? întrebă Dorina cu emoţie.

Andronic o atrăgea şi mai mult acum, o ameţea. A trecut prin atâtea primejdii... înfrunta moartea în fiecare ceas... Se lega de el atâta mister, atâta virilitate, atâta aventură, încât Dorina începu să-l privească ameţită. Parcă o mare forţă o strivea, după ce o atrăgea aproape, foarte aproape de acest frumos necunoscut, de care nu-şi putea lega totuşi nici o nădejde. Căpitanul i se păru, în acele clipe, şi mai neutru, şi mai indiferent, îl zări, cum sta cu mâna dreaptă agăţată de nasturele de la buzunarul de sus al tunicii, ascultând.

— Cum s-a putut întâmpla o asemenea nenorocire? repetă Dorina.

— Nici eu nu prea înţeleg bine ce-a fost, vorbi încet Andronic. Nu era doară pentru prima dată când vâsleam pe lacul acesta. Şi cu toate acestea, pe acolo, prin mijloc - arătă el înălţând braţul - s-a învârtit barca de vreo câteva ori în loc şi s-a răsturnat...

— O fi fost vreun vârtej, vorbi Stamate.

— Fără îndoială c-a fost, răspunse Andronic, după ce-l privi o clipă lung pe Stamate. Dar nici asta n-ar fi fost prea grav. Ştiam să înotăm amândoi tot atât de bine. Şi apoi, aveam barca, ne puteam ajuta... Dar s-a dus la fund, domnilor, s-a dus la fund, parcă ar fi fost fermecată şi o trăgea plumbul...

Tăcu, câteva clipe. Toţi erau emoţionaţi, neliniştiţi. Le trecuse pofta de plimbare cu barca. Parcă se întunecase deodată, întunerecul coborându-se în valuri dinspre pădure.

— ...Era păpuriş mult sub apă, spuse d-l Solomon. Ştiu c-a şi fost pe urmă vorba la stăreţie să-l scoată tot... Dar creşte la loc...

— Ăsta e blestemul stufărişului, vorbi Andronic, să nu moară niciodată, să crească mereu, pe sub apă...

— Şi s-a-necat repede? întrebă Liza.

— Eu i-am zărit doar capul, câteva secunde şi apoi s-a dat la fund...Mă-ntreb cum am putut scăpa eu...

— Ţi-a ajutat Dumnezeu, spuse d-na Solomon.

Andronic nu-şi putu ascunde un zâmbet trist, prelung.

— Poate şi asta, răspunse el moale.

Începură să păşească încet, în grup, pe marginea lacului. Vladimir privea cu jind barca pe care o lăsară în urmă, legată de un ţăruş. Andronic parcă îşi aduse aminte de ceva, căci se opri din mers, scoase mâinile din buzunare şi începu să râdă.

— Dar asta nu trebuie să ne intimideze! exclamă el deodată. Asta nu înseamnă că noi nu ne mai plimbăm cu barca!...

Privi vioi spre grup. Ochii îi sticleau, neastâmpăraţi, de la o faţă la alta. Se opri cu deosebire asupra lui Vladimir şi Riri.

— Dacă am face o plimbare, acum, pe lac? întrebă el brusc, dând să se întoarcă.

Stere îi apucă braţul.

— Nu fi copil! vorbi el. Nu-ţi necăji norocul...

— ...Dar dacă nu mă lasă-n pace... şopti Andronic, mai mult pentru sine, cu privirile furişate spre apă.

Riri începu să râdă. I se părea atât de comică exclamarea aceasta a lui Andronic...

— Mai bine mergem spre pădure, propuse d-l Solomon, făcând semn să grăbească pasul. Grupul porni agale, cu Andronic, Vladimir şi Dorina la urmă. D-l Solomon apucă braţul nevesti-si şi înainta mai repede, ca să poată vorbi fără teamă de a fi auzit.

— Cine o fi ăsta? spuse el iritat. Ştii că nu-mi prea place... îl pune-n umbră pe căpitan. Şi mama spunea că ar trebui să aranjăm într-un fel astă-seară... Poate ar fi mai bine să-i lăsăm singuri, ştii, pe ei doi...

D-na Solomon ascultase fără interes confidenţele soţului. Privirile i se odihneau alene pe umbra pădurii din faţă.

— Ce vrei să-ţi fac eu? întrebă ea leneşă. După ce l-aţi invitat, nu-i puteţi spune că vă plictiseşte. Şi doar, săracul, n-am deloc impresia că face curte Dorinei...

— Asta nu, se scuză d-l Solomon. Nici n-am vrut să spun asta... Dar ştii, tipul ăsta, Andronic ăsta, e un om umblat, şi te-ameţeşte cu vorba... Căpitanul e mai serios, nu se bagă în toate, aşa, şi dacă nu e o discuţie ca lumea, ai văzut, nu scoate o vorbă...

Tăcu câteva clipe, aşteptând să vadă ce răspunde nevastă-sa. Dar d-na Solomon era tot atât de distrată, de neatentă.

— ...Ştii, ar trebui să luăm noi iniţiativa, adăugă d-l Solomon. Să-i izolăm, cumva, să vedem, poate băiatul are şi el de spus un cuvânt... în orice caz, trebuie s-o cunoască mai bine... Dar dacă ăsta stă mereu pe capul nostru...

— Adineaori nu păreai atât de iritat, îi aminti d-na Solomon zâmbind. Din ce ţi-a venit?...

D-l Solomon roşi şi-i strânse braţul.

— Dragă, nu e timp de glumă, vorbi el grăbind şi mai mult pasul. Trebuie să aranjăm într-un fel, nu?!... Doar suntem în familie şi aici şi trebuie să ne dăm cu toţii concursul...

În acea clipă, d-na Solomon îl lovi cu cotul, discret, făcându-i semn să se oprească. Dinspre pădure, înaintând spre ei, venea familia Zamfirescu. Domnişoara Zamfirescu îi recunoscu cea dintâi şi se grăbi să-i întâmpine.

— Vai! ce bine îmi pare că sunteţi şi voi aici! exclamă ea.

În urmă, călcând obosită, venea d-na Zamfirescu şi cei doi bărbaţi, soţul şi cumnatul.

— Dormiţi şi voi la noapte aici? întrebă doamna bucurându-se.

Era sigură acum că se va juca pocher. Prudentă, venise cu două pachete de cărţi, pe care le ascunsese de la Bucureşti în buzunarul maşinii.

— Suntem un grup întreg, spuse d-na Solomon, cu oarecare orgoliu, arătând cu braţul întins pe ceilalţi, care păşeau încet peste câmp. Este şi un amic al nostru, un aviator, foarte amuzant...

Într-adevăr, Andronic ajunsese cel dintâi, însoţit de Vladimir, de Stamate şi Riri. Dorina rămăsese cea din urmă, cu Liza şi căpitanul Manuilă. Parcă se ţinea într-adins departe de Andronic şi se ferea să-i întâlnească privirile. De altfel, tânărul se simţea bine şi avea aceeaşi vervă cu oricine sta de vorbă. Nu căuta tovărăşia nimănui din grup. Se distanţase împreună cu Vladimir, Riri şi Stamate, pentru că aveau toţi pasul tineresc. Dacă n-ar fi fost prudenţa lui Vladimir şi a lui Riri - care bănuiau de ce s-au izolat soţii Solomon înaintea lor -, Andronic i-ar fi ajuns de mult.

— ...Şi domnişoara Zamfirescu, sfârşi d-na Solomon prezentările, zâmbind.

Se uită spre Andronic, măgulită. Nu poate oricine prezenta un aviator, un sportsman elegant şi aristocrat...

— Iată o societate întreagă! exclamă d-l Zamfirescu, privind apropierea

celorlalţi.

Se gândi în acea clipă că ar putea face o glumă cu mănăstirea. Mănăstire sau vilegiatură?! - bunăoară - sau, mai bine, o remarcă numai pentru bărbaţi: ce păcat că nu e o mănăstire de maici...

— Dorina, ce-i cu tine aici? întrebă d-ra Zamfirescu, îmbrăţişând-o.

— Dă-mi voie să-ţi prezint...

Căpitanul Manuilă şi Stamate se înclinară, corecţi, politicoşi. D-na Zamfirescu îi cântări din ochi. Începea să-nţeleagă; vor s-o mărite pe Dorina, vor să-l ameţească pe ăsta... Stamate, fireşte, pe el au pus ochii. E destul de bleg, o să-l lege repede la gard...

— Venim din pădure, lămuri d-ra Zamfirescu. Vai! dacă-ai şti ce minune!...

Închise aproape ochii, extatic.

— Şi noi tot acolo mergem, spuse Liza, oarecum plictisită că Zamfireştii fuseseră înaintea lor în pădure. Avea impresia acum că Zamfireştii le furaseră un bun al lor, că pădurea va fi mai puţin

frumoasă văzută după alţii. O plictiseau exclamaţiile şi explicaţiile d-rei Zamfirescu. Încercă s-o întrerupă.

— Trebuie să ne grăbim, copii, spuse Liza, întorcându-se către Vladimir şi ceilalţi. Până răsare luna, o să orbecăim în întunerec...

— S-o luaţi pe drumul cel mare, de la mijloc, se grăbi să-i sfătuiască d-ra Zamfirescu. Altminteri vă rătăciţi...

— Da, da, spuse Liza pornind. Ne vedem după aceea, la mănăstire...

Plecă, alături de soţii Solomon şi de Stamate. Căpitanul, Dorina şi cu Stere rămaseră mai la urmă. Ceilalţi, cu Andronic, păşeau în voie, discutând.

— Să ştiţi că are să-mi fie frică, spuse Riri, râzând. Să nu mă speriaţi.

— Eu nu făgăduiesc nimic, vorbi Andronic, prefăcându-se serios. Nici n-are haz o pădure, fără sperieturi...

Dorina îi auzi ultimele cuvinte şi zâmbi visătoare. Călca privind mai mult în pământ.

— Aici e de prietenul d-tale, vorbi Stere, adresându-se căpitanului, în codru, noaptea, să-ţi zică un cântec...

— Da, ar fi frumos, încuviinţă căpitanul Manuilă, absent. Dar cred că e greu pentru un orăşean, adăugă el.

— ...Am putea să ne jucăm de-a hoţii şi vardiştii, auzi din nou Dorina glasul lui Andronic. Dacă nu mă luaţi pe mine căpitanul vardiştilor, n-o să prindeţi pe nimeni toată noaptea...

Riri începu să râdă; Dorina continuă să zâmbească silit, începea s-o irite tovărăşia aceasta continuă: Riri, Andronic, Vladimir.

— Ia seama, duduie!...

Glasul căpitanului. Dorina călcase în neştire pe o cracă uscată. Trosnetul o sperie mai puţin decât strigătul lui Manuilă. Când întoarse capul, întâlni ochii căpitanului. Luceau prin întunerec ca ai unei pisici. Dorina se cutremură.

— Te-ai zgâriat? întrebă el din nou, apucându-i braţul. Avea acum o voce gravă, caldă. Şi gesturile lui erau mai moi, mângâietoare.

— Ţi-ai rupt ciorapul, Dorina? întrebă din urmă Riri. Alergă să vadă ce s-a întâmplat. După ea, în câţiva paşi mari, larg despicaţi, ajunse şi Andronic.

— ...Nu veneam să văd dacă s-a rupt ciorapul, spuse el râzând. Vreau să vă propun un joc... Şi d-ta, domnule căpitan, ai să ne conduci, adăugă el cu multă intimitate, întorcându-se către Manuilă.

— Bucuros, dacă primiţi şi oameni care au trecut de 30 de ani, spuse căpitanul.

— Iată ce e, explică Andronic. Fiecare dintre noi pleacă pe rând... Dar avem nevoie de un ceas cu cadran fosforescent pentru asta, adăugă el.

— D-l Stamate are un ceas bun şi se vede perfect la întunerec, spuse căpitanul.

Se uită înainte, spre grupul unde se afla prietenul, îi zărea destul de anevoie.

— Lasă, că mă duc eu să-l aduc, se oferi Vladimir, şi porni în goană.

Soţii Solomon şi cu Stamate se rezemaseră de trunchiul unui copac căzut.

— Ce frumoasă noapte! exclamase Liza.

Se prefăcuse puţin obosită de drum; de fapt, aştepta să se apropie ceilalţi, în special Andronic. Începuse s-o plictisească tăcerea tovarăşilor ei. Stamate vorbea rar, controlându-şi fiecare cuvânt; parcă ar fi îndrăgostit, reflectase d-na Solomon. Când sosi Vladimir, în goană, Stamate se ridică de pe trunchi.

— S-a întâmplat ceva? întrebă d-l Solomon.

— Nimic. M-a trimis d-l căpitan la d-stră, se adresă el lui Stamate, vă roagă să-i împrumutaţi ceasul... Vrem să jucăm un joc nou, adăugă el, ştergându-şi fruntea.

— Haidem şi noi, copii, spuse Liza, nelinişţită brusc.

Porni mai repede decât s-ar fi cuvenit pe aleea care se distingea anevoie în umbra sură. Inima începuse să-i bată mai puternic şi îi simţea bătaia în tot trupul. Parcă se pregătea o întâmplare gravă, parcă aştepta să afle ceva urgent şi însemnat acolo, în grupul unde se zărea Andronic.

— L-am adus, exclamă victorios Vladimir, întrecându-i pe toţi.

Andronic luă ceasul şi-l dădu lui Stere.

— D-ta aştepţi, un minut, dar exact *numai* un minut, îşi sfârşi el explicaţia, şi apoi dai semnalul de plecare următorului. Cine nu se-ntoarce până ce ajunge celălalt la pom, ştie ce-l aşteaptă!...

Riri începu să râdă.

— Dar mie mi-e frică să alerg singură până la pom, se plânse ea.

— Cui îi e frică nu joacă şi stă aici, lângă arbitru, vorbi Andronic.

— Bine, atunci joc...

Soţii Solomon şi cu Liza nu înţelegeau nimic.

— Ce e, frate? întrebă d-na Solomon.

— Acum daţi gajurile, vorbi din nou Andronic fără să răspundă la întrebare. Le puneţi toţi într-o pălărie...

Se uită repede la toţi bărbaţii din grup. Nu avea pălărie decât Stere şi căpitanul Manuilă, chipiu.

— O să rugăm pe d-l căpitan să ne împrumute chipiul, spuse el, politicos.

Căpitanul Manuilă şi-l scoase şi i-l dete, zâmbind. — Mulţumesc. Acum cine vine cu mine să însemnăm pomul? întrebă din nou Andronic.

Dorina ar fi voit să meargă şi ea, dar Riri şi Vladimir îi luară înainte.

— Dar explicaţi-ne şi nouă cum e jocul ăsta nou! vorbi Liza, enervată.

— O să-nţelegi numaidecât, spuse Dorina sfios. Ştii, e un fel de cursă prin pădure... Dar nu trebuie să-ţi fie frică şi iarăşi trebuie să nu te împiedici, să cazi. Altminteri trece minutul...

Rămăsese cu ochii duşi după grupul celor trei, plecaţi să însemne copacul.

V

Cel dintâi, începând jocul, fugi Vladimir. Luase gajul Dorinei, o batistă legată cu un şnur de mărţişor. Alerga cu emoţie, făcând salturi mari, ferindu-se de buturugi. Zări copacul de departe. Acolo, în scorbura trunchiului, se aflau gajul lui şi bricheta lui Andronic. Vladimir aprinse bricheta, schimbă gajurile şi o luă la goană înapoi, pe alt drum. Auzise semnalul lui Stere.

— Al doilea!...

"Numai dacă ar ţine aprinsă bricheta până ce ajunge Dorina", gândi Vladimir. Întoarse capul. Printre copaci se zărea bluza albă a fetei. — Vladimir! strigă Dorina. Nu te depărta prea mult, că mi-e frică!...

— Pierd gajul! se scuză Vladimir.

Dorina căută copacul cu lumina aprinsă. Nu se vedea nimic. Dacă a bătut vântul şi s-a stins?... Alergă şi mai tare, cu palma strânsă pe sâni. Câte secunde or fi trecut? Privea neliniştită înaintea ei. „Nu cumva am rătăcit drumul?" Deodată recunoscu copacul. Se vedea bucata mare de hârtie, pe care o pusese Andronic ca semn. Apropiindu-se, Dorina zări în scorbură luminiţa tremurătoare a brichetei. O luă în mână cu emoţie. O stinse, apoi o păstră câteva secunde în palmă, fără să-şi dea seama ce face. Schimbă repede gajurile. Alerga acum Stamate; gajul lui era un toc rezervor. Se ţine atât de uşor în mână când fugi...

— Al treilea! auzi ea, departe, glasul lui Stere.

Îi fu deodată teamă că va întârzia şi porni la goană înapoi. Parcă se făcu acum şi mai întunerec. Trebuia să ocolească luminişul, ca să ajungă la grup pe alt drum. Dar ea porni pe aceeaşi cărare. Peste câteva clipe zări în faţa ei o umbră care alerga cu paşi mari; speriată, îi auzi răsuflarea. Stamate alerga cu bărbia în piept, cu pumnii strânşi. Voia să bată un record.

— Aţi greşit drumul! strigă el deodată, când se-ntâlni cu Dorina pe aceeaşi cărare, aproape s-o prindă în braţe.

— Mi-a fost frică!... ţipă Dorina, fără să-nceteze goana.

„Oare însemnează că mi-am pierdut gajul dacă mă întorc tot pe aici?"... Gândul acesta o turbură. S-ar putea ca însuşi Andronic, care alerga al cincilea...

— Pe aici se vine?! o întrebă Stere când ajunse.

Sta cu ceasul în mână, serios, aproape grav; fusese într-adevăr măgulit că fusese ales arbitru. Numai el avea glasul atât de puternic şi vorba atât de clară, să se audă până la luminiş...

— Mi-a fost frică pe dincolo, se scuză Dorina cu mâna pe inimă. Să nu întâlnesc vreun şarpe...

Cucoanele ţipară.

— Nu sunt şerpi pe aici, spuse Andronic sigur de sine. .

— Al patrulea, strigă brusc Stere, care nu-şi luase ochii de pe cadranul ceasului. Liza, fugi!

Liza porni aproape smucindu-se. De când plecase Stamate şi fusese anunţată că-i vine rândul, stătea cu muşchii încordaţi, cu ochii pironiţi în întunerec. Urmărise umbra lui Stamate cum se pierde printre arbori, îi era puţin frică de noaptea care o aştepta, la câţiva paşi înaintea ei, s-o înghită, s-o mistuie în singurătate. Mai ales când auzise pe Dorina vorbind de şerpi, simţise o adiere rece înfiorându-i spatele. Dar o liniştiseră cuvintele lui Andronic. Era doar numai un joc. Două minute, singură în pădure. Şi apoi, în urma ei venea Andronic...

Ajunse destul de repede la copacul cu semn alb. Schimbă gajurile apoi căută bricheta. O găsi stinsă. Suflase probabil vântul sau prostul ăla de Stamate nu ştiuse s-o aprindă bine. Se rezemă de pom. Îi bătea inima, dar nu de goană, începuse să-i fie frig deodată. Atât de frig încât, la răstimpuri, îi clănţăneau dinţii.

— Al cincilea! auzi ea glasul soţului, parcă mai răguşit.

Rămase rezemată de pom, încercând să-şi stăpânească tremurul trupului. E o prostie ce fac, e o prostie...

Andronic pornise cu paşii lui mari, săltaţi, ritmici, de atlet pasionat de joc. Plecase urmărit de toţi ochii. Dorina şi cu Riri, mai ales, îl priviră cu emoţie cum se depărtează, uşor şi zvelt, în întunerec. Dorina întoarse apoi capul spre dreapta, să vadă dacă se zăreşte Liza. Aşteptă câteva clipe, apoi privind din nou înainte, scrutând întunericul. Ce Dumnezeu face de întârziază atât?... Riri îşi mişca picioarele, nervoasă. Venea rândul ei acum. Când Stere ridică mâna, pregătindu-se să spună „următorul!" - Riri porni brusc.

— Liza! strigă nerăbdătoare Dorina. Te-ai rătăcit?

— Ce-o fi făcând fata aceea? întrebă şi Stere, cu ochii pe cadran. Au trecut de-atunci două minute şi aproape cincisprezece secunde. Nu cumva s-a întâmplat ceva cu ea, o fi alunecat?

— Liza-a-a! strigă, hăuind, Vladimir. Ai pierdut!...

Liza auzi strigătul dar nu se grăbi să răspundă, să-i liniştească. Era enervată, dezamăgită; aproape îi venea să plângă. Andronic nu se arătase nici surprins, nici bucuros, zărind-o rezemată de pom. O întrebase numai politicos:

— Aţi obosit, doamnă?

Ea îngânase câteva vorbe. Ar fi aşteptat să i se întâmple ceva, să audă un cuvânt. Andronic se îndreptase însă spre scorbură, schimbă gajurile, reaprinse bricheta, după ce curăţă în grabă fitilul şi o întrebase, la urmă, indiferent:

— Vă daţi atât de repede bătută? mai sunt numai vreo treizeci de secunde...

Porni apoi, cu pasul lui despicat, spre marginea luminişului. Liza simţi o copleşitoare umilinţă, îi venea, în acea clipă, să plângă, să insulte. Umbra lui Andronic se pierduse repede între pomi. Ea continua să rămână pe loc. Ar fi fost ridicolă acum să alerge după el. Deşi i-ar fi atât de ruşine să dea ochii cu ea Riri...

Când o zări apropiindu-se, coti în spatele arborelui şi apucă un alt drum. Nu-i mai bătea deloc inima. Un gol, o enervare stupidă...

— Liza-a-a! auzi ea din nou glasul lui Vladimir.

— Am găsit-o rezemată de pom, explică Andronic, întorcându-se. Am impresia că a obosit prea repede.

În clipa când pornea căpitanul Manuilă, Liza apăru din dosul copacilor.

— Ce-i, frate, cu tine? o întrebă prieteneşte Stere.

— Am fugit prea repede, mă doare puţin capul, vorbi Liza.

I se păru că Dorina o priveşte mirată, bănuitoare, şi asta o enervă şi mai mult. Până la sfârşitul jocului rămase izolată de grup, fumând plictisită. Şi apoi, deodată, glasul lui Andronic, care o făcu din nou să tremure, neliniştind-o.

— Acum începe partea a doua şi cea mai palpitantă. Fără arbitru. Toată lumea aleargă şi se ascunde. Singurul arbitru e ceasul...

Se apropie şi Liza de grup.

— Are toată lumea gajurile în mână? întrebă încă o dată Andronic.

— Să alerg şi eu? îl întrerupse Stere. Are să fie cam greu...

— Nu e nevoie să alergi prea mult, îl linişti Andronic. Până te ascunzi... Apoi, către ceilalţi, ca şi cum le-ar fi reamintit o lecţie: Fiecare se reîntoarce înainte de un sfert de ceas, cel puţin o dată aici şi ia primul gaj care îi cade în mână. Dar pe cuvânt de onoare, se-nţelege...

— Cum şi să las ceasul aici? întrebă căpitanul Manuilă.

— Nu suntem decât noi, vorbi din nou Andronic.

— Dar de ce e nevoie de ceas? întrebă d-l Solomon.

— Aici e tot misterul jocului, râse Andronic. Controlul, arbitrul...

Nu înţelegea nimeni ce se va întâmpla, ce urmează şi asta îi făcea nerăbdători, curioşi. Priveau în toate părţile, ca şi cum şi-ar fi căutat de pe acum cărarea prin pădure şi locul unde să se ascundă. Noaptea era deplină, înspre lac, cerul era puţin alburiu; deasupra, prin desişul ramurilor, se zăreau câteva stele. O mare tăcere se întindea de jur împrejur, fără ca nimeni să o bage în seamă, fără să înspăimânte pe nimeni.

— ...Şi trebuie să fugiţi câte unul singur, în cât mai multe direcţii, adăugă Andronic. Dar nu cumva să plecaţi cu toţii la mănăstire şi să mă lăsaţi singur aici...

— Dar d-ta unde rămâi? îl întrebă căpitanul Manuilă.

— Eu plec la urmă, spuse Andronic.

Stamate căută ochii prietenului, parcă ar fi vrut să-l întrebe ceva.

— Cine a pierdut gajul pleacă întâi, spuse Andronic.

Liza tresări. Ieşi din rând zâmbind şi, văzând că toţi îi fac semn cu mâna, porni în fugă.

— Să nu alergi prea tare, că iar ţi se face rău! îi strigă Stere din urmă.

Liza nu-i răspunse.

VI

La urmă rămaseră numai căpitanul Manuilă şi cu Andronic. Se auzeau încă paşii greoi, prudenţi ai lui Stere. La răstimpuri, râsete de fată, strigăte.

Era Vladimir, care hăuia mereu, şi Riri cu d-na Solomon, care se înţeleseră să stea împreună pe aproape.

— E rândul d-voastră, domnule căpitan! îi aminti zâmbind Andronic.

— Dar dacă le-am face o farsă şi ne-am ascunde pe aici, fără să plecăm? propuse Manuilă.

— S-ar strica jocul. De-abia acum începe partea frumoasă, necunoscută...

— Nu-mi poţi spune şi mie? se rugă căpitanul.

Andronic începu să râdă şi-şi rezemă o clipă mâna de umărul lui Manuilă. Fu o săgetare scurtă, nervoasă şi căpitanul tresări.

— Parcă eu ştiu ce are să se-ntâmple? vorbi Andronic. Jocul de-abia acum e frumos, când nu-l ştie încă nimeni.

— Parol, vorbiţi serios? întrebă mirat căpitanul. Dar atunci de ce laşi ceasul aici?...

— În nici un caz ca să-l fure cineva, răspunse în treacăt Andronic. Prea am fi naivi, să colaborăm o duzină de oameni în toată firea la inventarea unui joc nou, numai ca să poată cineva fura un ceas cu cadran fosforescent!...

Căpitanul se îmbujoră, dar nu plecă privirile. Continua să se uite fix, drept în ochii lui Andronic. Tânărul nu părea deloc încurcat de luminile scrutătoare ale lui Manuilă.

— Atunci? întrebă acesta încă o dată.

— Ei, parcă e aşa de greu de ghicit! exclamă Andronic. Ca să ştim cum trece timpul!...

Începu din nou să râdă şi făcu semn lui Manuilă că trebuie să plece, să se ascundă.

— Eu rămân la urmă de tot, spuse Andronic.

Căpitanul clătină neîncrezător din cap şi porni cu paşi mari, la întâmplare. Andronic îl lăsă să se depărteze, urmărindu-i umbra până ce se pierdu bine în întuneric. Apoi începu să râdă.

— În sfârşit, am scăpat! şopti el printre dinţi.

Se aplecă, luă ceasul şi privi cadranul fosforescent: nouă şi cinci minute.

— Îi las să se joace până la zece, adăugă Andronic pentru sine, tot atât de amuzat. Pe urmă copiii cuminţi mănâncă frumos şi se pregătesc de culcare...

Aşează ceasul la locul ştiut, pe trunchi şi porni cu paşi repezi în direcţia lacului. Ieşi curând din pădure. Se uită în dreapta şi în stânga, să se convingă că nu l-a văzut nimeni. De altfel, el bănuia că toţi s-au ascuns spre miezul pădurii. De acolo se auzeau mereu râsete, ţipete speriate, crengi rupte sub picioare. Andronic ajunse pe malul lacului şi căută cu ochii o ascunzătoare. Se îndreptă către o căpiţă de fân proaspăt cosit şi se lungi fără grijă, cu palmele adunate sub cap. Ochii întâlniră deodată tot cerul înălţat deasupră-i şi pâlpâiră înecaţi în întunerec. De departe, stinse, ajungeau până la el zvonurile glasurilor din pădure.

— Numai de nu s-ar speria de frica lor, şopti încet Andronic, zâmbind.

Liza, care alergase cea dintâi şi ajunsese cel mai departe, se opri brusc, cu ochii ţintă înainte. I se păruse că vede o umbră mişcându-se atent, pândindu-i parcă apropierea; i se păruse, în acea clipă, că aude o răsuflare înţepenită, ca dintr-un gâtlej de fiară, îi fu frică şi rămase pironită locului, neîndrăznind să privească decât înainte. Umbra se mişca încet, prudent, temându-se să facă zgomot.

Liza ar fi rămas multă vreme cu ochii pironiţi, cu răsuflarea sfârşită, dacă n-ar fi auzit, pe neaşteptate, un glas venind din dreapta.

— Cine e acolo?

Recunoscu pe Stamate, apropiindu-se şi el cu oarecare teamă, cu braţele încordate.

— Sst! Nu face zgomot! îi şopti Liza. Nu ţi se pare că e ceva înaintea noastră?...

Stamate privi cu atenţie.

— Nu văd nimic...

Poate bătea vântul, atât. Era foarte aproape de Liza acum, îi simţea parcă răsuflarea, de-a dreptul în trupul lui. Şi nici nu mai era atât de intimidat acum de prezenţa femeii.

— Nu e nimic, adăugă el, liniştind-o.

Într-adevăr, parcă umbra amuţise brusc; nici o mişcare, nici un zvon. Doar vântul - lin, pe deasupra ramurilor.

— Ce fac ceilalţi? întrebă deodată Liza, aprinsă. Ai zărit pe cineva?

— Doar pe duduia Riri, vorbi Stamate, apropiindu-se şi mai mult de Liza. Era singură...

— Dacă ai lăsat-o d-ta singură... spuse Liza insinuantă.

— ...N-o căutam pe ea, îndrăzni Stamate, apucându-i braţul.

Liza nu şi-l retrase. O amuza şi o flata în acelaşi timp pasiunea aceasta bruscă, pe care izbutise s-o aprindă în inima taciturnului inginer, îşi dădea seama că se poate juca fără teamă cu el. Era prea timid, prea cuviincios.

— ...Ce-o fi făcând Andronic? întrebă ea deodată, ca să rupă tăcerea. Mi se pare un tip foarte suspect, adăugă repede. D-ta înţelegi ceva din jocul ăsta?

— Nimic, se grăbi să răspundă, galant, Stamate. Dar îmi place cu atât mai mult... Altminteri n-aş fi fost niciodată singur cu d-ta...

Simţea cum îi zvâcneşte inima, îi ţinea braţul foarte aproape de pieptul lui. Liza începu să râdă.

— Dar acum, cel puţin eşti sigur că suntem cu adevărat singuri?! spuse ea, privindu-l în ochi.

Stamate tresări. Mă încurajează. O prinse în braţe şi încercă s-o sărute. Liza se smuci fără greutate, râzând.

— A! Aşa nu! spuse ea fugind.

— Dar d-ta ai fost singura care a pierdut. E joc de gajuri...

Liza o luă la goană prin pădure. Nu-i mai era teamă, acum, ştiindu-se urmărită de Stamate.

Dar se simţea întinerită, liberă şi asta îi mărea bucuria fugii.

— ...Să ştii că am să mă împiedec şi am să cad din vina d-tale, ţipă ea auzind răsuflarea bărbatului din spate.

Stamate o prinse din nou în braţe; de astă dată n-o mai lăsă să scape. Nici Liza nu se mai zbătea.

— N-a fost vorba că ne jucăm gajuri? şopti Stamate.

Încercă s-o sărute. Liza se feri, râzând. Nici nu voia, nici nu izbutea s-o supere îndrăzneala tânărului.

— Dacă ne vede cineva? şopti ea tainic.

— Tocmai de aceea, fără zgomot! îi spuse, aproape de ureche, Stamate, atingându-i părul cu buzele.

Femeia se înfiora. El simţi sânul zbătându-se şi o păstră mai strânsă în braţe.

— Cine e? se auzi deodată glasul lui Vladimir.

Perechea rămase neclintită. Liza voise să râdă, dar îşi înfundă faţa la pieptul bărbatului.

— Sst! spuse Stamate, tot atât de aproape de ureche. Să-i facem o farsă...

— Cine e? întrebă a doua oară, nervos, Vladimir.

Auzise glasuri înfundate, râsete, foşnete - şi totul ajunsese până la urechile lui vrăjite, într-un mister erotic, exasperant şi senzual. Simţise străbătându-l prin tot trupul o căldură ciudată, turbure, ca o beţie bruscă şi istovitoare. Alături de el, poate la câţiva paşi numai, înapoia unuia din arborii aceştia înalţi şi îngânduraţi, se întâmpla ceva necunoscut şi neîngăduit. Dar cine ar putea fi oare?... Vladimir făcu câţiva paşi. Zări, însă în cealaltă direcţie, o umbră care-i făcea semn cu amândouă braţele ridicate. Alergă spre ea, prudent, ferindu-se să calce vreo ramură uscată.

— Tu ai văzut pe cineva până acum? îl întrebă d-na Solomon, apucându-i braţul.

Vladimir simţi după căldura mâinii femeii că s-a întâmplat ceva cu soţia vărului Solomon. Era înfrigurată, ochii îi sticleau, vocea îi era îngroşată.

— Ştii ce frică mi-a fost până te-am zărit!... i se plânse ea alintându-se. Am stat singură aici de când m-am rătăcit...

Îl cuprindea, cu încetul, acelaşi tremur şi pe Vladimir.

— Dar cum de te-ai putut rătăci? o întrebă el, mai mult ca să spună ceva decât ca să primească un răspuns.

Căci tăcerea îl îngrozea, tăcerea aceea în care nu auzea decât bătăile inimii sale şi răsuflarea înfierbântată a verişoarei.

— Mi s-a părut că mă urmăreşte cineva, vorbi d-na Solomon. Ţie nu ţi-e frică?

— Nu, spuse liniştit Vladimir. Dar nu înţeleg nimic din jocul acesta. Nici nu ştiu câte minute au trecut de când am plecat...

Întoarse capul spre d-na Solomon şi-i întâlni ochii aprinşi. Roşi brusc.

— Dacă am merge să vedem cât e ceasul? întrebă el la întâmplare, ca să-şi ascundă neliniştea.

— N-are nici un haz, şopti d-na Solomon. Haide mai bine să prindem pe careva în flagrant delict de amor, să le facem o farsă...

Porniră amândoi, strânşi unul în altul, căutând cărarea. Vladimir se

temea să treacă pe lângă grupul acela de arbori de unde auzise, cu puţine clipe în urmă, şoapte şi râsete înfundate. Se temea şi totuşi locul îl atrăgea ca un colţ vrăjit.

Verişoara îi atârna tot mai greu de braţ.

— Liza! se auzi, departe, glasul lui Stere.

D-na Solomon începu să râdă.

— Fiecare îşi caută nevasta! vorbi ea tare. Poate ăsta e chiar jocul...

Liza, auzind paşi, se zbătu în braţele lui Stamate.

— Dă-mi drumul! şopti ea.

D-na Solomon se opri brusc, parcă vrăjita şi ea de acelaşi farmec care-l neliniştise pe Vladimir.

— Cineva e aici, spuse ea încet. Hai să-i prindem...

Amândoi se apropiară de copac. Liza le ieşi deodată înainte.

— E un faun prin pădurea asta! exclamă ea, încercând să-şi ascundă emoţia.

— Să sperăm că nu e numai unul, râse d-na Solomon.

Ar fi vrut să apuce din nou braţul lui Vladimir, dar el rămăsese cu ochii pironiţi în colţul de unde izbucnise Liza. Cine o fi fost acolo? Şi ce s-a întâmplat în întunerecul acela des, la adăpost?... îi era ruşine de gândurile lui, îi era în acelaşi timp ciudă pe trupul lui, exasperat de timiditate. Ar fi vrut să fugă. Parcă întreaga pădure respira acum omeneşte, cald, carnal. Parcă năvăleau din toate părţile aburi de trup dezvelit şi în toate boschetele respirau perechi înlănţuite.

— Dar tu ce făceai, Vladimir? îl întrebă deodată Liza. Tu strigai adineauri pe aici? îl întrebă ea din nou, zâmbind.

— Parcă n-ai ştiut... răspunse umilit, posomorându-se, Vladimir. Ca şi cum astăzi îmi auzi pentru prima oară glasul...

D-na Solomon începu să râdă şi îl atrase mai aproape de ea.

— Lasă-mi băiatul în pace, nu mi-l necăji! spuse ea protectoare.

Lui Vladimir îi fu silă de el. Trebuia să schimbe vorba, să scape.

— Unde-or fi ceilalţi? întrebă el şi apoi îşi desprinse repede braţul înlănţuit de d-na Solomon, duse amândouă palmele la gură şi începu să hăuie.

Parcă îl descătuşa urletul acela prelung şi Vladimir îşi simţi orgoliul

restabilit; i se păru că pădurea întreagă a clocotit şi a răsunat la strigătul lui.

— Vla-a-a-d! îi răspunse, chiuind, un glas de fată. Unde v-aţi ascuns?

— Haide s-o speriem! propuse Liza.

— E Riri, vorbi Vladimir. Dac-o speriem, ţipă şi ne facem de râs...

Într-adevăr, dinspre luminiş se zărea apropiindu-se o umbră, călcând cu teamă.

— Să nu mă speriaţi! ţipă Riri. Ştiu unde sunteţi!...

Înainta totuşi cu multă băgare de seamă. Din dosul oricărui arbore, cineva ar putea sări pe neaşteptate, apucând-o strâns în braţe, speriind-o...

— Am să vă spun ceva amuzant, adăugă ea apropiindu-se... Dar să nu mă speriaţi...

Se opri, şi aşteptă câteva clipe, tremurând. Din întunerec îi ieşi înainte Vladimir.

— Unde-ai fost? o întrebă el ca s-o liniştească.

— M-am dus să văd cât e ceasul şi m-am rătăcit. Cine mai e acolo? întrebă Riri repede, cercetând întunerecul.

— Liza şi cu Aglo, spuse Vladimir plictisit. Ai mai văzut pe cineva?

Riri începu să râdă.

— Am trecut pe la ceas, şopti ea. Să vezi, Stere şi cu Jorj sunt acolo, foarte liniştiţi, tolăniţi pe iarbă...

Din dosul arborelui veni Liza, curioasă.

— Dar pe Andronic l-a zărit cineva? întrebă ea.

— Pe el nu l-am văzut... Să ştii că ne pregăteşte ceva... Dar mai am un secret, adăugă Riri, coborând din nou glasul. Dorina şi cu căpitanul se plimbă ca doi amorezaţi...

D-na Solomon se apropie şi ea.

— I-ai văzut tu? Era căpitanul sau Andronic? întrebă Liza.

Riri protestă. Era chiar Manuilă, pas în pas cu Dorina, vorbind amândoi încet; nu i-a putut auzi ce vorbesc, dar Dorina ridica mereu capul în sus, încercând parcă să străbată desişul, să întâlnească bolta cerului.

„Erau numai ei singuri? îşi repeta întrebarea Liza. Nu cumva era şi Andronic ascuns pe acolo?"

Riri dădu din nou lămuriri. Se surprinse vorbind aprinsă, parcă ar fi încercat să-l apere pe Andronic de o vină neîntemeiată, şi roşi.

— Ce-or fi vorbind îndrăgostiţii? se miră, zâmbind, Vladimir. Să-i spunem lui Jorj, ca să se bucure...

Căpitanul Manuilă întâlnise pe Dorina din întâmplare, fără s-o caute. Plecase cel din urmă şi se îndreptase, după o scurtă şovăială, spre luminiş. Cum mergea, cu capul plecat, pe gânduri, îl cuprinse deodată o mare silă de slăbiciunea lui; să asculte el, om în toată firea, de porunca unui copilandru. Şi dacă, cel puţin, n-ar fi ceva necurat la mijloc.

I se păreau ciudate multe lucruri în acest Andronic. Dar ceea ce îl plictisea îndeosebi era că apariţia lui zgomotoasă şi febrilă, imaginaţia lui de tânăr obişnuit să-şi piardă vremea cu sportul, visul şi femeile, le stricase, lor, tuturora, plăcerea de-a amuţi naivi în taina nocturnă a pădurii. Această mare pădure adormită nu-l mai emoţiona acum pe Manuilă. Parcă ar fi fost o grădină publică, unde se joacă adolescenţii şi copiii... Imaginaţia lui Andronic neutralizase misterul şi umbrele arborilor i se păreau acum, căpitanului, doar bune de făcut dragoste sau de dormit.

Se gândea să se întoarcă la locul de pornire, când zări, foarte aproape de el, pe Dorina. O ghicise după bluza înflorită, după mâinile ei lungi, neliniştite.

— D-ta eşti, domnule căpitan? îl întrebă fata.

— Din întâmplare, eu, răspunse Manuilă. Aşteptaţi pe cineva?

Dorina, într-adevăr, parcă stătea la pândă, îşi alesese un loc de unde se putea vedea în mai multe direcţii, printre trunchiurile arborilor, ea rămânând aproape nevăzută. Când o întrebase căpitanul, Dorina se apără cu prea multă insistenţă. Manuilă înţelesese şi sângele îi izbucni brusc în obraji. Ciuda lui împotriva lui Andronic începu să crească. Şi, în acelaşi timp, orgoliul jignit îl făcu să dispreţuiască puţin pe această fată proastă, care crede atât de uşor că-l poate păcăli cu primul venit.

— Nu prea înţeleg ce fel de joc e ăsta, spuse Manuilă, observând că Dorina tace încurcată. Am impresia că Andronic are să fure ceva şi are s-o şteargă... Ce e mai frumos e că atâţia oameni în toată firea s-au lăsat păcăliţi de el, adăugă el repede, văzând că Dorina vrea să protesteze.

— Nu cred că domnul Andronic să fie chiar un escroc de rând, spuse Dorina, stăpânindu-se.

Căpitanul începu să râdă şi se apropie mai mult de fată. I se părea acum

că nu are în faţa lui pe o eventuală logodnică, o domnişoară binecrescută, pe care trebuie s-o respecte, ci una din acele fete, nenumărate, întâlnite în viaţa lui de holtei, îi apucă braţul şi o trase uşor spre el.

— Lasă-l ,domnişoară, că nu merită să fie apărat de o fată atât de drăguţă ca d-ta...

Dorina rămase surprinsă, împietrită de brusca schimbare a căpitanului. „Ce fel de om e ăsta, care îndrăzneşte aşa de mult şi cu atâta vulgaritate?..."

Îi era teamă să strige. Căpitanul nu-i spusese încă nici o obrăznicie şi gestul lui nu ar fi fost prea grav dacă n-ar fi fost atât de brusc...

— Haide mai bine să ne plimbăm, vorbi din nou Manuilă.

Dorina şovăi, dar căpitanul o trase încet după el.

— Procedaţi destul de ciudat, domnule căpitan, îndrăzni să spună Dorina.

— Închipuiţi-vă că jucăm gajuri, domnişoară, râse Manuilă. Se supără cineva de gajuri?!... Şi se nemereşte uneori să-ţi cadă tocmai cavalerul care nu-ţi place...

Sublinie atât de evident cuvintele, încât Dorina se simţi datoare să se scuze.

— N-am vrut să spun asta. Dar îţi mărturisesc că m-a speriat puţin glasul d-tale...

— Poate din cauza ecoului... Nu-i aşa că nici nu ţi se pare că ne aflăm într-o pădure? întrebă după o pauză căpitanul, ocolind cu ochii cât putu cuprinde.

Dorina privi şi ea, deasupra, spre cer, într-adevăr, era atâta linişte, atâta siguranţă...

— Parcă am fi în Cişmigiu, adăugă Manuilă.

— Nu, mai degrabă la Sinaia, în parc, dincolo de mănăstire, preciză Dorina zâmbind.

— E trist, nu e aşa?... Când te gândeşti că am fi putut intra în pădure cu teamă şi am fi putut spune poveşti cu draci şi strigoi...

— Nu, nu! zău că mi-e frică! exclamă Dorina alintându-se.

— Tot oi fi eu bun la ceva, nu-ţi fie teamă... Oricum, am fi petrecut mult mai bine dacă nu întâlneam pe tânărul acela...

Dorina se posomorî iar. O enerva insistenţa lui Manuilă. „Cine ştie ce

poate crede de mine bădăranul ăsta"... De fapt, Dorina, zărindu-l, nădăjduise o clipă că e Andronic. Ar fi fost amuzant să se întâlnească cu Andronic singură. Poate, cine ştie... întoarse şi acum capul. Deşi i se păruse că o urmăreşte cineva, nu era nimeni. Se depărtară mult de restul grupului.

— D-ta ce crezi că fac ceilalţi? întrebă Dorina ca să schimbe vorba.

— Ce facem şi noi; vorbesc despre dragoste... spuse căpitanul cu o vulgaritate voită.

Dorina tresări, neliniştită. Dacă se apucă acum şi-mi face o declaraţie? Ar fi ridicol... Şi totuşi, s-ar putea ca omul acesta, într-o zi... Şi măcar dacă ar fi un prost, ca Stere, pe care să-l poată dispreţui...

— ...Eu, cel puţin, despre asta vreau să vorbesc cu d-ta, reluă căpitanul. Dar serios... Nu ştiu ce-or face ceilalţi; eu însă vreau să te întreb serios, prieteneşte, dacă-mi dai voie, se-nţelege...

— Vai de mine! se grăbi să-l încuviinţeze Dorina, liniştită.

— Vreau să te întreb, d-ta ce crezi: lucrurile astea, dragostea asta este aşa, o întâmplare, o flacără care se aprinde brusc, cum se spune, sau este ceva care creşte anevoie, după câţiva ani de convieţuire şi de prietenie... Părerea d-tale, fireşte, mă interesează...

— Vezi, eu mă pricep mai puţin în păreri personale, glumi Dorina. Dar poate că ţi-aş putea spune despre lucrul ăsta din alt punct de vedere... Poate ca la ceva necunoscut încă, la care m-am gândit, fireşte, şi eu, ca la un ideal.

Începu să vorbească mult, cu aprindere. Dar îşi dete deodată seama că nu se mai gândeşte la ce spune, că vorbeşte aproape în neştire, cu alte amintiri în minte, aproape obsedată de o sclipire de ochi turburi... Se opri şi privi din nou cerul, ca să se reculeagă.

„Se gândeşte la celălalt, înţelese mâhnit Manuilă."

Îi simţea cu atâta precizie prezenţa, încât o exasperată umbră de gelozie îi îmbujoră obrajii, îi înăbuşi răsuflarea.

— Da, înţeleg, spuse el, controlându-se.

— ...Nu e aşa? sunt lucruri atât de greu de definit... se scuză Dorina.

Continuau să meargă alături. Tot la el, mereu la el îi era gândul, înţelegea căpitanul.

— Dar cât o fi ceasul?! întrebă deodată Dorina, ca şi cum şi-ar fi amintit ceva urgent de făcut. Dacă ne-am întoarce?...

VII

Trecuse ceasul zece şi familia Zamfirescu începea să-şi piardă răbdarea. Rămăseseră cu toţii în curte, aşezaţi pe bancă, în faţa arhondăriei.

— Să ştiţi că e tot aşa cum v-am spus eu, vorbi d-na Zamfirescu. Vor să scape de Dorina...

Domnişoara Zamfirescu, umilită de întorsătura pe care o lua conversaţia, se ridică de pe bancă şi se îndreptă spre lac.

— Mă duc să văd dacă nu vin, spuse ea.

— ...Şi eu bănuiesc cine a aranjat lucrurile, continuă d-na Zamfirescu. Astea s-au făcut la Bucureşti, în taină, fără să ştim noi nimic... Ca şi cum le-ar fi fost frică să nu le furăm ginerele...

Încercă să râdă, dar nu-şi putea stăpâni enervarea. Cel puţin dacă s-ar întoarce mai curând Liza, să afle ceva de la ea...

— Ţie ţi-e foame? întrebă d-l Zamfirescu. Dacă nu i-am mai aştepta şi ne-am aşeza la masă?...

D-na Zamfirescu prinse prilejul de a-şi răbufni enervarea.

— Ce Dumnezeu, frate, că doar am stat la masă până la patru! Şi ai mâncat, slavă Domnului...

D-l Zamfirescu se întoarse brusc către nevastă-sa, gata de ceartă. Dar chiar în acea clipă d-ra Zamfirescu alergă spre ei, făcându-le semn cu mâna.

— S-au întors, exclamă ea veselă. Le-am auzit glasurile, lângă lac...Ce companie simpatică au!...

Regreta acum că nu s-a întors şi ea cu ei în pădure. Poate au jucat jocuri de societate sau au făcut coruri. Dacă au rămas atât...

— Bine că s-au întors, vorbi d-l Zamfirescu înviorat. Sper că n-o să v-apucaţi îndată după masă la joc de cărţi...

D-na Zamfirescu, îmbufnată, se ridică de pe bancă şi se apropie de fiică-sa.

— Vezi, să nu le spui că i-am aşteptat pe ei la masă, şopti. Să nu creadă că murim de dorul lor... Să vedem mai întâi dacă ne invită...

Glasurile se auzeau acum destul de limpede. Dar grupul părea că înaintează încet, căci câtăva vreme nu se zări nimeni. Râdeau mereu. D-na

Zamfirescu îşi pregătise şi ea zâmbetul. Se întoarse din nou la bancă şi vorbea tare, silindu-se să învioreze micul său grup. „Să nu creadă că ne-am plictisit, singuri aici, şi că-i aşteptăm pe ei ca să ne amuzăm"...

— ...Şi când iese luna, Horică?! întrebă ea drăgăstos pe d-l Zamfirescu.

— Pe la miezul nopţii, răspunse bărbatul, cu ochii pe cer.

— ...Pe mine nu m-aţi păcălit, se auzi glasul lui Stere, căci eu am stat cu Jorj la adăpost, n-am bătut pădurea ca voi...

— Ei, dar spuneţi dacă n-a fost frumos?! întrebă râzând Andronic.

Era un râs care nu te putea supăra. Tineresc, sincer, clocotind parcă de orgolioasă virilitate. D-ra Zamfirescu începu să zâmbească, deşi ceilalţi erau încă la câţiva metri în faţa sa.

— ...Mai păcălit am fost eu, adăugă Andronic, căci nu mi-a izbutit planul...

— Dar de ce nu vrei să ne spui ce plan aveai? întrebă Liza.

— Nu pot, se scuză Andronic, pentru că n-am renunţat încă la el...M-am rătăcit puţin prin pădure şi n-am ajuns la timp; asta a fost tot...Altminteri, eraţi şi acum în pădure...

— Mor de curiozitate! spuse Liza.

— Fiţi fără grijă, doamnă, o asigură Andronic. Jocul continuă, chiar fără ştirea noastră...

Grupurile se întâlniră şi d-na Solomon explică celorlalţi alergările prin pădure.

— A fost sublim! exclamă ea. Era atâta linişte şi un aer curat...

— Nu v-am spus eu? interveni d-ra Zamfirescu.

Vorbeau toţi deodată, însufleţiţi. Chiar Stamate era acum mai dezgheţat, îndrăznind la răstimpuri câte o glumă. Sărutările Lizei îi dăduseră mult curaj.

— Să ştiţi că după ce-o ieşi luna mai mergem o dată în pădure, spuse el.

— Eu nu, se apără Stere. Să meargă tineretul.

D-na Zamfirescu începu să râdă zgomotos. Pe Stere se poate conta, deci; şi, probabil, pe Solomon. Un pocher, după masă, izolaţi într-o odaie la arhondaric...

— Cine pregăteşte masa? întrebă d-l Solomon. S-au adus coşurile din maşină?

Riri, Liza şi d-na Solomon plecară să aşeze masa.

D-ra Zamfirescu ar fi vrut, în cea dintâi clipă, să le dea şi ea ajutor, dar văzu că Dorina rămâne. E mai bine atunci să stea şi ea. Sunt atâţia tineri - spun glume, râd -, e mai bine aici...

— Cine vine cu mine în pivniţă, să cumpărăm vin? întrebă din nou d-l Solomon.

Aproape toţi bărbaţii doreau să vadă pivniţele mănăstirii, în special Andronic şi Vladimir erau nerăbdători.

— Dar să ştiţi că aducem vinul în căldare, îi lămuri d-l Solomon, măgulit de atenţia pe care o deştepta fiecare dintre invitaţiile sale.

— În oale şi în căldări, preciza d-l Zamfirescu. Şi să cereţi să vă dea din cel rubiniu, că e teribil... Are şi un tămâios, dar ţi se suie prea repede la cap...

— E prea tare, interveni d-na Zamfirescu. Sterică, noi de care avem în maşină?

— Tot din ăla.

— Păi nici nu trebuie să le amestecăm, vorbi Stere. Să nu uiţi însă să ceri şi brânză. Fac ăştia o brânză de te minunezi, nu altceva!

Grupul porni să caute pe călugărul pivnicer. Mai zăriseră, când începuseră cu toţii să vorbească, umbre de călugări prin faţa chiliilor, ieşiţi să vadă de unde vin atâtea glasuri, dar nu era pivnicerul; pe ăsta îl ştia d-l Solomon. E un călugăr uscăţiv şi înalt, cu o barbă rară; „roasă de molii, adăugă d-l Solomon, şi vorbeşte pe nas", începu să vorbească pe nas ca pivnicerul.

Stamate şi căpitanul Manuilă râseră.

— Dar unde e Andronic? întrebă deodată d-l Solomon, observând că tânărul dispăruse.

— S-o fi dus să-şi caute prietenii, spuse Vladimir.

— Aş! crezi d-ta că e adevărată povestea aia cu prietenii?! vorbi în şoaptă, ironic, căpitanul.

— Sst! nu vorbi, ar putea să ne audă, interveni Stamate. Nu e frumos să-l bârfim când nu e de faţă...

— Asta spuneam şi eu, vorbi d-l Solomon. Mie mi se pare băiat de familie bună, dar păcat că e un zurbagiu, un exaltat, adăugă el încercând să-i împace pe toţi.

Găsiră pe pivnicer şi cerură douăzeci de kilograme de vin rubiniu.

Călugărul luă două oale mari şi o căldare şi le arătă drumul.

— Numai de l-oţi putea bea pe tot, şopti el fără să-şi întoarcă privirile.

Ajuns în faţa uşii de lemn bătut cu fiare, pivnicerul se opri, căută cheia şi deschise încet, cu grijă. Aprinse apoi o lumânare de ceară şi luă căldarea în mâna stângă. Oalele le lăsă în seama lui Vladimir.

— Să nu călcaţi greşit, că treptele sunt cam tocite, îi povăţui el.

Înaintau cu atenţie şi cu oarecare emoţie. Bolta pivniţei era adâncă şi se lărgea cu cât pătrundeau în ea. Vladimir era înviorat; de frigul şi de umezeala de aici, de misterul acestor ziduri învechite, de jocul umbrelor la flacăra lumânărilor.

— Cine ştie câte s-or fi întâmplat pe aici, spuse el, ameţit.

— La asta mă gândeam şi eu, adăugă căpitanul. Parcă te apasă ceva... Şi acuma se adăpostesc aici doar butoaiele cu vin ale mănăstirii...

Stamate privea pereţii mănăstirii, minunându-se.

— ...Să ne dai, te rog, şi nişte brânză bună, vorbi d-l Solomon.

Călugărul dădu drumul vinului în oală. Clocotea răspândind un miros îmbălsămat şi tare. Lui Vladimir îi rămăseseră ochii pironiţi asupra învolburării rubinii de la gura oalei. Vinul se revărsă puţin pe dinafară, risipindu-se în căldare.

— ...Ăsta e cel mai bun vin din partea locului, vorbi Andronic.

Toţi tresăriră şi se întoarseră speriaţi.

— Dar cum venişi, nenişorule, de nu te-am simţit nici unul? întrebă vesel d-l Solomon.

Andronic arătă drumul pivniţei.

— Pe acolo, spuse el liniştit. V-am pierdut în curte şi am venit atunci direct la pivniţă. Nu e întâia dată când cobor aici, adăugă el zâmbind. Câte căldări din vinul ăsta n-am băut eu până acum...

Călugărul ridică ochii să-i vadă mai bine chipul. La umbra lumânării toţi aveau feţele palide, cojite, cu umbre adânci.

— Aşa-i că mă recunoşti, părinte? îl întrebă Andronic trecându-şi mâna prin păr.

— Vin mulţi domni pe la mănăstire, vorbi călugărul coborând privirile. Nu-i prea ţin minte.

— Dar pe mine mă ştii, adăugă Andronic mai încet, ca şi cum nu ar fi

vrut să-l audă decât călugărul.

Se întoarse brusc spre ceilalţi şi le arătă cu mâna bolta.

— Eu cunosc toate zidurile astea, ca şi cum aş fi stat aici de la începutul începuturilor... Câteodată mi se pare că visez, atât de multe lucruri îmi aduc aminte. Cine mi le-o fi spus, cine mi le-o fi arătat?... Parcă m-aş fi născut o dată cu înălţarea mănăstirii...

D-l Solomon începu să râdă. Ridică una din oalele pline şi o cântări în mâini, mulţumit.

— Vorbeşti ca din cărţi d-ta, spuse el lui Andronic. Ca în povestirile acelea cu oameni care se închipuiesc că au mai trăit o dată, o altă viaţă...

— Nu, îl întrerupse simplu Andronic. Mie nu mi se pare că am mai trăit o dată, demult, o *altă* viaţă. Eu simt că am trăit aici *incontinuu,* de la începutul mănăstirii...

— Păi e mai mult de o sută de ani, vorbi călugărul fără o prea vie mirare.

— E chiar mai mult decât socoteşte cuvioşia ta, îl corectă zâmbind Andronic.

Vladimir privea cu oarecare sfială chipul întunecat al lui Andronic. Poate răceala pivniţei sau aburul vinului vărsat sau poate umbrele ameţitoare pe care le risipea fâlfâiala lumânării pe pereţi schimbaseră în ultimele clipe purtarea lui lăuntrică. I se părea că Andronic rânjeşte bătându-şi joc de toţi cu povestea lui. Parcă îi vedea ochii scăpărându-i de la unul la altul, cu faţa posomorâtă, dar gata în orice clipă să izbucnească în râs. Cum de nu observă ceilalţi că Andronic glumeşte sau visează de-a binelea, ca un om îmbătat cu altfel de vin?

— Plătim cinstit, boiereşte şi mergem, spuse d-l Solomon aşezând banii.

Căpitanul Manuilă amuţise şi el, aproape pierdut în întunerec. Îl învioră Andronic, arătându-i din nou zidurile.

— ...Cred că nimeni nu mai ştie astăzi, spuse el, că pe locul acesta a pierit *adevărata* fată a Moruzeştilor, fata lui de sânge, iar nu cealaltă, adoptată după a doua căsătorie...

Călugărul ridicase ochii speriat şi-şi făcu repede o cruce pitită. Andronic se prefăcu că nu-l vede şi continuă, cu privirile aţintite asupra lui Manuilă.

— ...Nici eu nu ţi-aş putea spune de unde ştiu, dar aşa s-a întâmplat. Aici a murit ea, Arghira, „frumoasa din lapte", cum i se spunea pe atunci, în

batjocură...

— De ce a murit? întrebă Vladimir cu jumătate de glas.

— Fusese adusă aici cu sila şi fără să ştie bătrânul... Unii au spus chiar că fără ştirea stareţului. Pe atunci nu prea intrau femeile în mănăstirile de călugări. Au adus-o noaptea şi, după cum nu prea se ştie de ce a murit pe neaşteptate, tot aşa nu prea se ştie cum a murit. Voiau să scape de ea, căci se plănuia din acel an a doua căsătorie a bătrânului şi *cealaltă* fată aştepta... Şi a murit Arghira, a treia noapte. Aici, pe locul ăsta...

Andronic întoarse capul şi arătă cu mâna de jur împrejur.

— O pomeniţi câteodată la slujbă, părinte? întrebă el brusc pe călugăr.

Pivnicerul scutură din cap. Auzea acum pentru întâia oară o asemenea poveste şi i se părea mincinoasă şi păgânească. O fată de boier moartă chiar în pivniţa mănăstirii - i se părea de necrezut.

— Haide să mergem, că parcă se face frig, spuse d-l Solomon.

Porniră. Toţi înfrigurаţi şi de răceala bolţii şi de amintirea aceea lugubră pe care o evocase, pe neaşteptate, Andronic.

— Ce ţi-a venit să ne sperii cu fata aceea? îl întrebă d-l Solomon o dată ajuns afară.

Andronic începu să râdă.

— Aşa glumesc eu câteodată, ca să-mi necăjesc oamenii care-mi sunt simpatici, spuse el cu alt glas. Dar nu e aşa că e o poveste tristă?...

Noaptea părea caldă acum, după răcoarea din pivniţă. Se vedea o bucată bună de cer, cuprinsă între arbori şi chilii. Curtea părea luminată uşor de o lumină ascunsă undeva pe aproape.

— Ce splendoare! exclamă d-l Solomon, privind în sus şi minunându-se de atâtea stele. Se oprise în mijlocul curţii, cu oala de vin în mână. Andronic profită de prilej, se apropie de el şi-i şopti, să nu-l audă ceilalţi:

— Te rog, nu spune cucoanelor de povestea aia cu fata. Le strici cheful...

D-l Solomon clipi şiret din ochi. Dar, parcă după o clipă, privindu-l adânc pe Andronic, nu mai era atât de pus pe glumă. Aveau ochii lui o strălucire metalică, posomorâtă, ameţitoare.

— Drăcos mai eşti! exclamă el cu mare efort.

Într-adevăr, se simţise vlăguit deodată în apropierea tânărului, îi trecu atunci prin minte o sumă de prostii. Dacă Andronic ăsta nu e cumva vreun

fermecător oarecare, unul din aceia care pun buruieni somnoroase în vin şi apoi jefuiesc oamenii...

Porni după ceilalţi, dar cu o îndoială în suflet.

— Ţi-e sete? întrebă el după un răstimp oprindu-se din drum. Hai să bem din oală...

Andronic clipi, la rândul lui, şiret, şi apucând oala din mâinile lui Solomon, o apropie atent de gură. Începu să bea cu sete, lacom, înghiţind parcă în somn. D-lui Solomon nu-i venea a crede. Dar gestul acesta de viteaz îl linişti. Atinse încet umărul lui Andronic.

— Stai, bre, omule, mai lasă şi celorlalţi câte o înghiţitură...

— *Mai ales!* spuse Andronic în glumă, tainic, după ce depărta oala de buze.

Porniră cu pas repede, să-şi ajungă tovarăşii.

VIII

Masa era pe sfârşite. Se apropia miezul nopţii şi tineretul era nerăbdător să se ridice şi să treacă în altă odaie. Acolo s-ar fi putut vorbi mai în voie, s-ar fi putut aranja alte jocuri sau chiar s-ar fi putut dansa. D-na Solomon amintise în treacăt că a avut grijă să aducă patefonul lui Vladimir. Poate că înfundând cu o batistă cutia de rezonanţă, nu s-ar auzi de afară. De altfel, adăugase ea, toţi călugării dorm la ora asta.

Masa fusese frugală numai în aparenţă; farfurii puţine, şerveţele de hârtie, pahare desperecheate, încolo, atât d-na Solomon, cât şi d-na Zamfirescu acoperiseră masa cu fripturi reci, mezeluri, sardele, brânzeturi, fructe. Aleseseră această odaie anume pentru sufragerie, ca să lase libere pentru jocuri şi dans celelalte încăperi - mai mari şi mai curate. Ştiau cu toţii că acest „bufet rece" - cum spunea d-na Zamfirescu - nu va dura prea mult şi nu voiau să risipească farfuriile şi paharele prin celelalte odăi. În două din ele aveau să doarmă, târziu, cucoanele, îşi aduseseră acolo trusele de călătorie, hainele, pachetele. Paturile vor fi alăturate, ca să poată încăpea mai comod. Anunţase şi d-na Solomon că rămâne, deşi simţise ţânţarii de la început.

Vladimir dăduse cel dintâi semnalul ridicării. Băuse destul de mult şi

avea acum curaj şi neistovită vervă. La masă stătuse între d-na Solomon şi d-ra Zamfirescu şi se simţise solicitat de amândouă; fiecare din ele dorea să-i spună o taină la ureche, apropiindu-şi mult pieptul de umărul lui. De altfel, masa fusese cât se poate de dezlănţuită. Vinul mănăstiresc îi încălzise pe toţi, chiar pe cei din grupul Zamfirescu, mai puţin intimi.

— Să vedem dacă n-a ieşit luna, spuse Vladimir ridicându-se de pe scaun şi apucând braţul d-rei Zamfirescu.

— Dacă am face *acum o* plimbare spre lac? întrebă cineva.

Zgomotele scaunelor depărtate de masă, cuvintele de mulţumire adresate gazdei, râsetele şi vorbele tuturora înecară răspunsul. Se îndreptau cu toţii spre odaia cea mare de la mijloc. D-nul Solomon încercă să numere amatorii unui alt rând de cafele, când observă pe Andronic palid, cu ochii aţintiţi spre uşă. De când se ridicase de la masă, Andronic nu mai scosese un cuvânt. Părea preocupat, nervos, căutând cu ochii în toate părţile.

— Nu te simţi bine? îl întrebă d-l Solomon.

Liza şi Riri se apropiară în acea clipă de Andronic, îngrijate. Auziseră întrebarea d-lui Solomon; era un bun prilej să-şi arate grija faţă de acest tânăr fermecător, care strălucise cu atâta spontaneitate în timpul mesei.

— Dacă ai mai bea o cafea, îi spuse Liza, fericită că îl poate avea din nou sub pază.

La masă şezuse lângă el. Începea iar să nădăjduiască, deşi Andronic nu încercase nici un gest de nepermisă familiaritate.

— Nu am nimic, zâmbi rece Andronic. Sunt turburat din alt motiv. Dacă am să vi-l spun, veţi râde de mine...

— Îţi jur!... începu pătimaş Liza.

Andronic o întrerupse corect, ridicând mâna.

— Să nu exagerăm, spuse el. E aproape un fleac... Dar un fleac care ar putea să plictisească pe careva dintre d-voastră.

— Ce s-a întâmplat? întrebă şi d-na Zamfirescu, apropiindu-se odată cu d-na Solomon şi Vladimir.

— Deocamdată nimic, explică Andronic. Dar se va întâmpla curând...S-ar putea face pentru câteva clipe linişte? întrebă el.

În sufragerie, Stere vorbea tare cu d-l Zamfirescu şi cu căpitanul Manuilă. Lângă uşă, alt grup zgomotos: Stamate şi ceilalţi.

— Ce e? ce e? întrebă cineva.

Se adunau cu toţii în jurul lui Andronic. Începuse să se facă tăcere.

— E mai bine să vă spun cinstit, murmură Andronic. E un şarpe prin apropiere...

Cucoanele ţipară toate deodată.

— De ce le sperii cu glume din astea? întrebă puţin iritat căpitanul Manuilă.

— Nu le sperii deloc, vorbi, din nou, calm, Andronic. Este un şarpe, foarte aproape de noi...

Se auziră iarăşi ţipete, râsete speriate. Dar Andronic continuă, fără să ţină seama de ele:

— ...Va veni aici, după plecarea noastră în grădină sau poate mai târziu, după ce ne vom culca...

— Doamne fereşte! exclamă d-na Zamfirescu, închinându-se.

Andronic încruntă din sprâncene şi plecă fruntea.

— ...Vă întreb, adăugă el după o clipă, nu e mai bine să-l prindem de-acum?

Tăceau toţi, parcă amuţiţi deodată de cuvintele neaşteptate ale lui Andronic. Era o glumă? Tânărul acesta năzdrăvan le va face din nou o farsă?...

— Dar cum să-l prinzi? întrebă căpitanul după o lungă aşteptare, silindu-se să zâmbească.

— Mă însărcinez eu cu asta, vorbi Andronic. Dar trebuie să procedăm repede...

Un fior de panică şi curiozitate îi străbătu pe toţi.

— ...Mai întâi, vă rog să faceţi linişte, porunci Andronic. Şi sa vă lipiţi cu toţii de perete... Aşa...

Se apropie de d-l Solomon şi-l împinse uşor spre uşă, căutându-i parcă un loc nimerit, cât mai lipit de perete. D-l Solomon se lăsă dus, fără nici o împotrivire. Simţise un val fierbinte de sânge năvălindu-i spre inimă îndată ce Andronic îşi puse mâinile pe umerii lui. Rămase pe locul fixat, fără putere, fără măcar să poată zâmbi, aşteptând.

— ...Vă rog, lipiţi-vă cu toţii, porunci din nou Andronic cu un glas ferm, puternic. Cât mai aproape de perete... Şi nu vă mişcaţi deloc, *orice s-ar*

întâmpla, accentua el mutându-şi privirile de la unul la altul. Nu se va întâmpla nimic grav pentru nici unul dintre d-stră... Dar dacă vă mişcaţi şi ţipaţi, mă încurcaţi pe mine şi-mi daţi prea mult de lucru...

Unul câte unul, privindu-se turburaţi şi năuci, musafirii se aşezară lipiţi de perete. Numai căpitanul Manuilă continuă să zâmbească, sceptic.

— Parcă ne-am pregăti pentru o scamatorie, spuse el destul de tare.

— Scamatorie, într-un fel, tot este, îi răspunse Andronic fără să se supere. Dar e mai bine s-o facem cât mai e timp...

— Dar unde e, domnule, şarpele? izbucni căpitanul. Dacă ştii unde e, haide mai bine să-l ucidem acum şi să scăpăm...

— E aici? întrebă înfiorată Liza.

— Nu ştiu unde e acum, spuse încruntat Andronic. Dar dacă nu vreţi...

Îşi puse mâinile în buzunarele hainei şi îi privi pe toţi pe rând.

— ...Eu nu vă pot face binele cu sila, adăugă el zâmbind.

— Dar de ce trebuie să stăm nemişcaţi lângă zid? întrebă Stamate, ca să arate celorlalţi că lui nu îi e frică.

— Pentru ca să nu-l speriem, explică Andronic. Eu am să-l chem şi el are să vină, liniştit...

— Să-l chemi *aici,* în casă? exclamă d-na Solomon.

— Ştii d-ta vreun farmec? întrebă, în glumă, căpitanul. Sau poate ne faci iar festa, ca în pădure...

Femeile celelalte erau totuşi dornice să-l vadă pe Andronic la lucru. Orice ar fi fost, chiar o glumă, dacă e un prilej pentru Andronic să facă ceva interesant, să înceapă acum...

— ...Şi-o să stăm mult, domnule, aşa, nemişcaţi? întrebă Stere.

Parcă începuse să se rupă farmecul celor dintâi porunci ale lui Andronic. Toţi se mişcau, îşi vorbeau, deşi nu îndrăzneau să se depărteze de perete, îşi priveau deseori picioarele, ca şi cum s-ar fi temut să nu vadă răsărind şarpele pe neaşteptate chiar sub ochii lor.

Andronic îşi puse iarăşi mâinile în buzunar, enervat, încercă pentru ultima dată să obţină deplină ascultare..

— Nu e timp acum să vă povestesc cum am aflat de şarpe şi cum am învăţat să-l chem... Am să vă spun pe urmă. V-am anunţat de la început c-o să râdeţi de mine, adăugă el plictisit.

— N-o să râdem! făgădui Liza aproape veselă.

Privi spre colţul unde stătea d-l Solomon şi o cuprinse deodată o subită nelinişte. I se părea că d-l Solomon nu mai aude nimic din tot ce se spune acum în cameră. Parcă rămăsese neclintit, aşa cum îl aşezase Andronic, aşteptând. Liza căută repede privirile d-nei Solomon. Ea nu observase nimic. „Poate mi se pare mie", încercă să se liniştească Liza.

Andronic se uită, calm, la ceas.

— Dacă nu vă liniştiţi într-un minut, vorbi el, îmi voi cere iertare că v-am deranjat şi voi pleca... Asta e tot ce vream să vă spun...

Cuvintele acestea ale lui Andronic îi buimăciră pe toţi. Atunci vorbeşte serios... Câteva clipe, nu ştiu nimeni ce trebuie să facă; dacă se cuvine să-l liniştească, asigurându-l că vor fi liniştiţi sau dacă trebuie să-şi facă semn unul altuia să nu spună nimic.

— Bine, murmură Andronic. Vă rog să rămâneţi aşa...

Se încruntă din nou şi parcă deveni mai palid. Făcu un pas în odaie, şovăind, apoi se îndreptă repede spre fund şi stinse o lampă, coborând fitilul celeilalte.

— Era prea multă lumină, şopti el. Să nu se sperie...

Se întoarse apoi spre uşă şi o deschise larg. Făcea toate acestea fără să mai privească pe ceilalţi; parcă ar fi fost singur şi s-ar fi pregătit să primească pe cineva. Se auzea răsuflarea celorlalţi, grea, anevoie stăpânită.

— Încă o dată vă rog, nu vă mişcaţi, orice s-ar întâmpla... Spre binele d-voastră...

Le vorbise ca unor oameni din altă odaie, căci nici nu ridicase ochii spre cineva. Continua să se plimbe, cu paşi mari, parcă nemulţumit de cum stau lucrurile în cameră. Un scaun, prea în drum, îl duse în sufragerie. Apoi se opri brusc chiar în mijlocul odăii; îşi frecă fruntea, privind în jos, şi se hotărî; lipi un genunchi de podea, aşezându-şi amândouă mâinile pe genunchiul celălalt.

„Acum începe farsa!" îşi spuse în gând căpitanul, iritat de toate aceste pregătiri cabotine.

Nu îndrăzni, totuşi, să spună vreun cuvânt tare. Privi spre tovarăşii lui. Stamate aştepta mirat, ca un om dispus să creadă orice s-ar întâmpla atunci în faţa lui. Fetele păreau mai mult speriate şi curioase în acelaşi timp. Numai d-na Zamfirescu era îngrozită şi d-l Solomon nemişcat.

„Cât are să dureze comedia aceasta? se întrebă iarăşi căpitanul. Numai dac-ar fi vreo farsă bună, să râdă lumea din inimă"...

Îşi dădu în acea clipă seama că Andronic murmură ceva, în poziţia aceea caraghioasă pe care şi-o alesese. Căpitanul se strădui să prindă înţelesul vreunui cuvânt. Se auzeau silabe stranii. Parcă nu vorbea româneşte. Cuvinte cu vocale multe, lungi, tărăgănate, Şi totuşi, spunea ceva Andronic; căci de mai multe ori auzi cuvântul *sarpa.* Vreo vrajă... Sau, mai degrabă, vreo glumă... O uşoară ameţeală îl cuprinse şi pe căpitanul Manuilă, când, rotindu-şi ochii, văzu pe toţi ceilalţi amuţiţi, somnoroşi, ca nişte capete de ceară.

IX

Trecuseră numai câteva minute, dar lui Manuilă i se păru că a trecut infinit mai mult. Încerca să-şi păstreze starea de veghe, căci parcă şi pe el îl străbătea la răstimpuri o necunoscută oboseală şi pleoapele îi atârnau şi lui grele. Brusc, i se păru că se schimbă ceva în odaie, îşi strânse pumnii. Semiîntunerecul părea că se desparte în două mari fâşii, lăsând la mijloc un covor argintiu. Ascunsă poate sub un nour, multă vreme, luna cobora atunci în odaie, fără nici o mirare.

...„Ca o *şuviţă argintie!"* îşi aminti, somnoroasă, Liza. Cuvintele acelea îi veniră deodată în minte privind şi ea fâşiile de lumină care se înnădeau alene pe jos. I se păreau atât de apropiate gândurile şi melancoliile ei de atunci, din copilăria de pe Bulevardul Pache, încât parcă în acea clipă se despărţise de ele. „Ce-am făcut oare tot timpul ăsta? Când am crescut atât de mare, fără să ştiu, fără să-mi spună nimeni?"...

Andronic nu mai murmura nici un cuvânt. Aştepta şi el. Lumina lunii se apropia de tălpi. Dacă începe vreo vrajă?... Dorina rămăsese cu ochii la el, ca şi cum nu şi-ar fi dat seama că e trează. Orice s-ar fi întâmplat acum n-ar mai fi mirat-o. Ca în vis, orice întâlnire, orice absurditate, toate i se păreau fireşti. Pe ea nu o va atinge nimeni, nu-i va putea face nimeni nici un rău - ca în vis...

Şi atât de firesc intrase şarpele în odaie, strecurându-se printre picioarele lor, încât nimeni nu se sperie. Un gol adânc, în coşul pieptului, atât.

Era un şarpe mare şi sur, care înainta cu grijă, parcă dezmorţindu-şi

inelele. Se târa greoi, ridicând foarte uşor capul şi plecându-şi-l repede pe podea, ca şi cum ar fi căutat o urmă.

Când se apropie de lacul de lumină, se opri o clipă ameţit. Apoi se îndreptă legănat spre Andronic. Parcă lumina lunii îl vrăjise şi pe el, căci se târa acum cu o graţie somnoroasă şi fiecare nouă împletitură îi înfiora solzii întunecaţi. Dorinei i se păru că şarpele vine de-a dreptul spre ea şi o subită teroare luă locul vrajei dinainte. Ca şi cum s-ar fi trezit deodată în faţa unui lucru peste putinţă de privit cu ochii, a unui lucru groaznic şi primejdios, neîngăduit vreunei fete să-l vadă. Apropierea şarpelui îi sugea parcă răsuflarea, risipindu-i sângele din vine, topindu-i carnea întreagă într-o groază împletită cu fiori necunoscuţi, de dragoste bolnavă. Era un amestec straniu de moarte şi respiraţie erotică în legănarea aceea hidoasă, în lumina rece, a reptilei.

— Haide, mai repede! auzi Dorina, ca venind de foarte departe, cuvintele lui Andronic.

„Pe cine cheamă atât de poruncitor?" Sângele năvăli din nou în obrajii fetei, ca şi cum ar fi ascultat un cuvânt prea tainic, interzis. Groaza şi dezgustul o ameţeau cu aceeaşi tărie cu care se lupta în sângele ei pudoarea şi dorul neîngăduit.

— ...Unde ai întârziat atâta? se auziră din nou, sugrumate, cuvintele lui Andronic.

Şarpele se apropiase mult de Andronic şi parcă se lupta acum cu propria lui sfială, neîndrăznind să-şi pună capul în palma deschisă pe care i-o întindea tânărul. Rămăsese înfiorat, aşteptând; doar capul şi-l mişca necontenit, ca şi cum ar fi încercat să se rupă dintr-o vrajă.

— Haide, vino aici! îi porunci Andronic.

Liza închise ochii şi-şi lipi coatele de perete; în orice clipă ar fi putut aluneca, leşinată. Văzuse cum şarpele se suie în palma lui Andronic şi parcă simţise ea însăşi răceala şi groaza atingerii, parcă ar fi pătruns-o pe ea prea adânc săgeata aceea de carne nefirească.

— ...Aşa, mai aproape! exclamă Andronic.

Dorina privea din nou ameţită, şi palidă; nici o putere omenească n-o mai putea smulge din acel cerc nevăzut care o lega, acum, de Andronic. Şarpele se suise moale pe mână, pe braţ, până ce atinse cu capul lui înfiorat

gâtul lui Andronic. Tânărul îl cuprinse atunci cu mâna dreaptă şi-l ţinu strâns în pumn, privindu-l în ochi.

— ...De ce eşti aşa de abătut? îl întrebă, el, zâmbind.

Manuilă începu să se trezească; văzu şarpele în mâna lui Andronic, dar întâmplarea semăna atât de mult cu visul din care se deşteptase chiar atunci, încât aproape nu-l miră. Privea cu ochii deschişi în cameră. Nu-l nelinişti nici una din feţele palide pe care le zări alături; şi în faţa lui, întocmai ca până acum, întocmai ca în visul acela ameţit, bolnav, cu plimbarea pe lac, cu *Le Mysetre de Jesus,* pe care-l citea tare, ridicând mâna dreaptă în sus, Vladimir. Şi deodată barca se cufundase, întocmai aşa cum povestise Andronic pe marginea lacului, se cufundase în mijlocul apei, fără nici o zvâcnitură, alunecând la fund, ca şi cum ar fi fost smolită cu plumb...

— ...Ţi-a omorât cineva soaţa şi ai rămas singur-singurel! vorbi Andronic, parcă ar fi ascultat şoaptele şarpelui.

Liza deschise ochii şi avu din nou tresărirea adâncă de la început. Şarpele se mişca aproape de obrazul lui Andronic şi toate zvâcniturile lui tremurate aveau în simţirea Lizei un alt înţeles, năprasnic. O vrajă înnebunitoare pornea din cuvintele lui Andronic, din jocul şarpelui.

— ...Voiai să muşti pe cineva de aici? îşi întrebă Andronic tovarăşul. Voiai să te răzbuni?... Dar nu vezi că sunt toţi oameni de treabă şi sunt atâtea dudui frumoase, adăugă el zâmbind, fără să-şi ridice privirile din ochii şarpelui.

Dorina roşi din nou şi inima începu să-i bată puternic. Gândurile îi năvăleau acum fără sfială, gândurile şi dorinţele ei. Despre ea vorbise Andronic, desigur: „dudui frumoase". Pe ea o alesese Andronic...

— Ai venit la nuntă? întrebă cu mirare Andronic. Simţeai că aici e o nuntă?!...

Căpitanul Manuilă roşi brusc; deşi era întocmai ca în vis, lucrurile acestea nu se pot spune de faţă cu toată lumea, întoarse ochii spre Dorina, privind-o pe furiş. Fata rămăsese pironită, palidă, cu buzele tremurând, în acea clipă începuse pentru ea călătoria. Barca îi aştepta în acelaşi loc, pe ei amândoi, să pornească în largul apei. Cu Andronic lângă ea, agăţată aproape de braţul lui, nu mai simţea nimic, nici măcar bucurie. Acum se vor desprinde de ţărm şi vor rămâne înlănţuiţi în barcă, poate strânşi unul lângă altul, în

fundul bărcii, ca într-un cuib. „Al doilea!" auzi ea atunci glasul lui Stere şi voi să pornească. Dar o greutate nevăzută o ţintuia pe loc, atârnată de braţul lui Andronic. „Haide! Aleargă!" auzi din nou glasul lui Stere, parcă mai poruncitor. „Pierzi gajul!" îi spuse cineva de alături, glumind. Dar Dorina ştia acum ce înseamnă lucrul acesta şi plecă ochii în jos. E nuntă doar, ştie la ce se aşteaptă... De ce totuşi nu se putea desprinde de pe marginea lacului şi nu se putea mişca, nu putea alerga?...

„Aleargă! Aleargă!" auzi ea încă o dată mai multe glasuri strigându-i din spate. Nu voia Andronic să se hotărască, nu-i plăcea gajul ei?...

— ...Şi cine, mă rog, au să fie mireasa şi mirele? întrebă din nou Andronic în glumă. Ce duduie ai alege tu, dobitoc blestemat, rămas fără soaţă?!...

„Desigur, înţelese Liza, Andronic întreabă doar în glumă pe şarpe. La ea se gândeşte, când spune că atâtea dudui frumoase sunt aici, şi din toate trebuie să aleagă una. Să aleagă *numai una,* asta are să facă Andronic acum. De aceea a aşezat toate femeile în cerc, lipite de pereţi. Ca să le vadă mai bine, să le cântărească pe toate şi să-şi aleagă numai una. El singur e doar mirele. Şi m-a ales pe mine, numai pe mine", înţelegea Liza, fascinată de jocul obraznic, bărbătesc al şarpelui.

— ...Haide, spune, cine îţi place ţie mai mult de aici? şopti Andronic în urmă.

D-ra Zamfirescu începu să tremure. Dacă o alege pe ea? Să se apropie şarpele, să-l simtă urcându-i-se pe sâni, coborând îndrăzneţ, cu lunecarea lui nouă şi îngrozitoare?!... Nu, nu, asta nu se poate; de ce tocmai pe ea, de ce aşa?!...

— ...Bine! exclamă începând să râdă Andronic. Eşti un mare blestemat!... Dar acum du-te de aici, te-aşteaptă moarta...

Întocmai aşa cum gândise d-na Zamfirescu, îngrozită; şarpele ăsta necurat e doară un suflet şi el, venind din cine ştie ce mormânt. Şi are o soaţă moartă, întocmai ca toţi ceilalţi; întocmai ca toţi oamenii care au morţi, puşi în pământ, de demult. De acolo vin ei, câteodată, ascunşi sub chipul unui şarpe - vin în casele viilor şi beau lapte lăsat pentru ei, vin amestecat cu miere... Groaza d-nei Zamfirescu era foarte aproape de veneraţie. Numai dacă ar mai avea putere să facă o cruce, să se roage pentru sufletele

morţilor. Cine ştie cine n-are odihnă pe lumea cealaltă, şi a trimis şarpele ăsta necurat, atât de departe, tocmai în casă... Numai să nu mai ceară şi pe altcineva. Să nu mai ceară vreun mormânt, că sunt şi semne din astea...

— ...Ai să te duci departe, şopti Andronic, ai să înoţi până în insula din mijlocul lacului şi ai să rămâi acolo, ascuns. Nu care cumva să aud că mi-ai ieşit din cuvânt. Şi să nu muşti vreun om. N-are să ţi se întâmple nimic, fii fără grijă... Haide, acuma du-te!

Şarpele rămase câteva clipe în bătaia lunii, alintându-se parcă faţă de ochi nevăzuţi. Andronic înălţă încet braţul şi-l întinse către uşă. Ca şi cum s-ar fi temut de ameninţarea lui, şarpele se-ntoarse, şovăi căutându-şi drumul, ridicând şi aplecând necontenit capul.

Vladimir îl vedea foarte bine acum, de-abia acum - căci alergarea lui prin pădure, singur, gonit din urmă de un duh nevăzut, de-abia acum luă sfârşit. Nici nu şi-a dat bine seama cum a început goana. Un cadran de ceas fosforescent, care se făcea tot mai mare şi tot mai mare, până ce-l orbi cu luminile lui, verzi, lunare; şi, în mijloc, şarpele. Cum de nu a prins de veste că ceasul lui Stamate, pe care el l-a purtat în mână, alergând prin pădure, ascunde într-însul un şarpe? Pe nesimţite, limba ceasului începuse să crească, înviorată, până ce Vladimir zări înspăimântat cum mijesc inelele şarpelui, cum sclipesc şi se înfioară ele sub lumina aceea fosforescentă. Să-i dea drumul numaidecât din mână, să zvârle ceasul! Dar oare mai avea acum ceasul în mâini? Era în urma lui. „Al doilea!" auzise Vladimir strigătul lui Stere. Ce bucurie că poţi fugi, să alergi în pădure, în noapte, unde sunt atâţia arbori mari şi buni, care te pot ascunde! Ce bun a fost Stere să-i dea lui plecarea tocmai acum, ca să poată scăpa de răsuflarea necurată dinapoia lui, să iasă din lumina aceea fermecată a cadranului fosforescent... Şi deodată, în faţa lui, ridicându-se din covorul de lumină, şarpele. Nu-l mai speria acum. Era la picioarele lui şi nu venea din spate, înalt şi nevăzut.

— ...Mai repede, mai repede! îi porunci Andronic, făcând şi el un pas spre uşă.

Aşadar, Andronic fusese acela care le povestise basmul cu Arghira, „frumoasa din lapte", prefăcută în şarpe, înţelese Stamate. Se miră acum că se dumirise atât de greu. De-abia când recunoscu glasul lui Andronic şi-l văzu, atât de aproape de el, îndreptându-se spre uşă, îşi dete seama cine

vorbeşte. Stamate crezuse tot timpul că povesteşte călugărul. Dar i s-a părut, fireşte; căci călugărul pivnicer nu se mai vedea nicăieri. Şi nici măcar nu se aflau în pivniţa mănăstirii. Iată, sunt toţi ceilalţi de faţă...

...Andronic rămase câteva clipe cu privirile pierdute în noapte, afară. Apoi se întoarse iarăşi la locul lui, în mijlocul camerei, îşi duse mâna la frunte şi începu să murmure. Căpitanul Manuilă îl auzea acum atât de clar, încât parcă i-ar fi şoptit chiar lui toate cuvintele, aproape de ureche. Aceleaşi farmece, desigur; căci revenea mereu cuvântul *sarpa,* pe care Andronic îl rostea în nenumărate feluri, şuierându-l sau tărăgănându-l. Manuilă începu să zâmbească; tot ce povestise până acum, toata copilăria lui fantastică, petrecută printre ţigani, nu fusese oare o născocire de-a lui Andronic, ca să-i mai păcălească încă o dată? Dar atunci cum de făcuse puiul acesta de ţigan de adusese într-adevăr un şarpe aici, în mijlocul odăii? Căpitanul Manuilă îl văzuse; de asta era sigur. Un şarpe mare şi sur, care aproape dansase în bătaia lunii şi se urcase pe mâinile lui Andronic... O fi învăţat Andronic ăsta farmece de la ţigani... Şi cine ştie ce alte lucruri necurate; un asemenea vrăjitor adoarme o casă întreagă, fură ce poate şi apoi se face nevăzut...

Mariuilă privi spre ceilalţi; cel puţin să-şi dea seama de pe acum dacă Andronic i-a ameţit cumva cu vreo buruiană adormitoare şi i-a furat ceasul lui Stamate, de pildă... Dar căpitanul nu ghicea nimic de pe feţele supte şi palide ale celorlalţi. Rămăseseră lipiţi de pereţi, ca la început, cu aceleaşi chipuri de ceară. Simţi din nou că i se face frică şi parcă pleoapele îi atârnară şi lui grele. Dacă ar urla... Peste putinţă de mişcat un deget; nici măcar un geamăt nu putea scoate, întocmai ca în acel ceas de spaimă, neuitat, din copilăria lui, când intrase brusc în odaia mamei, la ţară, şi o găsise amuţită, cu priviri oarbe, pleoştită la pământ, fără să ştie ce s-a întâmplat. Doar mai târziu i s-a spus; venise o ţigancă cu ghiocul şi, după ce s-a aşezat să-i ghicească, pe podea, a scos o mână de mort din traistă şi a tras cu ea un cerc de jur împrejur. Numai atât îşi amintea... Dar acum Manuilă înţelegea bine ce se petrece lângă el. Îşi dădea seama că Andronic îşi sfârşeşte vraja, după ce îşi încheiase povestirea lui neverosimilă, de copil de boier furat, crescut atâta vreme între ţigani...

Cel dintâi care se smulse din ameţeală a fost Stere. El văzuse cum Andronic întoarce capul spre fereastră, ştia că acum şarpele e de mult plecat

şi făcu un pas în odaie, la început cu oarecare sfială; apoi, repede, se îndreptă spre uşă. Aerul nopţii îl întâmpină mai rece, mai curat, trezindu-l. Stere oftă obosit şi îşi frecă fruntea, încercând să-şi dea seama ce se petrece cu el. Toate amintirile se încurcau în minte, începu să simtă oboseala; îl dureau mai ales picioarele şi încheieturile, ţepene. Se aşeză pe marginea scării, răsuflând adânc.

X

— Doamnelor şi domnilor, se auzi glasul lui Andronic, petrecerea poate să reînceapă! Şarpele, animal necurat, teluric, unealtă a Diavolului pe pământ, a fost izgonit din mijlocul nostru!...

Zadarnic încerca Andronic să glumească. Toţi se trezeau anevoie, desprinzându-se sfioşi de perete, căutându-şi unul altuia privirile. Andronic se apropie de d-l Solomon şi îi puse mâinile pe umeri. Omul se clătină somnoros.

— Gata, domnule Solomon! exclamă Andronic. L-am gonit! S-a dus!...

D-l Solomon părea că nu înţelege. Tânărul îl privi ameninţător în adâncul ochilor şi-l zgudui, şoptindu-i:

— Trezeşte-te! N-a fost nimic!...

În acea clipă, se auzi un ţipăt ascuţit de femeie bolnavă şi d-na Solomon începu să plângă cu spasme. Toţi se cutremurară. Stere apăru nehotărât în prag. D-na Solomon plângea sugrumată, parcă în orice clipă ar fi fost gata să se prăbuşească leşinată. Andronic alergă lângă ea şi-i strânse braţul.

— Doamnă! Doamnă! strigă el puternic, dominând urletul isteric al femeii. N-a fost decât o glumă, treziţi-vă!...

D-na Solomon îşi înghiţi o clipă plânsul, speriată, apoi începu din nou, tremurând din tot trupul.

— Trebuia să ne aşteptăm şi la asta! spuse Andronic, ca şi cum s-ar fi adresat unuia dintre bărbaţii de-alături.

Dar parcă toţi erau încă somnoroşi, uluiţi de propria lor întâmplare, miraţi de ţipetele acestea pe care nu ştiau unde să le caute. Andronic se apropie mai mult de d-na Solomon şi-i puse mâna dreaptă pe frunte.

— Gata acum, îi şopti el, a trecut, nu e aşa?...

Femeia începu să suspine, supusă. Criza o trezise puţin, căci îi fu repede ruşine de slăbiciunea ei şi se îndreptă şovăitoare spre odaia de alături.

— Ce s-a întâmplat? întrebă buimăcit Stere, din prag. Cine ţipa aşa?...

— Aglo, şopti d-l Solomon cuminte, cerându-şi parcă scuze. E nervoasă... Nu rezistă, adăugă el, ca şi cum ar fi vorbit pentru sine.

Se dezmorţise şi căpitanul Manuilă, care se îndreptă spre Stamate şi-l întrebă, dornic să privească cu ochii lui cadranul fosforescent:

— Cât e ceasul?

Stamate cercetă cu mare băgare de seamă minutarele.

— Douăsprezece şi unsprezece minute, spuse el.

Andronic începu să râdă.

— Puteai să mă întrebi direct pe mine, vorbi el, apropiindu-se de căpitan. Totul n-a durat decât trei minute, poate nici atât...

— A fost mai mult, spuse gânditor căpitanul, silindu-se să-şi lege firul amintirilor, să le afle capătul.

— Vi s-a părut, lămuri Andronic. Asta se întâmplă întotdeauna; timpul trece mai încet în asemenea împrejurări...

Vorbea clar, tare, cu mâinile în buzunarele hainei, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, încerca prin toate mijloacele să îndepărteze răceala şi jena bolnăvicioasă care părea că pusese stăpânire pe toţi. Aproape că nimeni nu se mişca fără să privească în toate părţile, atent, ca şi cum s-ar fi temut să nu se lovească de ceva, rămas nevăzut acum, dar în orice clipă gata să le iasă în faţă. Spaţiul se modificase: era incoherent, prea plin în unele locuri, gol şi primejdios în altele.

— Ce-a fost asta? auzi Andronic glasul lui Vladimir.

— Nimic altceva decât o vrajă, scumpul meu amic, vorbi Andronic surâzător.

Nu-i lăsă să-i scape prilejul de a-i lămuri, de a-i rechema la viaţă.

— D-ta, care studiezi istoria şi literatura, adăugă Andronic, trebuie s-o ştii mai bine ca mine. Eu mă pricep numai s-o fac... câteodată, şi mai mult în glumă...

Andronic vorbea, dar în acelaşi timp îşi rotea ochii prin cameră, silindu-se să aprindă curiozitatea celorlalţi, să-i atragă lângă el.

— ... D-ta ştii câte simboluri se leagă de şarpe în credinţele tuturor

popoarelor, continuă el, vorbind din ce în ce mai tare. Adu-ţi aminte de şarpele ...

— Doamne fereşte! Doamne fereşte! ţipă atunci d-na Zamfirescu, crucindu-se fricoasă.

Auzise cuvântul şarpe şi parcă toată spaima de la început îi zgudui din nou fiinţa. Andronic tăcu brusc, depărtându-se de Vladimir.

— ...Acum înţeleg eu ce s-a întâmplat, vorbi Andronic, căutând pe masă cutia de chibrituri. Nu e decât o lampă aprinsă în cameră şi prea multă lumină de lună...

De acea lumină de lună nu-şi putuse nici până acum dezlipi ochii Dorina. Parcă numai de acolo nădăjduia vreo dezlegare, numai din apele argintii i-ar fi putut veni înţelegerea tuturor celor întâmplate. Firul faptelor se rupsese de mai multe ori până acum.

Fata se trezise, la răstimpuri turburi, în felurite împrejurări, de a căror înlănţuire nu-şi putea da, acum, în nici un chip seama. Dar tot ce se întâmplase, pe malul acelei ape lunare se petrecuse, din lumina aceea rece pornise. Şi nunta, şi mirele, şi barca legănată atâta timp, singură, la mal, şi atât de anevoie de urnit...

— Acum, fireşte, e mai bine! exclamă Andronic aprinzând cealaltă lampă şi ridicând fitilul celei dintâi.

Lumina lunii se şterse, prelingându-se murdară sub boarea cea nouă a sticlelor. Odaia îşi recăpătă decorul ei mohorât, bine închis între pereţi, în intervalele de tăcere se auzeau de afară greierii, ţiuituri venind parcă de foarte departe.

— Doamnelor şi domnilor! încercă încă o dată Andronic să-şi însufleţească tovarăşii. Totul e acum exact ca la început!... Am putea să ne gândim la un joc nou până se fac cafelele!...

D-l Solomon îşi aminti cu *groază,* că întrebase, cu puţin înainte, cine mai bea o cafea. Oare ce s-a întâmplat de atunci? Am pus cafelele să fiarbă, le-am servit, le-au băut poate?!... Şi totuşi, Andronic aşteptă să se facă din nou cafele. Altele?... D-l Solomon îşi frecă fruntea speriat; începuse să creadă că i se năzăresc gânduri şi chipuri pe care numai buimăceala lui le aduna laolaltă. Şi totuşi, camera este întocmai ca mai înainte. Şi au rămas aceiaşi oameni. Doar Aglo este în odaia cealaltă; i s-a făcut rău. Ar trebui să văd şi eu ce

face...

D-l Solomon îşi făcu loc, hotărât, până în odaia vecină, îşi găsi soţia întinsă pe pat, cu faţa abătută, fără gânduri.

— Tu crezi că are să se facă? îl întrebă ea cu o voce răguşită, zărindu-l aproape de pat.

D-l Solomon ridică din umeri, întrebarea nu-l nedumerise, dar nu găsise nimic de răspuns şi se mulţumi să dea din umeri.

— Mă gândeam la Dorina, de ea îţi vorbeam, adăugă d-na Solomon cu acelaşi glas ostenit şi gros.

— Aşa e, ai dreptate, aproape uitasem, făcu d-l Solomon. Te pomeneşti că s-or schimba lucrurile acum... .

— De ce?

— Nu ştiu, ziceam şi eu aşa. Mai ştii?...

D-na Solomon întoarse încet capul. Răsufla greu şi fiecare mişcare o ameţea parcă mai greu.

— Dar tu ce ai? întrebă ea.

— Nimic, sunt bine. Mă gândeam că ar trebui să bem câte o cafea...

Îşi privi câteva clipe nevasta cu atenţie, apoi rămase cu ochii în gol. Peste putinţă de înţeles ce s-a petrecut după întrebarea lui; şi parcă adineauri ridicase mâna în sus, întrebând: „cine mai vrea o cafea?"... Sau poate asta a fost azi la prânz, în curte, când ieşise în prag şi ridicase tot aşa mâna?...

— Vasăzică, se auzi din nou glasul lui Andronic de alături, d-stră vă pregăteaţi de nuntă şi mie nu-mi spuneaţi nimic! Acum înţeleg eu de ce eraţi atât de veseli cu toţii...

— Vezi, spuse d-na Solomon, însufleţindu-se deodată, e adevărat! A înţeles şi el!...

— Dar căpitanul nu spune nimic, adăugă posomorât d-l Solomon.

Într-adevăr, căpitanul Manuilă fusese atât de surprins de îndrăzneala lui Andronic, încât roşi şi plecă ochii în podea, amuţind. Venise prost cuvântul lui Andronic. Căpitanul era încă mirat de tăcerea aceea penibilă, neînţeleasă a celorlalţi.

„Ce s-o fi întâmplat cu ei de se privesc atât de buimăciţi? Şi nimeni nu vorbeşte tocmai de ce-a fost mai curios, de şarpele acela ieşit ca din pământ

din mijlocul casei"...

— De unde ştii că e vorba de nuntă? întrebă d-na Zamfirescu.

Parcă începeau să se lămurească lucrurile acum, înţelese d-na Zamfirescu. Dar Andronic o privi zâmbitor şi înălţă din umeri. Nu cu ea voia să înceapă vorba...

— Cine o fi fericita logodnică? întrebă el din nou, silindu-se să râdă şi să dea cuvintelor sale un ton de glumă.

Căpitanul Manuilă întoarse brusc ochii către Dorina şi o zări cum roşeşte, plecând fruntea. Asta îl încuraja în hotărârea lui.

— Sunteţi indiscret, domnule Andronic! exclamă el, mirându-se totuşi de slăbiciunea glasului, de moliciunea cuvintelor.

— Vă cer atunci iertare, domnule căpitan, spuse repede Andronic. Dar nu mă gândeam să fac o indiscreţie; voiam numai să vă spun că e un semn bun tot ce s-a întâmplat... O asemenea noapte la mănăstire şi semnul care s-a ivit deodată în mijlocul nostru...

Începu să râdă şi mai tare, dar hohotele lui nu înviorau deloc odaia. Ceilalţi se mişcau tot atât de anevoie, tot atât de buimăciţi, ţinându-se unii de alţii cu privirile, căutându-şi apropierea, neîndrăznind să se dezlipească prea mult de ziduri. Parcă s-ar fi temut să alunece în gol, să ameţească. Numai Stere, care sta în prag, în bătaia aerului de afară, părea mai treaz. Lui îi făcură într-adevăr bine hohotele iui Andronic. Poate că băiatul ăsta i-a ameţit pe toţi şi-acum îşi dă gluma pe faţă...

— Oricine ar fi fericita logodnică, vorbi Andronic, eu mă simt dator să beau pentru norocul ei!...

Într-adevăr, se duse în odaia de alături şi se întoarse repede cu un pahar de vin rubiniu în mână.

Toţi îl urmăriră cu ochii, curioşi parcă ar fi aşteptat să se întâmple un lucru neobişnuit.

Tânărul goli paharul dintr-o sorbitură.

— Aştept acum şi pe ceilalţi, adăugă el.

Dar nimeni nu îndrăzni să bea. Domnişoara Zamfirescu privea uimită pe Andronic. Nu înţelegea nimic din tot ce se petrecea, îi era somn; un somn copleşit de oboseală, de moleşeală bolnăvicioasă.

— Cine vrea să facem o plimbare, să respirăm puţin aer curat? întrebă

din nou Andronic.

Câţiva întoarseră capetele spre uşă, dar noaptea de afară îi intimida. Doar Vladimir şi cu Stamate făcură un pas spre uşă. Nu strică. E aer curat afară. Şi nu mergem în pădure, nu coborâm nici măcar în curte. Stăm doar afară, aproape de casă, şi respirăm aer curat...

— Aer curat, spuse şi căpitanul Manuilă. Asta e o idee minunată. Dar ce fac cucoanele?

Se uita spre Dorina. Fata îi întâlni privirile şi se îmbujora. Ştie acum toată lumea. Ştie şi el, căpitanul, ce a văzut ea, lucrul acela înspăimântător...

— Mie mi-e somn, spuse cu oarecare greutate Dorina.

Dar căpitanul Manuilă tresări. Glasul fetei era schimbat şi poate nu s-ar fi cuvenit s-o lase singură tocmai acum.

— Nu cred că e bine să vă culcaţi aşa de repede, domnişoară, spuse el blând. Să nu visaţi urât la noapte!...

Andronic îi apucă braţul, întrerupându-l.

— Nu-i spune nimic, c-o sperii! şopti. Să-i lăsăm mai bine pe toţi câteva minute singuri... Asta trece de la sine.

Vladimir, Stamate şi cu Riri ieşiră în curte. Luna se înălţase aproape în mijlocul cerului. Noaptea era senină, tăcută, fără nici un mister.

— Eu nici acuma nu înţeleg prea bine ce s-a întâmplat, spuse Vladimir. A fost sau n-a fost un şarpe?

— L-am văzut cu ochii mei, vorbi Manuilă. Era un şarpe mare, de apă... Mă întreb de unde l-a scos d-l Andronic...

Andronic părea destul de plictisit. Dădea din umeri.

— Nu l-am scos de nicăieri, făcu el. L-am chemat, ca să-l gonesc departe de noi, să nu ni se întâmple cumva vreo nenorocire... Şi m-a ascultat; acum probabil că înoată în mijlocul lacului, ca să ajungă mai repede la insulă, acolo.

Ridicase braţul şi arăta, peste ziduri, către lac.

— Unde? întrebă Dorina.

Atunci îşi dădură toţi seama că fata venise în prag şi ascultase. Riri se apropie de ea, fără să spună vreun cuvânt. Andronic o privi calm, apoi, preciză încă o dată, ridicând braţul.

— În insula din mijlocul lacului, domnişoară. Acolo n-are să mai muşte pe nimeni...

Dorina îl ascultase nepăsătoare. Asigurarea lui Andronic că şarpele nu va muşca pe nimeni nu o întristă, nici nu o bucură.

— Dar ţie nu ţi-e frig? o întrebă Stere.

— E mai bine aşa, vorbi fata. M-am speriat aşa de rău...

— Nu, o linişti Andronic, vi se pare. Nu v-aţi speriat... Lucrurile astea tot trebuia să se întâmple.

— E adevărat, spuse Dorina visătoare.

— Ce trebuia neapărat să se întâmple? întrebă Manuilă, neliniştit.

— Povestea asta cu şarpele, răspunse Andronic. Tot venea. Am simţit de la început că vrea să intre în odaie... Dar n-am vrut să vă stric cheful la masă. Când v-am spus, eram puţin grăbit...

Începu să râdă şi privi pe rând pe toţi.

— ...Se apropia miezul nopţii, adăugă el sfios, parcă şi-ar fi dat seama de falsul mister al mărturisirii. Şi după miezul nopţii nu mai aveam nici o putere asupra lui...

Tăcu brusc, încruntat. Tăceau şi ceilalţi, încurcaţi, privindu-se.

— Trebuie că v-a fost greu să învăţaţi meşteşugul acesta, spuse târziu Manuilă.

— Ce meşteşug? întrebă Stere, nedumerit.

— Vrăjitoria asta cu şarpele, lămuri Manuilă. Nu e lucru uşor, se înţelege...

Andronic şovăi; nu vorbea bucuros despre taina aceasta.

— Nici nu mai mi-aduc aminte cum am învăţat-o, spuse el codindu-se. Asta a fost demult. Sunt atâtea lucruri pe care le ştiu fără ca să-mi amintesc când şi cum le-am învăţat... Bunăoară, povestea Arghirei, pe care v-am mai spus-o, poveste pe care nu o mai ştie nimeni aici, la mănăstire...

Nici Stere, nici Dorina nu auziseră povestea Arghirei, dar nu erau curioşi să o afle. Se mulţumiră cu vorbele lui Andronic; nimic nu li se părea acum curios, tainic, indescifrabil, vrednic de a fi dezlegat şi lămurit.

— Dar eu tot nu înţeleg cum de-aţi ştiut că este prin apropiere, spuse Riri.

Vorbise deodată, pe nerăsuflate, sfiindu-se totuşi să pronunţe cuvântul şarpe.

— Astea am să vi le spun eu mâine dimineaţă, zâmbi Andronic. Nu pot fi

spuse pe întunerec...

Dorina începu să tremure. Riri îi luă braţul, fără s-o privească.

— ...Nu pot fi spuse, continuă Andronic, pentru că mi-e teamă de d-stră. Aţi văzut cât de sensibili sunteţi...

Întoarse încet capul şi privi în ochii Dorinei cu înţeles. Fata se făcu palidă.

— Nici nu e atât de greu de înţeles, şopti Andronic. Când se pregăteşte un lucru atât de însemnat...

Atunci apăru în prag d-l Solomon. Părea că începe să se dezmorţească.

— Cine vrea să se culce, spuse el, să poftească să-şi facă patul. Iar cine vrea cafea să ridice mâna în sus!

Zâmbi cu oarecare greutate. Numai Andronic, Stere şi căpitanul Manuilă cerură cafele. Toţi ceilalţi erau somnoroşi, obosiţi.

— Am impresia că am stricat petrecerea, spuse Andronic, privind în ochii căpitanului.

XI

Un ceas mai târziu, erau toţi culcaţi, încercările lui Andronic de a-i scoate din casă şi a face împreună o plimbare prin parc nu izbândiră.

Nimeni n-avea chef de vorbă. Sorbiseră cafelele mai mult în silă şi aceeaşi turbure ameţeală stăruia în picioarele tuturora. Nici măcar n-au mai avut putere să aranjeze cum se cuvine odăile de dormit. Doar au apropiat paturile şi au ridicat perdelele la ferestre. Pentru domni, în altă odaie, s-au pus saltelele de-a dreptul pe podea şi cei mai mulţi au adormit pe jumătate îmbrăcaţi. Andronic renunţă la gândul lui de a cere o pijama, îşi alesese două scaune, pe care pretindea că va dormi mai bine decât pe scândură.

— Dar mie nu mi-e somn, spuse el văzând că ceilalţi fac lampa mică, pregătindu-se de culcare. Cine vrea să vină cu mine afară?...

De data aceasta nu l-a întovărăşit decât căpitanul Manuilă. Deşi se simţea şi el obosit, cu gândurile risipite, cu voinţa istovită. Dar nu-l putea lăsa singur, învingător pe Andronic. Ieşiră amândoi în curte.

— D-tale pot să-ţi spun, începu Andronic. Îmi pare rău că din cauza mea

s-au stricat toate lucrurile... Dacă n-ar fi fost blestematul acela, acum ne-am fi plimbat, poate, pe lac, cu barca...

— Pe lac în nici un caz, spuse Manuilă. Nici nu e încă timpul... Nu vezi ce răcoare s-a lăsat?

— Nu simt nimic, spuse Andronic ridicând privirile spre cer. Simt numai o teribilă poftă de nebunii... Să ne suim prin copaci, să ne zvârlim din creangă-n creangă, să înotăm prin lacul acesta miraculos...

Cu mirare şi cu oarecare invidie, Manuilă îl asculta vorbind. Fără îndoială că e un mare blestemat, dacă nu un vrăjitor în adevăratul sens al cuvântului. De unde izvorăşte în el atâta forţă, atâta vitalitate şi fantezie?...

— ...După ce trece miezul nopţii, continuă Andronic, nu mai ştiu ce se întâmplă cu mine... Uneori mi se pare că sunt o pasăre, alteori mă cred un viezure, o maimuţă... Poate îţi vine să râzi, nu? îşi întrebă el tovarăşul.

— Nu, deloc, răspunse grav căpitanul.

— ...Şi aproape întotdeauna uit ce-am făcut, nu mai mi-aduc aminte unde am petrecut nopţile...

— Acuma aş putea cu drept cuvânt râde, spuse Manuilă cu seriozitate.

Andronic zâmbi, trist.

— Te înşeli dacă te gândeşti la femei, la dragoste, cum se spune. Noaptea are pentru mine cu totul altă vrajă... Uite, arătă el cu braţul cerul, pădurea, astea sunt mult mai puternice decât dragostea. Şi mult *mai grave.. ..*

Tăcu brusc, ca şi cum ar fi spus un lucru de taină.Câteva clipe rămase încruntat, cu privirile oprite în gol.

— ...Mai grave, pentru că nu ştii niciodată de unde vin, unde le e începutul şi sfârşitul... O dragoste, o femeie, o vezi în faţa ta, în patul tău, chiar şi dragostea o simţi cum se naşte şi cum moare... Dar lucrurile astea?...

Arătă din nou noaptea, marii arbori adormiţi şi parcă îi fu şi lui frică. Manuilă simţise foarte precis turburarea lui Andronic. Într-adevăr, acum toate lucrurile păreau altfel...

— Şi dacă măcar s-ar mulţumi să te copleşească sub puterea lor, adăugă Andronic. Dar nu fac asta niciodată... Te schimbă, te întunecă şi uneori îţi iau minţile... D-aia îţi spuneam...

— Înţeleg, vorbi ostenit Manuilă. E ca un fel de otravă...

— Nu, nu e asta, îl întrerupse vioi Andronic. E în sângele tău şi nici măcar părinţii tăi nu sunt de vină că e acolo... Dar văd că nu mă asculţi, adăugă el zâmbind îngăduitor.

Căpitanul privea în gol, înfrânt de somn. Şi parcă fiecare cuvânt al tânărului aduna mai multă oboseală, chema mai mult somn în fiinţa lui.

— Da, mărturisi el, tocmai voiam să te rog să mă scuzi. De-abia mai mă ţiu pe picioare... A fost o zi grea pentru mine. Şi atâtea lucruri ciudate...

Andronic îi strânse mâna şi-l privi zâmbind cum urcă scările. Părea un om beat, împleticindu-se la fiecare pas. Manuilă intră în odaie, aproape fără să-şi dea seama unde calcă, îşi găsi locul lui pe saltea şi se trânti îmbrăcat. Toţi ceilalţi dormeau trudiţi.

Rămas singur, Andronic începu să se plimbe gânditor, trecând încet prin faţa chiliilor călugărilor. Nu se auzea de nicăieri nici un zgomot. O nefirească pace se aşezase parcă în toată pădurea. Andronic porni agale pe aleea din faţa mănăstirii. Erau arbori înalţi, de amândouă părţile. Şi salcâmi pitici, trandafiri sălbateci, crescuţi la întâmplare. Totul dormea, adânc, sub lumina irizată a lunii. Andronic auzi un ciripit gros într-un tufiş şi se opri brusc.

— Ce, mă, nu te-ai culcat încă?!... Ia vino încoace!...

Înălţă mâna şi aşteptă câteva clipe. Un zbor scurt, împiedicat de ramuri şi o pasăre măruntă i se aşează sfioasă în palmă. Andronic trase cu băgare de seamă mâna aproape de obraz. Păsărica tremură, dar nu-şi luă zborul.

— Ce-i cu tine? întrebă, prefăcându-se supărat, Andronic. Acu se face ziuă...

Cu cealaltă mână cuprinse pasarea, încet, blând şi-i mângâie capul. Păsărica se zgribuli, apoi îşi scutură penele, bucuroasă.

— Ia să faci bine să te culci îndată, că doar n-oi fi şi tu îndrăgostit!...

Întinse braţul şi pasărea îşi luă zborul cuminte, fără spaimă, fără să ciripească măcar. Tânărul pândi câteva clipe foşnetul frunzelor, ca şi cum ar fi vrut să se convingă că într-adevăr e ascultat.

Apoi şovăi, nehotărât unde ar fi mai bine să meargă, înaintă la întâmplare pe alee, dar repede îşi schimbă gândul şi se îndreptă spre lac.

Trecând prin faţa chiliilor, mai ascultă o dată, să vadă dacă nu se trezeşte nimeni. Aceeaşi tăcere, de cetate vrăjită. De-abia când ieşi de sub zidurile mănăstirii şi pogorî spre lac îşi dete seama că aici zgomotele erau în

toi. Greieri, cosaşi, broaşte, paseri mari care se trezeau la lună şi ţipau scurt - aici părea într-adevăr că viaţa se prelungeşte întreagă chiar şi în somn.

„Taci! Nu mai plânge! N-a fost nimic!" îi spunea Andronic foarte aproape de ureche. D-na Solomon plângea mai mult să simtă apropierea lui caldă, bărbătească, să audă mereu cuvintele lui cu atâta patimă şoptite. „Te rog eu mult!" continuă Andronic şi-i atinse cu buzele sfârcul urechii. Niciodată nu simţise d-na Solomon o astfel de mângâiere. Trupul întreg i se topi sub atingerea aceea de foc. Voi să se apere, dar braţele lui Andronic o cuprinseră puternic. „Sper că nu e numai un satir în toată pădurea asta!" îi şopti el pătimaş. D-na Solomon zâmbi: „De unde îmi cunoşti gândurile?" întrebă ea, ca să se apere şi să-l necăjească totodată. „Haide să vedem mai bine ce fac

ceilalţi!" adăugă ea repede. „Toţi dorm, şopti Andronic, n-avea nici o grijă. Şi apoi, nu vezi? s-a stins bricheta; ăsta e semnalul, ăsta e gajul"... D-na Solomon încercă să se rupă din braţele lui, dar căldura tânărului o ameţea, o vrăjea. „Cel puţin dacă n-ar aprinde cineva bricheta, să ne vază", oftă ea...

Liza auzi din nou glasul lui Stere: „Al cincilea!" de astă dată atât de departe, atât de stins, încât ghici mai mult cuvintele, pentru că le cunoştea. Acum e rândul lui, îşi spuse, silindu-se să rămână calmă. Dar tremura. Dacă vine întâi şarpele?... Se temuse degeaba. Andronic apăru liniştit dintre pomi. „Mă aşteptai?" o întrebă el zâmbind. „Da. Voiam să-ţi spun că s-a stins bricheta"... I-o arătă, în scorbura copacului, dar Andronic nici nu-i urmări gestul cu ochii. Se apropie de ea, fără sfială şi o cuprinse în braţe. Liza tremura, dar trupul bărbatului era atât de puternic, atât de îmbietor, încât nu îndrăzni să se zbată. „Trebuie să-mi dai gajul!" îi şopti Andronic. Liza încercă să se rupă din îmbrăţişarea lui; parcă şi mai mare era voluptatea, dacă ar fi urmărit-o prin pădure şi-ar fi prins-o apoi sălbatec în braţele lui de fier, fierbinţi. Dar nu izbuti să scape. Andronic o ţintuia pe loc, şoptindu-i la ureche: „L-ai văzut?" o întrebă el. Liza simţi cum i se urcă sângele în obraz, dar plăcerea de a-i asculta cuvintele îndrăzneţe era prea mare. „Nu ţi-e frică de el?" întrebă din nou Andronic. Liza clătină ruşinoasă din cap şi vru să-şi ascundă faţa pe umărul tânărului, dar el îi prinse gura şi o ţinu aşa, fără să-i îngăduie să răsufle... încet-încet, cu infinită voluptate amestecată cu teroarea morţii, Liza simţi cum îşi pierde cunoştinţa şi leşină, în clipa în care văzuse răsărind capul înspăimântător al şarpelui dintre pumnii strânşi ai lui

Andronic...

Dând întâmplător cu mâna prin întunerec, Vladimir descoperi alături de el pe Liza. Rămase buimăcit, neîndrăznind să o întrebe ce caută acolo, în patul lui. „Dar nici măcar nu e patul tău!" exclamă Liza, răspunzându-i parcă la întrebarea lui nerostită.

Într-adevăr, Vladimir observă cu tăcută mirare că nu se află în camera lui. O odaie lungă, necunoscută, plină cu glastre de flori. „Cine a aprins lumina?" întrebă el deodată. „Nu e nici o lumină, ţi se pare ţie! îi răspunse zâmbind Liza. E doar luna!" Şi îl privi stăruitor drept în ochi, provocându-l. „E păcat, îşi spuse Vladimir. Ce are să spună Stere?" Liza se apropie mai mult de el şi-i şopti: „Ce făceai tu în pădure? Adunai şerpi, hai?!" Vladimir se cutremură, speriat. Dar în acea clipă observă cu teamă cum se schimbă capul Lizei, cum se urâţeşte hidos şi dezgustător, rânjind cu o gură enormă, vânătă, îşi acoperi ochii cu palma. Respira speriat, tremurând, cu o groază stupidă, amestecată cu scârbă, în tot timpul. „Haide, nu-ţi fie teamă, auzi el din nou glasul femeii, haide mai bine să-i prindem pe ceilalţi!"... Deschizând ochii, Vladimir zări în faţa lui pe Aglo. „L-au omorât, vorbi ea zâmbind, au tăbărât toţi pe el şi l-au omorât!" Vorbea de şarpe, se înţelege. Vladimir răsuflă uşurat. „Nu era mare lucru de el, continuă d-na Solomon. Iată, asta e tot ce-a rămas!" Şi-i arătă ceasul. Cadranul era acum presărat cu mărgele sclipitoare. „Să nu fie prea târziu, spuse Vladimir. Ştii că vine rândul meu." Aşteptară amândoi, ascultând semnalul. Dar d-na Solomon se apropia tot mai mult de el, strângându-i mijlocul, apăsându-i pieptul. Vladimir simţi cum îl cuprinde o dulce ameţeală, o căldură aromitoare şi începu să tremure. „Asta nu se poate, îşi spunea el, asta nu!"... Auzi atunci strigătul lui Stere: „Al doilea!" şi se smulse din braţele femeii, pornind sălbatec în noapte, în inima caldă şi primitoare a pădurii.

XII

Câteva minute după ce Dorina adormi, cineva se apropie de ea şi îi spuse, bătând-o pe umăr:

— Haide! Se face în curând ziuă!...

Fata sări din pat, speriată. Aşa de repede? Şi ceilalţi cum rămân, aici, singuri la mănăstire?...

— Asta a fost demult şi-a fost numai în vis... Cum de-ţi mai aminteşti de ele?...

Dorina începu să zâmbească. Adevărat. Toate au fost în vis; şi petrecerea aceea amară la Solomon, şi jocurile lor în pădure, şi şarpele...

— Dar să nu rosteşti niciodată cuvântul acesta, o povăţui ghicindu-i parcă gândurile. Să nu-l rosteşti, că n-ai voie...

— Bine, am să ţin minte... Dar dacă totuşi...

Fata de lângă ea, care o trezise, se încruntă, posomorându-se..

— Nu-l mai vezi atunci nouă ani de-a rândul... Să-l cauţi în lumea toată şi nu-l mai întâlneşti...

— Pe cine? se cutremură Dorina.

— Pe mirele tău. Sau poate ai uitat şi asta, că astăzi e nunta...

— Aşa de repede? întrebă sfioasă Dorina. Şi nici măcar nu s-a făcut ziuă...

— Acuma este el bărbat, numai până răsare soarele... Apoi s-ascunde iar şi nu-l mai vezi...

Dorina privi în toate părţile. Ce odaie mare şi bogată, cu pereţi zugrăviţi în aur, cu tavanul rotunjit ca o boltă...

A dormit aici aproape toată noaptea şi nici măcar nu şi-a dat seama...

— Haide! haide mai repede, o zori femeia. Te-aşteaptă celelalte, cu rochia de mireasă...

— Dar trebuie să spui întâi mamei, se împotrivi Dorina.

Femeia zâmbi îngăduitoare. O luă de mână şi-i arătă fundul odăii. Parcă se deschidea o altă încăpere acolo şi la capătul ei alta, la nesfârşit, ca între oglinzi.

— Mai ai tu timp să te întorci acum? astea au fost demult... Nici nu ştii ce mult a fost de-atunci...

Dorina privi şirul acela de odăi, care parcă o despărţeau de un alt tărâm, fără tristeţe, încet, i se ştergeau din minte ultimele amintiri. Într-adevăr, acum înţelegea şi ea că a trecut vreme multă de atunci şi nimic nu se mai poate întoarce, nimic nu mai poate fi cum a fost odată...

— Ia-ţi inelul! îi aminti femeia. Să nu-l scoţi din deget decât când vei fi în

faţa lui...

— A lui Andronic, şopti sfioasă, cutremurându-se de emoţie, Dorina.

— Aşa îi spuneţi voi...

Femeia privi în ochii Dorinei şi zâmbi trist.

— Tu îl cunoşti?

— Îl văd şi eu, numai noaptea, răspunse femeia. Atunci când e bărbat frumos...

— Şi tu cum îi spui? întrebă din nou Dorina.

— Cum nu trebuie să-i spui tu...

Dorinei îi fu teamă de privirile acelea străine, de figura aceasta pe care nu o mai întâlnise niciodată până acum.

— Haide! Ne-aşteaptă...

O luă de mână, aproape fără voia ei, şi o trase spre uşă. Dar ajunsă în faţa pragului, Dorina se opri, tremurând. I se părea că dincolo, peste prag, este apă. O apă ascunsă, dar adâncă, neagră, rece, pe care un ochi nedibaci ar fi luat-o drept covor.

— Mi-e frică, şopti ea.

— Nu te teme, nu te-neci, o linişti femeia. Când eşti cu mine, nu te-neci...

O trase de braţ; Dorina închise ochii, dar piciorul nu se scufundă. Călca parcă pe sticlă. Răcoarea apei îi pătrundea tălpile; atât. Dar răsuflarea aproape i se oprise pe loc, în piept.

— Răsuflă adânc, îi mai spuse femeia. Fii fără grijă. Ai să te înveţi apoi şi aici, sub apă...

— Dar unde suntem? întrebă speriată Dorina.

— În palatul lui...

— Dar cum se vede atunci soarele până aici? întrebă Dorina privind cu grijă împrejur.

— Dacă palatul este cu totul şi cu totul de sticlă... Ia uită-te...

Femeia îi arătă cu mâna în sus. Se vedea cerul. Departe, sticlos, argintiu. Acolo, sus, nu era decât o lumină sfioasă împrumutată parcă de altundeva. Lumini mari, strălucitoare se zăreau în faţă.

— Ne-aşteaptă... Să nu se supere că am întârziat...

O ţinu tare de mână şi grăbi pasul. Dorina privea ameţită strălucirea din

faţa ochilor. Se auzeau glasuri multe şi sunete ciudate, moi, de viori foarte uşor atinse, începeau nişte trepte albe, ca de marmură. Când fu să atingă prima treaptă, Dorina şovăi. Dar tovarăşa o trase puternic după ea.

— Urcă! Urcă! îi porunci.

Ce greu îi era! Parcă o apăsau puteri nevăzute şi o osteneau la fiecare pas.

— Urcă! Urcă! se auziră alte glasuri de sus.

Şi simţi din nou braţul femeii care o trage, închise ochii, cu lacrimi, şi făcu încă un pas. Parcă o ameţea durerea acestei munci neînţelese.

— De ce e atât de greu? şopti ea.

— Şi lui i-a fost greu până la tine. Ai uitat că nu putea urni barca din loc? Cât timp aţi aşteptat acolo, pe marginea lacului şi barca nu se putea dezlipi de ţărm...

— Da, aşa e, îşi aminti Dorina.

Îşi aminti şi privirile de foc ale lui Andronic. Braţul lui cald şi puternic, de care se agăţase atunci, demult, în vis...

— Urcă! Urcă! auzi din nou glasurile de sus.

— Cine sunt? întrebă Dorina.

— Ceilalţi. Sunt mulţi. Toţi vin aici... Dar e greu, nu e aşa?...

Parcă zâmbetul ei era şi mai trist acum, când privea munca Dorinei!

— Mai e mult? întrebă încă o dată Dorina.

— Dacă îl iubeşti, mai e puţin...

Fata strânse pleoapele, îşi muşcă buza şi se opinti, încă o treaptă, încă una...

— El nu mă poate ajuta, nu e aşa?

— Pe scara asta, nu. Nu e scara lui...

Glasurile de deasupra păreau că se pierd, laolaltă cu zvonul de viori. Unde au pierit deodată toţi oamenii aceia care o aşteptau, cu privirile aţintite asupra ei? se întrebă Dorina.

— N-au pierit, îi răspunse femeia. Te-aşteaptă. Uite-i...

Într-adevăr, Dorina se află deodată în mijlocul unei săli nesfârşite, bogată în lumini şi oglinzi. O lume de basm se deschidea în faţa ochilor ei. Femeile erau îmbrăcate ca în celelalte vremuri, iar bărbaţii aveau haine cu fireturi, paloşe lungi, coifuri.

— Să nu cumva să le vorbeşti! îi şopti repede femeia.

Dorina înainta sfioasă, orbită, în sala înaltă, fără sfârşit. Oamenii o ţintuiau cu privirile lor streine, reci şi parcă se trudeau s-o oprească între ei, căci cercul se strângea necontenit. Şi fiecare îi făcea un semn cu mâna, fiecare îi arăta vreun lucru minunat: o pasere nemaivăzută de aur, sau un pahar de nestemată sau vreun pantof strălucitor. Fata ameţi şi-şi puse palmele la ochi.

— Să nu le răspunzi orice ţi-ar spune, auzi ea din nou şoapta tovarăşei.

În acea clipă, simţi braţul femeii mai poruncitor, trăgând-o.

— Uite-o şi pe Arghira, frumoasa din lapte! strigă un tânăr, ieşindu-i în cale şi arătându-i un tron ascuns.

Dorina întoarse fără vrerea ei privirile. Departe, zdrobită de lumină, sta o fată palidă, cu plete negre, cu ochii larg deschişi.

— Şi ea a fost mireasă! adăugă tânărul zâmbind. Tot de-acolo a venit şi ea, ca şi tine. Uite-o!

Dorina începu să tremure. Fata aceea parcă ar fi fost moartă; stătea neclintită, cu obrazul alb şi ţeapăn şi ochii ei nu clipeau.

— Trei zile, atâta a cunoscut-o el! strigă din nou tânărul, aproape ţinându-i drumul. Acum e moartă, e de mult moartă. Priveşte-o bine!...

Chiar fără porunca tânărului necunoscut, Dorina tot nu-şi putea desprinde privirile de chipul fetei de pe tron. O turbura tot mai puternic taina chipului încleştat, tristeţea aceea rece, îngândurată.

— Haide! îi şopti tovarăşa, încercând să-i tragă braţul.

— Cine este? întrebă Dorina. A fost şi ea mireasă şi a murit?

Femeia şovăi, fără să-i răspundă. Voia s-o tragă mai aproape de ea, s-o scoată mai repede din cercul acela de oameni care continuau s-o privească ameţitor.

— Priveşte-o bine şi-ai să înţelegi cine este, vorbi din nou tânărul. Şi ea se opri deodată, tremurând. Fata din tron i se păru atunci cunoscută; şi ochii aceia larg deschişi, şi buzele strânse...

— Nu vezi că eşti *tu* acolo?! exclamă biruitor tânărul.

Toate viorile tăcură, oprite parcă la un semn nevăzut. O mare tăcere împietri sala. Dorina rămase o clipă cu ochii căscaţi, apoi gemu rănită şi se prăvăli.

...începea să-şi dea seama unde se află. Odaia întreagă era muiată într-o lumină vrăjită, lunară. Dorina se trezi tremurând, înspăimântată. Auzea un sforăit gros, întrerupt de sufocări scurte. Din altă parte se strecurau până la ea zvonuri nedesluşite; un geamăt prelung, şoapte neînţelese şi ţiuituri de gângănii nevăzute. Fata îşi mângâie fruntea cu palma, încercând să înţeleagă ce s-a petrecut cu ea. Ascultă răsuflările înecate de lângă ea. Întoarse încet capul şi zări alături, cu capul atârnând greu, pe Liza. În cealaltă parte, dormea cu pumnii strânşi aproape de gură Riri. Odaia era luminată până în cele mai ascunse unghere, dar luna nu se zărea prin fereastră. Se ghicea numai un colţ de cer albastru, străveziu.

— Am visat, şopti Dorina ca să se liniştească.

Îi era totuşi frică, singură trează în mijlocul atâtor femei cuprinse de somn. Fiecare zgomot care îl auzea i se părea încărcat de taină, vrăjit, neînţeles. Târziu îşi dete seama că se aude de departe orăcăit de broaşte. Se gândi câteva clipe. Suntem la mănăstire. Am visat. Tot ce s-a întâmplat până acum a fost în vis...

Dar îşi aminti brusc de Andronic şi răsuflarea i se aprinse din nou. Oare şi el a fost numai o nălucire? Şi şarpele?...

Rămase cu ochii deschişi, încruntată, încercând să-şi aducă aminte de toate câte s-au întâmplat. Nu înţelegea nimic limpede. Doar ochii lui Andronic stăruiau asupra ei, de undeva din boarea luminoasă a odăii. Şi parcă îl simţea foarte aproape, îi simţea mai ales parfumul acela nelămurit de trup curat şi bărbătesc, laolaltă cu căldura ucigătoare care izvora din ochii lui, din mâinile lui... Dar şarpele!?... Dorina roşi, închizând pleoapele şi strângându-le până la durere. Acelaşi copleşitor dezgust, aceeaşi mare spaimă şi dorinţă bolnavă stăruiau în amintirea ei turbure. Faptele se desprindeau anevoie în minte şi toate gândurile îi răsăreau vlăguite, nesigure, neştiind cum să le lege între ele. Totul era bolnav, istovit, cuprins de ceaţă. Dar vraja şarpelui stăruia; vraja lui şi a lui Andronic. Numai chipul lui Andronic o liniştea, când îl chema în minte, îl vedea întreg, viu, năprasnic în bărbăţia lui neasemuită...

Dorina luptă multă vreme cu somnul, cu amintirile. Sforăiturile din celelalte odăi le auzea uneori cu o exasperantă precizie; în încăpere, lumina lunii stăruia. Fereastra era deschisă, dar încă nu se făcuse prea frig. Răsuflarea femeilor era adâncă şi greoaie. Toate dormeau cu gura căscată,

cu gâtul încovoiat şi braţele răsucite. Zărea piepturile cum se înalţă şi scoboară, zgomotos, în voie, cum se întind muşchii şi obrazul transpiră uleios. Niciodată Dorina nu văzuse atâtea femei dormind obosite. Niciodată luciditatea ei nu fusese atât de ascuţită şi totuşi atât de bolnavă, gata să se topească în nălucire la orice spaimă. Le privi câteva clipe, apoi închise ochii şi adormi dintr-o dată, ca şi cum s-ar fi cufundat lin într-un lac fără fund.

XIII

Andronic străbătuse o bună parte din pădure înainte ca să se întoarcă din nou pe marginea lacului. Ajuns între arbori - acolo unde, cu câteva ceasuri mai înainte se desfăşuraseră jocurile - porni să cânte, încetinind pasul. Glasul se desprinse la început sfios şi melancolic, rotunjindu-se şi crescând apoi, ca într-o chemare prelungă, deopotrivă de duioasă şi înflăcărată. Cânta fără cuvinte; doar dacă la răstimpuri rostea vreun nume de fată. Pădurea părea că-l ascultă somnoroasă, tresărind uşor, neliniştită şi apoi repede împăcată. Sus, pe deasupra arborilor, se pornea câteodată un val nesfârşit de foşnete speriate, frunzele apropiindu-se unele de altele şi tremurând ca atinse de o mână nevăzută şi nepotolită. Glasul lui Andronic ajungea până foarte departe, despicat de trunchiuri şi răsfirat printre frunze.

A-o-oooo-hău-u-uuu!... Ana-a-aaaa!...

Lumina lunii pătrundea coroanele şi se aştenea de-a dreptul pe iarbă, răsărind pretutindeni flori nefireşti, cu sclipiri umede, sfioase. Andronic parcă se ferea să le calce, privind cu băgare de seamă unde îşi pune pasul. Atunci glasul lui se pierdea înghiţit de pământ şi numai şoapte neînţelese tremurau în pădure. Parcă frunzele se întorceau încet după el, într-atât de turburătoare îi era trecerea şi de cald glasul când începea să cânte. Uneori paseri nevăzute se trezeau prin cuiburi, şi se auzeau ciripituri înfundate, chemări scurte, speriate. Andronic se oprea zâmbind, şi le făcea semn cu mana, ridicând fruntea.

— Nu v-astâmpăraţi, frumoaselor?!

Ciripitul se topea brusc, în zvonul nelămurit al crengilor înalte. Câte un fluture mare de noapte îşi lua zborul, clătinat parcă de o aripă de vânt, gata

să-l răstoarne şi se aşeza leneş pe coaja trunchiului, lipindu-şi aripile. Ochii lui Andronic îl urmăreau câteodată sclipind în întunerec ca doi cărbuni aprinşi. Omul zâmbea, străbătut de bucurii neştiute şi pornea mai departe, cântând.

În faţa unui arbore bătrân şi încovoiat, Andronic se opri cu băgare de seamă şi-l măsură de sus până jos, ca şi cum ar fi vrut să-şi dea seama dacă e ceva schimbat în trunchiul şi ramurile lui. Apoi îşi scoase haina, o zvârli pe iarbă şi începu să se caţere vioi, fără nici o greutate. Ajuns în furca cea mai de sus, Andronic îşi făcu loc cu mâinile printre frunze şi încercă să privească pe deasupra pădurii. Dar încă nu se urcase până în vârf; încă nu-şi putea roti ochii deasupra tuturor arborilor, îşi trase atunci capul şi se caţără pe crengile cele mai înalte. Ramurile fragede tremurau sub apăsarea lui, dar nu trosneau. Părea că se ţine mai mult cu mâinile, fără să-şi lase tot trupul pe crengi. Parcă ar fi plutit între frunze şi trupul lui ar fi fost uşor ca al unei paseri. Când îşi înălţă capul, cerul întreg îl acoperi. Un cer împietrit, alb, scăldat în lună.

— Doară n-oi fi singur! spuse Andronic şi începu să chiuie.

Glasul lui ajunse foarte departe, pe deasupra pădurii şi-l auzi cum se pierde, ca un ecou. Dar nu-i răspunse nimeni. Numai o pasere mare îşi luă zborul cu aripele întinse şi fâlfâi lin peste arbori.

— Huuuu! chiui încă o dată Andronic.

Aceeaşi tăcere mirată a pădurii. Acelaşi cer senin şi mort deasupra. Îngândurat, Andronic începu să coboare, îşi dedea drumul cu uşurinţă, parcă jucându-se, din ramură în ramură, fără să şovăie, fără să privească unde se lasă. Ajunse repede pe pământ, îşi scutură părul de frunze, îşi îmbrăcă haina şi porni îndărăt, pe alt drum. Când străbătu luminişul, căută câteva clipe cu ochii o tufă şi se îndreptă aproape alergând spre ea. Se trânti pe iarbă, puse urechea la pământ şi ascultă.

— Nimeni! exclamă el zâmbind. Unde or fi plecat toţi în noaptea asta?!...

Se ridică, după ce mângâie uşor, cu palma, firele de iarbă, cerându-le parcă iertare că le-a strivit sub trupul lui.

— S-au dus poate pe lac, să înoate, adăugă Andronic.

Grăbi pasul. Când ieşi din pădure, începuse să adie blând vântul. Se clătinau spicele pe marginea cărării. Andronic mergea fluierând, până se apropie de lac. Aici se opri din nou, ascultând. De undeva, de departe, se

auzea tremurul uscat al păpurişului. Ţipetele somnoroase, orăcăitul broaştelor, ţiuitul cosaşilor păreau că se sting în înfiorata tăcere a lacului. Nici paserile nu se mai trezeau speriate din stufăriş acum. Andronic încercă să pătrundă zarea cu ochii. Nu se lămurea nimic pe lac. Doar o boare uşoară legănându-se în vânt. Tânărul făcu câţiva paşi, căutând parcă un loc mai potrivit şi începu să se dezbrace, nerăbdător.

Dorina şovăi multă vreme înainte de a se hotărî să-i iasă înainte. El ştie doar că a venit şi totuşi nu o caută, nu o cheamă, îl vede foarte bine, cum stă aproape gol, cu fâşia de mătase grea, bătută cu fir, prinsă în jurul coapselor. Şi totuşi ar fi trebuit să-l găsească gata de plecare, îmbrăcat. Sau poate nu a ales-o pe ea... Dar din hora acelor fete necunoscute, după ce le-a cântărit pe toate cu privirea, ei i-a aruncat gajul, un măr de aur. Acesta a fost semnul; pe ea a ales-o de mireasă...

— Dorina! exclamă Andronic mirat când o zări înaintând. Ce frumoasă te-ai făcut!...

— Te-am aşteptat, şopti fata. Nu mergem?

Îi văzu în acea clipă umerii lui goi şi plecă ochii.

— De ce ţi-e teamă? o întrebă el. Ştii că altfel nu se poate, ci numai gol. Aşa stă scris...

— Şi eu?

— Şi tu... Mai târziu, se-nţelege, adăugă el zâmbind, apucându-i mâna.

Fata simţi din nou tresărirea de foc pe care i-o dădea întotdeauna atingerea trupului lui Andronic. Aceeaşi cutremurare bruscă, aceeaşi stranie plăcere, necunoscută.

— Tu ştii să-noţi? o întrebă încet Andronic. Dacă se scufundă barca, tu ai să ştii să-noţi?

Dorina se agăţă de braţul lui, speriată.

— Dacă mă laşi tu, mă-nec! exclamă ea.

— Atunci să nu-ţi fie teamă, orice s-ar întâmpla să nu-ţi fie teamă, o încuraja Andronic. Asta e o luntre fără moarte. Dacă ai şti de câte ori am străbătut eu apele până m-am dus şi m-am întors de-acolo... Uite!...

Îi arătă cu braţul întins depărtările. Dorina nu zări nimic, decât aceeaşi întindere nesfârşită de ape, limpezi, nemişcate.

— E departe? întrebă ea supusă.

Andronic începu să râdă şi o strânse mai aproape de el.

— Nu e nimic departe când iubeşti, şopti. Tu ai să te aşezi în fundul bărcii, liniştită. O să trecem nouă mări şi nouă ţări. Şi pe urmă începe nunta...

— Atât de târziu, spuse Dorina, întristându-se. Câte nu se mai pot întâmpla până atunci, adăugă ea gânditoare.

— De ce te grăbeşti? întrebă blând Andronic. Aici, la noi, zilele trec repede, ca şi clipele. Dacă ai ajuns aici, nu te mai poţi întoarce. Şi e mai frumos aici, nu e aşa?...

— Oriunde eşti tu, răspunse fata.

Tăcu brusc, privindu-l. Ce frumos este, şi ce înalt, ce mare! Parcă nu mai e om, ci zeu, fiul zmeului din poveşti.

— De ce-ai plecat din palat? îl întrebă ea. De ce-ai venit din nou aici, lângă apă?...

— Tu n-ai putut rămâne acolo, ţi-a fost frică... De ce ţi-a fost frică? Toţi oamenii aceia erau morţi demult, nu-ţi puteau face nimic, n-ai văzut?...

— Eram şi eu acolo, şopti fata cu spaimă. Eram pe un tron, ascunsă de ceilalţi...

— Da, vorbi Andronic senin, aşa se întâmpla întotdeauna...

Dorina simţi din nou aceeaşi spaimă şi se strânse mai aproape de el. Parcă ar fi vrut s-o liniştească, s-o mângâie.

— Fii fără nici o teamă, vorbi el, şi eu sunt *aici.* Nu ne despărţim...

Privi atunci spre ape. Barca aştepta acolo, lângă ei, de foarte multă vreme. Dorinei i se păreau cunoscute toate lucrurile acestea; şi pregătirea aceasta de călătorie i se părea c-o mai trăise odată, demult.

— Unde e nunta? întrebă ea încă o dată.

— La capătul celălalt...

Îi cuprinse mijlocul şi o duse încet aproape de apă.

— Nu se poate altfel, o linişti Andronic.

El făcu un pas şi barca se clătină. Apoi, purtând-o aproape în braţe, o sui şi pe Dorina. Legănarea a fost atât de neînchipuit de dulce, încât fata ameţi şi-şi prinse capul în mâini. Andronic era lângă ea. Înainte de a apuca vâslele, îi arătă cu braţul întins înainte.

— Acolo, la mijloc, e o insulă. Acolo am stat eu...

Deodată, fără să ştie cum, Dorina îşi aminti de şarpe şi se cutremură, îl

va vedea din nou, gol şi neobosit, zvâcnind sub lumina lunii, aşa cum îl văzuse de la început. Şi de data aceasta, pe neaşteptate, din întunerec, ar putea s-o muşte...

— Dar în insulă e şarpele! exclamă ea turburată. Tu l-ai gonit acolo, chiar tu!...

Văzu în acea clipă cum Andronic se ridică în barcă, palid şi mâniat. Privirile lui scăpărau şi mai înflăcărate acum şi îi străpungeau luminiţele ochilor, orbind-o.

— De ce-ai spus asta, iubita mea?! vorbi Andronic trist.

Dar cuvintele lui zvâcneau în urechi, parcă ar fi fost fulgerate din gura unui zmeu.

— De ce n-ai ascultat porunca? repetă el tremurând.

Dorina îşi aduse aminte: „Să nu cumva să rosteşti cuvântul acesta în faţa lui!" Uitase. E prea târziu acum. Uitase... îl privea înmărmurită, strivită de puterea lui, aşteptând blestemul, îşi acoperi ochii cu palma.

— Nouă ani ai să mă cauţi şi numai atunci ai să mă găseşti! auzi ea cuvintele lui Andronic.

Dar când vru să-l privească din nou şi să-i cerşească îndurarea, văzu barca goală. Andronic pierise. Nu era în faţa ei decât întinderea nesfârşită de ape. Rămase mută, istovită, neştiind ce are să facă. În acea clipă, auzi cum se clatină frunzele pe mal şi întoarse capul. Nu era nimeni. Numai vântul, înteţindu-se, înfiora crengile înalte ale arborilor...

Se trezi cu acest zgomot amar în urechi. Odaia era pe jumătate în întunerec. Lumina de lună se trăsese lângă fereastră. Dorina înţelesese că vântul intră acum tremurător în odaie. Se ridica din pat şi se apropie de fereastră. Departe, spre stânga, se zărea lacul. Fata zâmbi. Se întoarse spre pat, fără să recunoască unde se află. Privi mirată femeile care dormeau lângă ea. Încet, dar cu gesturi sigure, ca prin somn, îşi făcu loc printre paturi. Găsi de-a dreptul uşa, fără s-o caute. Auzi zgomote ciudate dincolo de pereţi, care o înfricoşară. Răsuflări adânci şi înecate, ca ale unor oameni chinuiţi. Dar nu-şi pierdu curajul, ci, cu ochii închişi, străbătu sala până la uşa de-afară. Era pe jumătate deschisă. Ieşi în curte. Nu simţi frigul sub picioarele goale, nici vântul rece pe deasupra umerilor ei aproape dezgoliţi. Porni cu aceeaşi hotărâre spre lac.

Când coborî dâmbul şi ajunse pe mal, găsi barca aşteptând-o, întocmai aşa cum o lăsase.

Intrase acum adânc cu picioarele în mâlul umed şi rece, fără să simtă ceva. Grăbită, dar cu luare-aminte, desprinse frânghia din jurul parului, o zvârli în barcă, apoi se sui. Hotărâtă, căută cu ochii insula - şi începu să vâslească lin, duios, ca cineva care pleacă numai cu nădejdea...

XIV

Liza se deşteptă cuprinsă de frig, tremurând. Fereastra era larg deschisă şi apropierea zorilor se presimţea în bătaia vântului umed, în mirosul schimbat al văzduhului. Luna pălise. Dar întunerecul începea să se destrame şi parcă se zăreau aburi turburi peste fereastră, departe.

Liza se deşteptă ameţită, ca după o lungă petrecere. Anevoie înţelegea unde se află şi în ce împrejurări adormise pe jumătate îmbrăcată, laolaltă cu atâta lume. Rămase multă vreme cu ochii deschişi, fără să izbutească să se învelească bine, tremurând. I se păruse că, în clipa când se trezise, sunase undeva, pe aproape, o toacă de lemn. Un sentiment neconfortabil de deşteptare într-o încăpere streină, incomodă; se simţea în acelaşi timp dezgustată, obosită, păcălită de viaţă. Nimic n-avea nici un sens, de nicăieri nu nădăjduia nici o bucurie. Un ciripit scurt, răguşit, venit parcă de-a dreptul de pe stinghia ferestrei. Poate că ar trebui închisă fereastra... Dar e atât de greu, şi e atât de zadarnic...

Încercă atunci să se învelească mai bine, trăgând plapuma cu putere. Băgă de seamă că locul din stânga ei e gol. Riri îşi cufundase capul în somn în acest loc gol şi-şi aduna acum genunchii. Liza întoarse capul, cercetând cu mirare celelalte femei. Le zărea mai mult şi-şi frecă de mai multe ori ochii, ca să le poată ghici. Întâmplările îi răsăreau izolate în minte, îşi amintise brusc de Sergiu Andronic, de alergările prin pădure. Apoi, un lapsus turbure, un sentiment de umilitoare rătăcire.

S-a întâmplat un joc... O farsă... Apoi încă ceva... Căpitanul Manuilă...Dorina... şarpele... Dădu din nou cu ochii de Riri, care dormea cu pumnii strânşi la gură şi tresări. Dorina?

Avu atunci senzaţia precisă că a asistat, cu puţine minute în urmă, la plecarea Dorinei din odaie. Fără îndoială că s-a dus la Andronic, în camera cealaltă. Gândul acesta o emoţionă brusc; pudoare umilită, spaimă, gelozie, curiozitate. Uitase că Andronic nu doarme singur. De-abia când se ridică pe jumătate din pat să cerceteze încă o dată trupurile adormite de alături, să-şi dea seama dacă nu cumva se înşală, îşi aminti de Stere şi de ceilalţi. Fireşte că toţi dorm la un loc. Atunci poate că Dorina... Dar îşi amintea precis, fără să poată fixa în timp amintirea aceasta, că Dorina se deşteptase pe furiş, când toate celelalte dormeau adânc, şi plecase din odaie ca să se întâlnească, afară în curte, poate, cu Andronic...

Ascultă câteva clipe, dacă nu cumva se aud zgomote, şoapte. Numai răsuflările înecate ale femeilor şi sunete grele, horcăite, din cealaltă odaie. Liza se hotărî brusc, emoţionată. Se dădu jos din pat, ferindu-se să atingă trupul încolăcit al Ririei, şi se repezi la fereastră. Se plecă adânc în afară. O lovi un miros proaspăt de frunze rupte, de trunchi crăpat. Cerul era încă albastru, palid către margeni. Înspre stânga, aburind, se zărea lacul. Liza ascultă câteva clipe, apoi se întoarse în odaie şi se îndreptă spre uşă. Era întredeschisă. Oricine ar fi putut intra... Un geamăt. Tresări. Dar îşi dete seama că se speriase degeaba; d-na Zamfirescu oftase prin somn. Dormea acoperită cu paltonul. Liza o privi scurt, cu dezgust. Din odaia alăturată veneau acum, mai dense, mai groteşti, horcăiturile bărbaţilor. Să fie oare acolo Andronic?...

Se reîntoarse lângă pat, nehotărâtă, emoţionată, „în părul meu odată blond"... Refrenul stăruia absurd în minte fără să-l poată alunga: „Eu n-am avut copilărie"... Din nou chipul căpitanului, al lui Stamate. Sărutările din pădure, îi fu ruşine, silă de ea, de toţi şi de tot ce s-a întâmplat. „Eu n-am avut copilărie"... Îi reveneau în minte, fără nici o noimă scene şi vorbe de la masa din Fierbinţi, din grădină. Stere scoţându-şi haina, mergând agale să şi-o atârne de craca unui vişin... Solomon întrebând cu mâna ridicată: „Cine mai vrea o cafea?"... Şi apoi, deodată, fără nici un înţeles, glasul lui Andronic: „Dacă nu vă liniştiţi într-un minut"... Cuvintele lui, de mai înainte: „Sunt turburat din alt motiv. Dacă am să vi-l spun, veţi râde de mine"... A vrut să-i apuce mâna, atunci, şi i-a şoptit: „îţi jur!"... Amănuntele se înşiră precis în amintire. Cu ce răceală i-a primit el exclamaţia aceasta pătimaşă. Acum îi e

ruşine şi în acelaşi timp ciudă pe Andronic, un necaz îndârjit pe tot ce-a făcut el, pe toată frumuseţea lui cutezătoare. Dorina nu s-a întors. A plecat cu el, fireşte, înţelege tot ce s-a întâmplat: ei doi, noaptea, după ce ceilalţi au adormit, s-au întâlnit în curte, au plecat apoi singuri în pădure, în pădure, noaptea. S-a culcat cu Dorina. O furie abjectă, o poftă de scandal îi copleşise simţirea; începe să tremure. Se apropie răsuflând grăbită de d-na Solomon şi începe s-o scuture. Femeia se împotriveşte, geme. Liza se întoarce spre Riri şi o deşteaptă brusc, scuturându-i plapuma. Apoi din nou către d-na Solomon.

— Scoală-te, nu ştiu ce s-a întâmplat cu Dorina! şopteşte ea.

D-na Solomon se trezeşte anevoie, îşi freacă necontenit ochii.

— Nu ştiu unde a plecat Dorina, repetă mai tare Liza, apropiindu-şi mult faţa.

Nici Riri nu înţelege nimic din ce aude. Şi-i e somn, şi-i e greaţă; o durere seacă în moalele capului, îşi ţine tâmplele între mâini, silindu-se să priceapă unde se află. Zăreşte, lângă ea, pe d-ra Zamfirescu. Îi e deodată teamă, o teamă stupidă că fata de alături aude tot ce vorbeşte, că e de mult trează, şi ea înţelege tot, prefăcându-se că doarme.

— Mai încet, să nu ne audă, şopteşte Riri către Liza.

— Mai bine îmbracă-te, să nu se fi întâmplat ceva, spuse Liza, căutându-şi pantofii.

— Dar de ce, dragă? se miră d-na Solomon.

Se trezeşte şi d-na Zamfirescu. Ridică fruntea şi încearcă să-şi aranjeze părul, care-i căzuse în ochi.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea mirată.

— Cred că i s-a făcut rău Dorinei, spuse plictisită Liza şi a ieşit din odaie. Vreau să văd ce e cu ea...

Riri se îmbracă tăcută, suflând adânc, ca să se trezească, i se pare că se pregăteşte să intervină hotărâtor într-o împrejurare stranie şi primejdioasă. I se pare că viaţa Dorinei atârnă de voinţa şi de curajul ei şi asta o face să-i fie milă de biata Dorina, să-i fie deodată infinit de dragă...

— Haide! îi spuse Liza d-nei Solomon. Să vedem, poate e în curte.

D-na Zamfirescu rămâne mirată, uluită, în pat. Priveşte înspăimântată către fiică-sa. O zăreşte la celălalt capăt, dormind adânc, şi se linişteşte.

În odaie s-a făcut frig. Zorii stau să răsară. D-na Zamfirescu îşi aduce

deodată aminte de şarpele de azi-noapte. Nu-i mai este frică. Dar îşi face cruce pe furiş şi se pregăteşte să asculte, curioasă.

În odaia bărbaţilor a intrat numai Liza. A băgat doar capul, deschizând uşa cu multă luare-aminte. O loveşte un miros greu, apăsător, de răsuflări încărcate cu aburi de vin şi striveşte pleoapele, dezgustată, îşi strigă soţul de mai multe ori. Nu distinge bine trupurile bărbaţilor. Parcă e mai întunerec în această odaie, căci ferestrele dau spre curte. Câtva timp, nu-i răspund decât horcăiturile îndesate de pe saltele. Apoi, glasul lui Stamate, gros:

— Cine e?

— Trezeşte-l te rog pe Stere, şopteşte Liza din prag. Am puţină treabă cu el...

Stamate înţelese şi el greu. O clipă, nu ştie cine ar putea fi Stere. Numele nu-i spune nimic. Se credea în alt loc, cu alţi oameni, în altă vârstă, îşi deşteaptă, fără să vrea, prietenul. Căpitanul căscă zgomotos, neştiind că Liza îl priveşte din prag.

— Scoală-l te rog pe Stere, spuse din nou, mai tare, Liza.

Manuilă îi aude glasul şi se ridică brusc, ruşinat. Se trezeşte şi d-l Solomon.

— S-a întâmplat ceva, doamnă? întrebă căpitanul.

— Cred că i s-a făcut rău Dorinei, şopteşte Liza, retrăgându-se. Încearcă, te rog, şi trezeşte-l pe Stere...

Apoi îşi aduce aminte că n-a întrebat de Andronic. Nici nu ştie dacă măcar e acolo, în odaie, dacă a dormit de la început acolo... îi e ruşine, totuşi, să mai deschidă o dată uşa şi să întrebe. Poate ar da loc la bănuieli.

— Ce s-a întâmplat? întrebă d-l Solomon, ieşind pe jumătate îmbrăcat în sală.

— Nu ştiu unde e Dorina...

D-l Solomon rămase câteva clipe uluit, neînţelegând sensul cuvintelor.

— Haide s-o căutăm, poate i s-o fi făcut rău şi-a ieşit în curte, şopti Riri.

În clipa aceea uşa se deschise din nou şi apăru căpitanul, încercase, în grabă, să-şi aşeze părul, dar capul îi era răvăşit.

— Ceea ce e mai ciudat, vorbi el, este că nici d-l Andronic nu e aici...

Privi semnificativ către d-l Solomon. Riri se îndreptă spre uşa de la intrare. O găsi deschisă. Ajunse cea dintâi în curte. Văzduhul era cu totul altul

aici. Se vedeau încă foarte bine stelele, dar toată liniştea aceasta avea alt sens acum; părea o supremă încleştare, ultimele clipe de aşteptare: în curând totul se va şterge, se va întâmpla un lucru nou, care nu mai era al nopţii.

— Nici nu ştim cât e ceasul, şopti buimăcit d-l Solomon, coborând în curte.

— Trei şi douăzeci şi cinci, spuse Stamate, care-şi luase ceasul cu cadran fosforescent.

D-na Solomon şi cu Liza străbătură repede cu privirile curtea mănăstirii.

— Nu e aici, spuse sigură Liza.

— Poate s-o fi dus prin parc, să se plimbe, şovăi Riri.

Căpitanul Manuilă privea calm, colţ după colţ, fără să se mişte din loc. Părea că se gândeşte atent la toate ungherele unde s-ar fi putut ascunde Dorina. I se păru, o clipă, că nu face altceva decât să continue jocul din pădure şi amintirile îl umiliră, întoarse brusc capul spre lac.

— Ar trebui să căutăm întâi acolo, spuse el tare, arătând cu mâna.

Riri se cutremură. Nu, asta nu se poate, asta ar fi peste putinţă...

— Doamne fereşte! făcu d-l Solomon.

Liza nu mai aşteptă să se hotărască, ci porni cea dintâi spre lac, urmată de Stamate şi Riri.

După ce ieşi din curtea mănăstirii, începu să alerge. I se părea că orice clipă pierdută este o gravă greşeală. Oricând, Dorina poate găsi timp să se ascundă...

— Eu nici nu ştiu dacă Andronic ăsta s-a culcat sau nu cu noi, auzi ea glasul lui Manuilă din urmă.

Coborî dâmbul şi ajunse la marginea lacului, îşi dete repede seama că lipseşte barca. Se îndreptă spre ţăruşul strâmb, care o ţinuse legată de ţărm.

— E nebună! exclamă Liza. A luat barca...

Fireşte, s-au dus să se plimbe numai ei doi. S-au plimbat toată noaptea, s-au legănat şi el i-a şoptit cuvinte de amor: „Eu n-am avut copilărie!"... Palidă, Liza alergă pe mal, încercând să ghicească forma bărcii.

— Uite-o! strigă Riri de pe dâmb.

Toţi se întorc spre locul unde arată braţul fetei. Acum se vede bine barca şi Dorina, pe jumătate îmbrăcată, singură, vâslind încet, ostenit.

— E singură! strigă Liza înmărmurită.

O vede şi ea foarte bine şi nu-i vine a crede. Câteva clipe îi e teamă să înţeleagă. Dorina asta e nebună!... Doamne! Dacă cumva?... Nu are curajul să-şi ducă gândul până la capăt. Alergă din nou sus pe dâmb. Ceilalţi privesc uluiţi, urmărind cu ochii dâra uşoară pe care o lasă lopeţile bărcii.

— Dar e nebună! exclamă din nou Liza.

— Se duce spre insulă, spune calm Stamate.

D-l Solomon se trudeşte să ia o hotărâre. Priveşte buimăcit în toate părţile.

— Trebuie să căutăm încă o barcă! şopteşte el, muşcându-şi buzele. Trebuie să mai fie o barcă pe undeva...

Îşi aminteşte: Haralambie, barca cealaltă a stăreţiei, cu care au pornit să-l caute. Simte o sudoare rece pe frunte, pe ceafă. Şi deodată, sălbatec, începe să strige:

— Dorina! Dorina!...

Stamate pune amândouă palmele la gură şi strigă:

— Do-ri-naaa!...

Îi trec prin minte, atunci, strigătele lui Vladimir de la joc: Liza-a-aaa!... I se par toate lucrurile acestea întâmplate demult, cu alţi oameni. Acum îi e frig şi tremură. Strigătele lui poate nu sunt auzite de pe lac, căci fata nici nu întoarce capul.

— Ia te uită acolo! arătă deodată Liza.

În cealaltă parte a lacului se zărea un bărbat înotând. Se vedeau braţele vânjoase lovind ritmic şi rar apa.

— El e, Andronic! exclamă Manuilă.

Câteva clipe, tăcură cu toţii, împietriţi. Andronic înota şi el, poate fără să ştie de Dorina, spre insulă.

XV

Ajuns pe mal, Andronic îşi scutură apa de pe trup şi porni agale spre inima insulei. Paşii lui lăsară câteva urme moi pe deasupra mâlului bătut cu nisip, apoi iarba îi înghiţi cu totul. Andronic înainta încet, fără grabă, rotindu-

şi privirile pe deasupra arborilor, încercând parcă să ghicească după tremurul frunzelor apropierea zorilor. Bătea uşor vântul aici, în mijlocul apei, dar tânărul părea că nu simte adierea rece pe umerii lui goi. Paserile începeau să se deştepte prin tufişuri, şi ciripitul lor singur însufleţea insula. Andronic călca vrăjit de singurătate, de văzduhul turburat parcă în aşteptarea unui mare miracol. Pătrunse adânc printre arbori, acolo unde tufele creşteau umede, cu frunzele mari, nedespicate. Mirosea a muşchi şi a scoarţă putredă, în inima insulei. Crengile erau acum mai grele şi parcă boabele de rouă le îndemnau spre pământ. Andronic trecea printre ele nepăsător la scuturarea rouăi, nesimţind mângâierile aspre ale frunzelor, înainta tot mai adânc în pădure, căutând parcă ceva bine ascuns, pe care se trudea să-l descopere răscolind cu ochii tufele şi arborii, întâlni o movilă, pe care crescuse numai un salcâm pipernicit şi câţiva roşcovi sălbateci, şi o sui grăbind pasul. Ajuns în vârf, privi spre lac nedumerit. Câteva clipe rămase nemişcat, răsuflând adânc, rar, ca în somn, apoi coborî pe cealaltă parte şi se îndreptă spre apă.

Fără grabă, cu luare-aminte, îşi căuta un loc în iarbă, unde să se poată întinde în voie. Îl găsi la capătul unei vâlcele. Ierburile creşteau aici înalte şi moi; apa se prelingea printre ele ca dintr-un izvor obidit, ce sta să sece dintr-un ceas la altul. Andronic încercă uşor, cu talpa piciorului, până unde se întinde umezeala, apoi se tolăni fericit pe iarbă, cu capul pe braţe. Rămase câtăva vreme aşa, fără să-i fie nici frig, nici somn, cu privirile odihnite pe cer.

Dorina se trezi de-abia când barca se înfundă în mâl, oprindu-se cu o zvâcnitură domoală. Începu să tremure, văzându-se deodată în mijlocul lacului, departe de ţărm, în întunericul acela străveziu. Dar tremura mai mult de vânt şi de singurătate decât de frică. O linişte ciudată i se coborî în suflet o dată cu deşteptarea hotărâtoare. Parcă se pregătea de o mare prefacere şi tării necunoscute izvorau înlăuntrul fiinţei, vestindu-i trecerea într-un alt tărâm. Dorina sări din barcă şi începu să cerceteze malurile insulei. Trebuia să-l găsească undeva. Andronic nu minte; vorbele lui se adeveresc întotdeauna, el trebuie să fie undeva, pe aproape, aşteptând-o...

Fata porni hotărâtă să înconjoare insula. Nu simţea sub talpa ei goală asprimea firelor de iarbă, nici umezeala pământului. Oboseala vâslirii nepricepute şi îndelungi îi pierise ca prin farmec îndată ce pusese piciorul pe insulă. Ochii i se obişnuiseră demult cu întunerecul străveziu al sfârşitului de

noapte. Când începu să calce apăsat pe pământ, nu mai simţi nici adierea vântului. Nu simţea decât o stranie, ameţitoare şi nelămurită bucurie, pe care nu încerca să o pătrundă; parcă trecerea lină din vis într-o insulă aievea, copleşită de ierburi şi de copaci necunoscuţi, îi deschidea dintr-o dată o cale nouă, dumnezeiască, pe care o putea de acum bate cu piciorul ei de femeie. Toate lucrurile acestea pot fi aievea... Trupul ei depărtat şi necunoscut se poate desfăta pe iarba udă în acest sfârşit de noapte. Nici o durere, nici o teamă, nici o sfială, ci numai o copleşitoare, amară bucurie a fiinţei ei adânci; ca şi cum s-ar fi trezit cu un alt suflet, niciodată bănuit, şi într-un alt trup, mai fericit, mai dumnezeiesc...

Cu fiecare pas pe care îl făcea în jurul insulei, parcă şi mai puternic creştea în tainele fiinţei ei tăria aceea neştiută, care îi înflorea carnea şi sângele, schimbându-i răsuflarea, ritmul, mintea. *Totul* se putea întâmpla acum. Paseri de aur, măiestre, s-ar fi putut desprinde din ramurile acelea adormite şi ar fi putut-o chema pe nume. Trunchiurile de copaci în orice clipă s-ar fi putut însufleţi, prefăcându-se în uriaşi şi zmei. Pe sub pământ umblă pitici cu bărbi albe şi lighioanele vorbesc între ele... Nimic n-ar fi speriat-o: nici o întâlnire, nici un miracol. Chiar întunerecul acela care sta să dispară în fiece clipă, înghiţit de pământ şi de ape, i se părea miraculos; parcă o taină până atunci neînţeleasă aducea de undeva lumina, şi schimbarea aceasta a lumii întregi i se părea, acum, înmărmuritoare.

Prin faţa ei, foarte aproape, zbură o pasere, luându-şi drumul spre lac. Dorina o urmări cu ochii, şi răsuflarea i se înfierbântă o clipă. Paserea trecu lin deasupra lui Andronic; ochii fetei îl descoperiră întreg, deodată, aşa cum rămăsese tolănit în iarbă, cu privirile pe cer. Grăbi pasul, îndreptându-se spre el. Încântarea fiinţei sale creştea, lină, bogată, fără hotare.

— Am venit, iubitule! şopti Dorina apropiindu-se.

Andronic întoarse capul şi o privi zâmbind, fără să tresară.

— Te-aştept de la miezul nopţii, îi spuse el. Te-am căutat prin pădure, te-am strigat...

Dorina începu să râdă. Îl privi încă o dată în ochi, apoi privirile ei alunecară încet, fără teamă, fără sfială, de-a lungul trupului. „Ce frumos e iubitul meu"...

— Ce-ai făcut până acum? o întrebă Andronic, înălţând puţin fruntea.

— Cred că am visat, şopti Dorina, căutându-şi un loc lângă el.

— Aşa sunteţi voi, vorbi tărăgănat Andronic. Înţelegeţi greu...

Dorina se aşeză foarte aproape şi rămase în capul oaselor, încercând să-şi aşeze părul.

— Aşadar, asta e insula, spuse ea fericită, privind împrejur.

— Nu e aşa că n-are pereche de frumoasă ce e? întrebă Andronic.

Fata clătină din cap, închizând ochii. Un zâmbet de nefirească încântare îi lumină faţa.

— Şi tu eşti frumoasă, adăugă Andronic, după ce o privi adânc, silindu-se parcă să-şi pătrundă tot ce era neştiut şi viu în fiinţa ei. De ce nu zvârli trenţele astea?

Îi arătă cu mâna cămaşa. Dorina se privi mirată, ca şi cum atunci ar fi înţeles că este încă pe jumătate îmbrăcată.

— Ai dreptate, uitasem! şopti ea zâmbind.

Se ridică deodată şi ieşi, scuturându-se, din cămaşă. Rămăsese acum goală, dar nici o sfială nu-i turbură ochii, nici o bătaie de sânge nu-i îmbujora obrajii. Se privi o clipă, apoi se apropie de apă. Pulpele îi erau stropite de glod, de nisip murdar, încet, pipăind parcă fundul lacului cu piciorul, fata înainta în apă până îi trecu de pântec. Apoi şovăi şi întoarse capul spre Andronic, care rămăsese pe mal, urmărind-o cu privirile şi zâmbind.

— Mi-e teamă să merg mai departe, strigă ea înălţând braţul.

Andronic se ridică brusc şi intră şi el în apă. Călca dur, stropind cu zgomot. Se apropie în câteva clipe de Dorina.

— Nu ştii să înoţi? o întrebă el.

Fata dădu din cap întristându-se copilăreşte.

— Nu e nimic, te învăţ eu, o linişti Andronic. Dar nu trebuie să-ţi fie frică... Ţine-te de mine...

Îi luă mâna şi o purtă lin, până ce apa îi lovi sânii. Andronic îşi dădu drumul pe piept, iar braţul fetei rămase rezemat de spinarea lui. Dorina îşi lăsă capul în apă, după ce încercase să râdă. Apa îi năvălise în gură, în urechi, în nas şi toată apăsarea aceasta necunoscută o desfăta, amuţind-o.

— Ţi-e frică? o întrebă o dată Andronic.

Dorina nu auzise. Se simţea plutind, purtată de un braţ puternic, apăsată de atâtea forţe, încât se abandonase cu desăvârşire. Nu simţea decât o dulce

alunecare pe suprafaţa apei acesteia calde şi nemărginite. Se miră aproape când, încercând să-şi lase picioarele jos, nu mai întâlni pământul sub ea. Dar mirarea i se schimbă repede într-un încântător sentiment de libertate şi forţă.

— Cum te simţi? o mai întrebă o dată Andronic, fără să capete răspuns.

O aduse atunci, tot atât de lin, de sigur, la mal. Amândoi ieşiră din apă râzând. Dorina îl privi în ochi şi se apropie caldă de el.

— N-a fost greu, şopti ea.

— Am să te învăţ să te urci şi prin copaci, îi spuse Andronic. Dar trebuie să le ceri voie întâi. Sunt unii din ei bătrâni şi bolnavi şi îi doare... Te-azvârlă atunci la pământ...

— Dar tu cum îi cunoşti pe cei bolnavi? îl întrebă Dorina.

— Îi auzi cum se vaită sau îi vezi cum plâng... Săracii... Cu ei e mai greu...

Se aşezară amândoi pe un dâmb, deasupra vâlcelei. Andronic îşi rezemă capul de genunchii ei. Fata începu să-i mângâie părul în neştire.

— ...Şi cu florile e greu, adăugă Andronic. Ele sunt veşnic îndrăgostite... Să le vezi cum plâng!...

Începu să râdă. Ridică ochii spre faţa Dorinei şi o privi adânc.

— Cum te cheamă pe tine? o întrebă.

— Dorina.

Andronic rămase câteva clipe pierdut în gânduri. Se silea parcă să-şi aducă aminte unde mai auzise o dată numele acesta.

— Dar pe tine cum te cheamă? întrebă şoptind Dorina, mângâindu-i fruntea.

Andronic zâmbi trist şi iar privirile sale se pierdură în gol. Dorina îl aşteptă, răbdătoare, să se întoarcă.

— Te cheamă Sergiu, nu e aşa? stărui.

— Dacă vrei tu, răspunse zâmbind Andronic, privind-o în ochi, mirat.

— Sergiu e un nume frumos, spuse Dorina. Dacă aş fi fost băiat, mi-ar fi plăcut să mă numesc Sergiu... Ca tine, adăugă ea.

— Nu te mai gândi la asta, o întrerupse Andronic apucându-i braţul şi mângâind-o. Tu nu eşti băiat, tu eşti fată...

— E rău să fii fată, vorbi Dorina.

Andronic începu să râdă, hohotind, îi strânse tare braţul, îi trecu mâna

prin păr.

— Dar dacă ai fi fost un biet licurici? o întrebă el, necăjind-o.

Tăcu deodată şi îi căută iarăşi ochii, parcă ar fi voit să vorbească de-a dreptul fiinţei ei adânci, adevărate.

— Tu nu ştii ce înseamnă să fii om, adăugă el îngândurat. E atât de bine...

Întinse braţele amândouă, ca două aripi şi-şi dădu capul pe spate.

— ...Să nu mori niciodată, spuse el privind cerul. Să fii ca steaua ceea, frumoasă şi nemuritoare...

Arătă cu braţul Luceafărul de Dimineaţă. Dorina se cutremură.

— De ce ţi-e frică? o întrebă mirat Andronic.

— De moarte, şopti Dorina.

— Sunt şi acolo oameni, zâmbi Andronic. Pretutindeni sunt oameni...

— Tu ştii totul, nu e aşa? îl întrebă liniştită Dorina. Tot ce spui tu e adevărat...

Andronic nu-i răspunse. Rămăsese cu privirile pierdute pe Luceafăr, începeau să se ivească zorii. Pieriseră toate celelalte stele şi cerul se făcuse alburiu.

— Unde stai tu? îl întrebă Dorina, ca să-l trezească.

— Acolo, arătă Andronic pădurea de la marginea lacului. Dar tu unde stai?

Dorina se gândi câteva clipe, încerca să-şi aducă bine aminte, să nu spună vreun lucru nelămurit, din vis.

— La Bucureşti, răspunse ea corect.

— Şi ce faci acolo?

Andronic zâmbise întrebând-o. Faţa îi era toată luminată, parcă anevoie îşi stăpânea râsul.

— Trăiesc, răspunse Dorina încurcată.

Andronic începu să râdă, zguduit de o bucurie sălbatecă. Se ridică şi cuprinse fata în braţe. Părea că poartă o ramură, într-atât de uşoară îi era povara.

Continua să râdă, înălţând trupul fetei pe braţe, ridicându-l cât mai sus, ca şi cum ar fi voit să-l arate cerului, pădurii, luminii care începea să izvorască din toate părţile. Dorina se lipi de pieptul lui. Andronic o mai săltă

de câteva ori în braţe, apoi începu să alerge cu ea spre inima insulei. Sărea peste mărăcini, peste gropi, într-o goană smintită, călcând pe deasupra crengilor uscate, lovindu-se de buruieni înalte şi scorţoase, biruind tufele cu ghimpi, scămoase, aromitoare.

Dorina închise ochii, speriată şi fericită. Simţea câteodată o zgârietură fierbinte pe trup, dar nici o durere nu se putea asemăna cu răsuflarea nouă, delirantă pe care o cunoştea acum viaţa ei. Auzea sângele lui Andronic zvâcnind în piept, bătăile acelea de inimă tari, asurzitoare. De la o vreme, nu mai simţi nimic, decât o plutire pe aripile vântului, în gol. Aproape că-şi pierdu amintirea; nu cuteza să deschidă ochii, să privească unde se află...

Când se trezi de-a binelea, era întinsă pe plaja din cealaltă parte a insulei. Se zărea barca cu care venise, rămasă cu vârful înţepenit în mâl. Andronic, lângă ea, o privea cu ochii sticlind, îmbujorat. Broboane mari, limpezi de sudoare i se scurgeau pe trup. Pieptul i se bătea puternic. Părul îi alunecase pe frunte, umed.

— Se face ziuă, îi spuse el îndată ce fata deschise ochii.

— ...Ce obosită sunt, şopti Dorina. Cum ai avut atâta putere?...

— Haide să vedem cum răsare soarele, îi spuse Andronic, uitând să-i răspundă.

O ajută să se ridice şi o luă de mână. Fata călca leneşă lângă el fără să mai simtă pământul. Buclele îi atârnau, despletite de goană, pe umeri. Un braţ îi era însângerat.

— Să ne suim pe colină, vorbi Andronic.

Aproape o purtă în braţe până sus, deşi nu era decât o scurtă ridicătură de pământ, îi găsi un loc bun de aşezat, şi o culcă încet, cu multă băgare de seamă.

— Mie mi-e somn, iubitule, şopti Dorina, privindu-l şi rugându-l din ochi.

— Să vedem întâi cum răsare soarele...

Se aşează şi el lângă fată şi îi mângâie părul zâmbind.

— Ce frumoasă eşti când ţi-e somn, adăugă Andronic.

— Tu mă faci frumoasă, vorbi Dorina simplu. Când m-ai ales tu, nu eram aşa....

— Erai urâtă atunci, zâmbi Andronic.

Tăcu, îngândurat, cu ochii aţintiţi spre răsărit. Cerul fusese sângeriu

acolo, şi apoi păli, aşteptând.

— Tu ai fost vreodată în soare? întrebă Dorina somnoroasă.

— Nu, până acolo e greu, răspunse Andronic fără să se întoarcă.

Dorina închise fericită ochii, îşi aşezase capul pe un braţ, iar cu celălalt înlănţuise mijlocul lui Andronic.

— Să nu adormi, îi şopti el. E păcat...

— Mai e mult? întrebă şi mai ostenită Dorina.

— Pentru cine îl iubeşte nu e niciodată mult, spuse Andronic.

Dorina îşi muşcă buzele, hotărâtă, şi deschise ochii. I se păru că totul s-a schimbat în jurul ei. Arborii erau trandafirii, ierburile sclipeau, lacul era ca o oglindă de aur.

— Acuma... şopti înflăcărat Andronic.

Parcă mii de paseri începuseră să ciripească deodată. Dorina amuţi. De unde veneau sunetele acestea fermecate, nemaiauzite, ţipetele acestea înalte din văzduh, şoaptele acestea dulci şi neînţelese din iarbă, dintre tufişuri? Au început oare, deodată, cu toate, sau nu le auzise decât foarte turbure până acum?...

— Priveşte!...

Andronic se ridicase în genunchi, mirat, fericit, şi rămase aşa câteva clipe. Ochiul de sânge al soarelui se deschidea foarte aproape de ei, pe deasupra câmpiei. Dorina îl privea buimăcită, ca şi când acum ar fi văzut pentru întâia oară răsăritul soarelui. I se lumină deodată un înţeles adânc, simplu, pe care îl purtase atâta vreme fără să-l cerceteze. I se păru că se trezeşte într-o altă viaţă, şi bucuria era atât de mare, încât ochii i se împăienjeniră şi pleoapele căzură grele de somn.

Când Andronic îşi luă ochii de pe soare, o găsi alături de el, dormind, cu faţa luminată de un zâmbet copilăresc. Tânărul îi puse mâna în păr şi o mângâie, încercând s-o trezească. Dorina de-abia deschise ochii.

— Lasă-mă, iubitule! şopti ea.

I se păru că faţa lui Andronic e cu desăvârşire schimbată. Un om abătut, îngândurat, trist.

Dar nu mai avu putere să se mire şi adormi din nou, fericită, cu mâna încleştată pe braţul lui.

— Şi mie mi-e somn, îi şopti el, apropiindu-şi faţa. N-o să ne mai vedem

până după apusul soarelui... Şi atunci, cine ştie...

O privi cum doarme lângă el, goală şi vie, neînchipuit de frumoasă în neştiuta ei sinceritate. Apoi, ca şi cum ar fi vrut să alunge o vrajă, Andronic suflă deasupra frunţii fetei, zâmbi prelung şi se culcă alături, cu obrazul odihnit pe sânul ei.

Soarele aluneca blând, fierbinte, începuseră să roiască albinele şi fluturii coloraţi de dimineaţă pluteau stingheri în văzduh. Un cuc se auzea la răstimpuri pe deasupra apelor, venit tocmai din pădure.

Când barca ajunse ţărmul insulei, d-l Solomon cu Vladimir şi cu Manuilă săriră grăbiţi, împleticindu-se în mâl. Toţi aveau feţele palide de nesomn şi grijă. Vladimir începu să strige:

— Dorinaa!...

Dar n-au avut mult de căutat, înaintând pe mal, turburaţi, temându-se unul de altul să-şi mărturisească gândurile, zăriră deodată pe cei doi tineri, dormind goi, strânşi unul într-altul. Vladimir roşi şi-şi muşcă buzele. Manuilă rămase un pas în urmă. Singur d-l Solomon avu curajul să înainteze, tremurând.

Când se apropie de Dorina, îşi dădu seama că fata doarme adânc, cu amândouă braţele adunate spre mijlocul robust al lui Andronic.

[1937]